

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI

KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI

KASIM 1992

Sayı : 271

TÜRK-İŞ 16. GENEL KURULU

TÜRK-İŞ

**TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU AYLIK YAYIN ORGANI**

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU :

Şevket YILMAZ

(Genel Başkan)

Orhan BALTA

(Genel Sekreter)

Enver TOÇOĞLU

(Genel Mali Sekreter)

Mustafa BAŞOĞLU

(Genel Eğitim Sekreteri)

Mehmet BAMYACI

(Genel Teşkilatlandırma Sekreteri)

SAHİBİ :

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
TÜRK-İŞ ADINA
GENEL BAŞKAN
ŞEVKET YILMAZ

GENEL YAYIN YÖNETMENİ :

MUSTAFA BAŞOĞLU

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ :

ERDAL TÜT

YAYINI HAZIRLAYANLAR :

MUSTAFA BAŞOĞLU

ERKİN OKAY

MEHMET OHRI

ERDAL TÜT

FOTOĞRAFLAR :

NIHAT ÜSTÜN

YÖNETİM YERİ :

TÜRK-İŞ Genel Merkezi

Bayındır Sk. No: 10

Yenişehir/ANKARA

Tel : 433 38 24 - 433 31 25 (Santral)

Fax : 433 68 09

Dergimizde yayınlanan yazılar yazarların
düşüncesini yansıtır.

ABONE

Yurtiçi, 6 aylık 40.000.-TL., Yıllık 80.000.-TL.,

Yurtdışı 6 aylık 60.000.-TL., Yıllık 120.000.-TL.

DERGİMİZ BASIN AHLAK

YASALARINA UYAR

Dizgi - Baskı : TİSAMAT BASIM SANAYİİ

Tel : 418 10 19 ANKARA

BASKI TARİHİ : 1.12.1992

TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU SON TOPLANTISINI YAPTI

7-13 Aralık'ta yapılacak olan Türk-İş 16. Genel Kurul öncesi, Türk-İş Başkanlar Kurulu 25 Kasım tarihinde son kez toplandı.

Toplantıyı bir konuşma ile açan Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz, "Türk-İş 16. Genel Kurul'dan daha güçlü çıkacaktır. Genel Kurulumuzda alınacak kararlar, daha güçlü bir işçi hareketi, daha pekişmiş bir Türk-İş topluluğu, daha mutlu bir Türkiye için olacaktır" dedi.

Başkanlar Kurulu, 16. Genel Kurul'da raporlar üzerinde sendikalar adına söz alacak konuşmacıları kura ile belirledi. Konuşma sırası şöyle:

1 - TGS, 2 - TÜMTİS, 3 - PETROL-İŞ, 4 - TEKİDA-İŞ, 5 - GENEL MADEN-İŞ, 6 - DEMİRYOL-İŞ, 7 - TÜRKİYE MADEN-İŞ, 8 - TOLEYİS, 9 - HABER-İŞ, 10 - TEKSİF, 11 - AĞAÇ-İŞ, 12 - HAVA-İŞ, 13 - ÇİMSE-İŞ, 14 - TÜRK HARB-İŞ, 15 - T. DENİZCİLER, 16 - BASIN-İŞ, 17 - TÜRKİYE YOL - İŞ, 18 - DOKGEMİ-İŞ, 19 - SELÜLOZ - İŞ, 20 - TÜRK-SEN, 21 - KRİSTAL-İŞ, 22 - BASS, 23 - DERİ-İŞ, 24 - TÜRK-METAL, 25 - TEZKOOP-İŞ, 26 - SAĞLIK-İŞ, 27 - LİMAN-İŞ, 28 - TARIM-İŞ, 29 - BELEDİYE-İŞ, 30 - TÜRK KOOP-İŞ, 31 - TES-İŞ, 32 - ŞEKER-İŞ, 33 - BASİSEN.

İÇİNDEKİLER

TÜRK-İŞ 16. GENEL KURULU.....	1
TÜRK-İŞ'İN 1989-92 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI	
TÜRK-İŞ 40. YILINI KUTLADI.....	2-5
TÜRK-İŞ'İN TARİHÇESİ.....	2-5
GENEL EYLEM KARARI HAYATA GEÇİRİLDİ.....	6-9
HAKSIZLIKLAR MİTINGİ BURSA'DA YAPILDI.....	10-12
MADEN İŞÇİLERİ YÜRÜDÜ.....	13-14
GÜNEY - DOĞU GEZİSİ.....	15-16
1 MAYIS KUTLANDI.....	17-20
SİYASİ PARTİ LİDERLERİ TÜRK-İŞ'TE.....	21-22
TÜRKİYE İLO GÜNDEMİNDE.....	23
SON ÜÇ YILIN EĞİTİM PROGRAMI.....	24-25
TÜRK-İŞ'İN DIŞ İLİŞKİLERİ.....	26
600 BİN KAMU İŞÇİSİ İÇİN SÖZLEŞME.....	27
İŞ GÜVENCESİ YİNE İŞVERENLERE TAKILDI.....	28-29
ANAYASA VE YASA DEĞİŞİKLİKLERİ.....	30-32
TÜRK-İŞ'E BAĞLI SENDİKALAR.....	33-35
DEMİREL TÜRK-İŞ'TE.....	36-37
T. MADEN-İŞ GENEL KURULU.....	38
ŞEKER-İŞ GENEL KURULU.....	39
TEKSİF GENEL KURULU.....	40
GENEL MADEN-İŞ GENEL KURULU.....	41
TEK GIDA-İŞ GENEL KURULU.....	42
DOK GEMİ-İŞ GENEL KURULU.....	43
HER SAYIDA BİR KONU (M. BAŞOĞLU).....	44
ENDÜSTRİ İLİŞKİLERİNDE YENİ BOYUTLAR	
TÜRK-İŞ BÖLGE TEMSİLCİLERİ EĞİTİMİ.....	45
SOSYAL GÜVENLİK (AVNİ YAZICI).....	46-47
GENEL MADEN-İŞ VE SELÜLÖZ-İŞ GREV KARARI ALDI.....	48
KÖŞEMDEN (KAYA ÖZDEMİR).....	49
TÜRK-İŞ EKONOMİK RAPOR.....	51
ALMANYADA VAHŞET.....	52

11-17 Aralık 1989'da yapılan TÜRK-İŞ'in 15 nci Genel Kurulunda seçilen Yönetim Kurulu üyeleri, Genel kurulu selâmlıyor..

TÜRK-İŞ 16. GENEL KURULU 7-13 ARALIK'TA YAPILIYOR

★ TÜRK-İŞ'e bağlı 32 sendikadan 440 delegenin katılacağı genel kurul, Genel Başkan Şevket Yılmaz'ın açış konuşmasıyla çalışmalarına başlayacak..

Türk-İş 16. Olağan Genel Kurul'u 7-13 Aralık tarihlerinde, Ankara'da DSİ Genel Müdürlüğü toplantı salonunda yapılacaktır.

Konfederasyona bağlı 32 sendikadan 440 delegenin katılımı ile yapılacak Genel Kurul, Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz'ın bir konuşması ile çalışmalarına başlayacaktır.

Yaklaşık 2 milyon işçiyi temsil eden, Türkiye'deki en büyük işçi kuruluştur Türk-İş'in 16. Genel Kurul'unda, yurt içinden ve dışından çok sayıda konuk ve yavru vatan Kıbrıs temsilcisi Türk-Sen delegeleri hazır bulunacaktır.

Türk-İş Genel Kurulu'nun ilk günü, Başbakan Süleyman Demirel, siyasi parti başkanları ve bazı bakanlarla, yabancı konuklar konuşacak ve görüşlerini açıklayacaklardır.

Genel Kurul'un ikinci günü, önceden tespit edilen sıraya göre teşkilatlar adına konuşmalara geçilecek ve daha sonra komisyon çalışmaları tamamlanarak son gün seçimler yapılacaktır.

1989-92 dönemini kapsayan üç yıl, Türk İşçi Hareketi ve toplumumuzu ilgilendiren önemli olaylara sahne oldu. Bu olaylar arasında; 3 Ocak "Genel Eylemi", Bursa mitingi,

Zonguldak maden işçilerinin Ankara yürüyüşü, 1 Mayıs kutlamaları, Türk-İş'in 40. yıl kutlaması, siyasi parti liderlerinin Türk-İş'e yaptıkları ziyaret ve konuşmaları ile kamu sözleşmelerindeki tikanıklıkların yaratıldığı sıkıntılar, Türk-İş yöneticilerinin Güney-Doğu gezisi, ILO'da çalışma hayatımızla ilgili cereyan eden görüşmeler, basınımızda ve kamuoyunda büyük yankılar yarattı.

Dergimizde, bu olayları, Türk-İş'in kısa bir tarihçesi ile vermeyi yararlı gördük.

TÜRK-İŞ'İN 1989-1992 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI..

ÜLKEMİZDE İŞÇİ HAREKETİ

Ülkemizin, örgütlü en büyük sivil gücü olan Türk işçilerinin yegane temsilcisi Türk-İş, bugünkü üstün düzeyine gelinceye kadar, yıllar boyunca yılmaz bir mücadele vermiştir.

TÜRK-İŞ, üyesi üstün olsun olmasın, sadece işçilerin değil aynı zamanda tüm çalışanlarla, emekli dul yetim ve diğer dar ve sabit gelirlilerin sorunlarıyla, emekli dul yetim ve diğer dar ve sabit gelirli sorunlarını çözmeye çalışan ve bu çabasını her zaman ortaya koyan bir kuruluştur. Ve Türk-İş her şeyden önce, sağlıklı bir demokrasinin tüm kurum ve kurallarıyla ülkemizde egemen olmasının mücadelesini yapmakla da, ülke sorunlarını her şeyin üstünde tutmasını bilmiş bir işçi örgütü olduğunu sayısız örneklerle ispatlamıştır.

Bugün TÜRK-İŞ'in onurla temsil ettiği Türk İşçi Hareketinin, yüz yılı aşkın bir tarihi vardır.

TÜRK-İŞ'in kurulduğu 1952 yılından önceki sendikalaşma hareketleri ve işçi haklarını şöylece özetlemek mümkündür.

ÖRGÜTLENME VE İLK GREV

1860'ların sonuna doğru, özellikle savaş endüstrisi, tekstil, gıda, kağıt ve matbaacılık işkollarında örgütlenmeye çalışan işçiler, 1871 yılında Ameleperver Cemiyetini kurmuşlardır.

Türkiye'de ilk grev hareketleri de bu yıllara rastlar.

Ne var ki, işçiler, 1872 yılında başlatılan bu grevlerde, ücretlerini arttırmada ve iş şartlarını geliştirmede önemli bir başarı sağlayamadılar.

Bu dönemde, ikinci büyük işçi örgütünü 1895 yılında Tophane fabrikaları işçileri kurdular.

Yine aynı tarihlere, "Amele Yardımlaşma Cemiyetleri" kurulmaktaydı.

1908'de Meşrutiyetin ilanı Türk tarihinde önemli bir dönem noktasıdır ve bu yılın yaz

ayları, çeşitli grev hareketlerine tanık oldu.

1908 ve onu izleyen yıllarda, hükümetler işçi hareketini baskı altına almak istiyor, işçiler de bu baskıya göğüs germeye çalışıyorlardı. 1911'de başlayan Balkan Savaşı ise, işçi hareketinin gelişmesini engelledi.

Savaş sonrası İstanbul'da toplanan işçi liderleri, sendikaları 20 işkolunda birleştirme-ye karar verdiler. Böylece batılı anlamda bir örgütlenme çalışmaları başlıyordu.

Bunu takiben (1922), örgütlenmeye devam eden işçi kuruluşlarında 16'sı birleşmek için ilk denemeye girişilse de, işçilerin birlik ve beraberlik içinde hareket etmesini istemeyen güçler, bu girişimi engellediler.

1927 yılında, Hükümet, sosyal ve siyasal kuruluşları denetimi altına almıştı. İşçilerin toplu olarak hareket etmelerini engellemek için mevcut endüstriyel kurumlar, yurdun çeşitli illerine dağıtıldı. Bu yüzden işçi hareketinin gelişmesi önemli bir darbe daha yedi. Hükümetçe 1915 yılında İzmir'de bir "İşçi ve Esnaf Birliği" kurduruldu. Gerçek bir işçi kuruluşu olmayan bu örgüte işçiler ilgili göstermediler.

O dönemde yürürlükte bulunan 1924 Anayasasına göre, Cemiyet kurulabiliyordu. Ancak işçilerin sendika kuralma yasaktı. Cemiyet kuralma hakkından yararlanılarak kurulan veya doğrudan hükümet tarafından kurdurulan sendikal teşkilatlanmada ise, başarı sağlanamıyordu.

İLK İŞ YASASI

1936 yılında kabul edilen 3008 Sayılı İş Yasası ise, her türlü grevi yasakladı ve grev yapanlar için çok ağır cezai hükümler getirildi.

1936-1950 yılları arasında, genel olarak sosyal ve ekonomik haklarda fazla bir gelişme sağlanamadı. Yasalarda belirlenen bazı haklar da, İkinci Dünya Savaşı sırasında uygulamadan kaldırılmaya bile, fiilen işlerlik kazanmadı. 1946 öncesinde işçiler, üretici seçmen ve tüketici olarak güçlerini örgütlü bir biçimde

TÜRK-İŞ 40. YILINI

- ★ Ankara'da düzenlenen görkemli törene konfederasyon yönetiminde görev almış TÜRK-İŞ İcra, Yönetim, Disiplin ve Denetim kurulu üyeleri de katıldı.

Türk-İş, kuruluşunun 40. yılını, 31 Temmuz 1992 tarihinde Ankara'da düzenlenen görkemli bir törenle kutladı.

Konfederasyon yönetiminde görev almış Türk-İş İcra ve Yönetim Kurulu Disiplin ve Denetim Kurulu üyeleri, tüm sendikaların yöneticileri ile Hükümet adına Başbakan Yardımcısı Erdal İnönü, ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz, Demokratik Sol Parti Genel Başkanı Bülent Ecevit ve çok sayıda davetlinin katıldığı törende, eski yöneticilere yaptıkları hizmetlerinden ötürü plaket verildi.

Töreni bir konuşma ile açan Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz şunları söyledi:

"Bir yandan demokratik parlamenter rejimin savunuculuğu görevini üstlenip, öte yandan işçilerin yaşama ve çalışma şartlarını iyileştirmek, geliştirmek mücadelesinin ateşini yakanları şükranla anmak istiyorum.

Daha özgür ve fakat sosyal adalet yoluyla refahın yaygınlaştığı daha yüksek

bir hayat standardı sağlanması, başlıca amaç olmuştur. Çok fırtınalı dönemler yaşamıştı bu 40 yıl içinde. Sendikalarda yaşanan parçalanmalar, ayrı konfederasyonların oluşması takip etmiş, birlik ve beraberlik içinde çok daha ileriye, çok

Genel Başkan Şevket YILMAZ konuşmasını yapıyor (üstte) ve törene katılan konuklar vesendikacılar.

TÜRK-İŞ'İN 1989-1992 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI..

ve TÜRK-İŞ'İN TARİHÇESİ..

sergileyemedikleri için, çalışma koşullarında istenen gelişme sağlamadı ve hiçbir yeni hak da elde edilemedi.

ZOR YILLAR

Her ne kadar 3008 Sayılı İş Yasası ile haftalık çalışma süresi 48 saat olarak belirlen-diyse de, İkinci Dünya Savaşı nedeniyle bu süre hükümet tarafından askıya alındı ve uygulanmadı.

1936 yılında kabul edilen ilk İş Yasasının işçiler yararına getirdiği bazı temel hüküm-ler, işçilerin o dönemde sürdürdüğü mücadelenin izlerini taşımaktadır.

Toplu olarak işçi çıkarma durumunda konunun, Çalışma Bakanlığına 1 ay önceden haber verilmesi zorunluluğu bile, o yıllarda önemli bir güvence sayılıyordu.

1936-1950 dönemine bir bütün olarak bakıldığında işçilere yasalarla bazı haklar tan-nmasına rağmen, işverenlerin keyfî uygulamalarının devam ettiği, iş güvencesi hak-larının işlemediği, teşkilatlanmada önemli gelişmelerin kaydedilmediği açıkça görülmektedir.

Bir yandan sendikaların çok güçsüz olması, öte yandan hükümetin işverenleri da-ha çok koruması, o dönemin işçi aleyhine olan bir başka özelliğidir. Ayrıca işçiler he-nüz seçmen olarak gücünü de ispatlayacak bilince erişememiştir. 1946'da başlayan çok partili demokratik hayat ise, henüz kendini tam olarak kabul ettirememiştir.

Türkiye'de 1936-1947 döneminde, toplu iş sözleşmesi yapılamıyordu. İşçilerin üç-ret artırımına ilişkin hükümlerinden doğacak uyumsuzluklar ise, Yüksek Hakem kuru-lu tarafından kesin olarak karara bağlanıyordu. 1947 yılında işçilere tanınan toplu iş sözleşmeleri hakkı ise, grev yasak olduğundan olumlu sonuç vermemiştir. Bu neden-le, 1936-1960 döneminde sağlanan işçi hakları büyük ölçüde yasa değişikliklerine da-yanıyordu.

İŞÇİ SİGORTALARI KURULU

Türkiye'de işçiler açısından iş kazası ve meslek hastalığı, hastalık, analık, maluli-yet, ihtiyarlık ve ölüm durumlarında gelir kayıplarının, telatisi ve doğan ek giderleri-nin karşılanması görevlerini üstlenecek kuruluşlar, ancak İkinci Dünya savaşı sonrasında gündeme geldi. 1945 yılında bu amaçla İşçi Sigortaları Kurumu kuruldu.

1947'de çıkarılan 5018 sayılı kanunla işçi ve işverenlere sendika kurma hakkı tanın-dı. Ancak yine de kanunla grev yasaklanmıştı. Sadece İş Kanununa göre işçi sayılanla-ra, sendikalara üye olmak hakkı tanınmıyor. Devlete sendikalar üzerinde çok önemli denetim hakları veriyor, sendikalara siyasi faaliyeti yasaklıyordu.

BURSA TOPLANTISI VE TÜRK-İŞ'İN KURULUŞU

1950 den sonra, Türkiye'de işçi hareketini bir bütün olarak temsil edecek ulusal bir örgüt kurulması düşüncesi, çok geçmeden büyük bir ihtiyaç olarak ortaya çıktı.

O günlerde İstanbul'da yapılmakta olan Türkiye Tekstil ve Örne Sanayii İşçileri Sen-dikaları Federasyonu (TEKSİF) kongresine konuk olarak katılan sendika temsilcileri-nin bir kısmı, 18 Şubat 1952'de İstanbul TEKSİF Merkezinde toplanmak suretiyle işçileri mahiyette ilk tarihi toplantısını yapmıştı. Toplantıya, merkezi İstanbul'da bulunan TEKSİF-TOLEYİS ve Türkiye Taşır İşçileri Federasyonu (TİF) Ankara-İzmir-Bursa-Çukurova İşçi Sendikaları Birliği temsilcileri katılmışlardır.

Bu temsilciler, konfederasyon ana tüzüğünü hazırlamak üzere kendi aralarında 5 kişilik geçici İcra Komitesi seçmişlerdi.

Geçici İcra Komitesi Başkanlığına, Ömer Akçakanat (Ankara), Genel Sekreterliğine Şaban Yıldız (İstanbul), Saymanlığa Seyfi Demirsoy (İstanbul), Muhaseplğe Mehmet İn-hanlı (İstanbul), Üyelğe ise Adil Boğakçıyan (İzmir) getirildiler.

KUTLADI

daha güzele ulaşabilme imkanları maale-sef yeterince kullanılamamıştır. TÜRK-İŞ, Sendikal demokrasinin tüm kurallarıyla iş-lediği bir Konfederasyon hüviyetiyle, 'Ön-ce Devlet' ilkesinin savunucusu olduğu için bazı çevrelerce zaman zaman eleştiri-lere muhatap olmuştur."

— Demokrasi varsa hür sendikacılık-tan, hür sendikacılık varsa demokrasiden söz edilebilir. Bunun içindir ki; TÜRK-İŞ, sadece hür sendikacılık, işçi hak ve özgür-lükleri için değil, toplumun tüm kesim-lerinin sorunlarıyla da yakından

ilgililenmiş, bu sorunların çözümüne her türlü katkıda bulunmuştur. Memurlarımı-zın sendikal haklara kavuşması için gere-ken her türlü katkıyı gösterdik ve göstermeye devam edeceğiz. Ülke sorun-larından işçi sorunlarını ayıramazsınız. 40 yıllık hizmet yarışında, değişik siyasi an-layışlara, değişik hükümetlere muhatap olduk. Hükümetlerin siyasal etkileri ne olursa olsun, sorunların diyalog yoluyla çözümleneceği inancını daima muhafaza ettik. Askeri müdahaleler, bu 40 yıllık dö-neminin karanlık sayfalarını oluşturdu.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, 40 ncı yıl kutlamaları sırasında..

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Er-dal İNÖNÜ konuşuyor.

Hak arama mücadelesini, demokratik yol-lardan sürdürdük. Yasaksız demokrasi ist-edik. Gerek Anayasa ve gerekse yasalardan doğan sıkıntılarımızı anlatma-ya ve bu sıkıntıların sona ermesi için bas-kı unsuru olmaya devam ettik. Menfaatlerin çatışması nedeniyle hükü-metlerle aramızda zaman zaman büyük uçurumlar meydana geldi."

— Kuruluşunda destek olduğumuzu ilân ettiğimiz koalisyon hükümetinin va-adleri ile çelişen eylemlerini en sert şekil-de eleştirebiliyor, ama demokrasinin en büyük nimeti olan fikirlerle karşılıklı saygı içinde diyalogumuzu sürdürebiliyoruz.

Sorunlarımız çözülünceye kadar, işçi-liğin karakterinden doğan mücadeleyi en

TÜRK-İŞ'İN 1989-1992 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI..

ÜLKEMİZDE İŞÇİ HAREKETİ

Seçilen bu komite, hazırladığı Ana Tüzük Tasarısını tüm işçi kuruluşlarına göndermiş, Ana Tüzüğe son şeklini vermek, kurucuları ve üyeleri seçmek ve ilk genel kurul tarihi ile yerini belirtmek üzere 6 Nisan 1952 tarihinde Bursa'da bir toplantı yapılmasını kararlaştırmıştı.

Bursa'da 6 Nisan 1952 tarihinde yapılacak hazırlık toplantısına, İstanbul'dan TOLEYİS-TİF-TEKSİF Federasyonu, Ankara-İstanbul-İzmir-Bursa-Çukurova-Tarsus İşçi Sendikaları Birliği, Eskişehir, Sakarya Bölgesi İşçi Sendikaları Federasyonu, Karabük Demir Çelik Sanayii İşçileri Sendikası ile Zonguldak Maden İşçileri Sendikası davet edilmişti. Zonguldak hariç, 28 temsilci delege Bursa'da yapılan toplantıya katılmıştı.

TÜRK-İŞ KURULUYOR

Bursa'da yapılan toplantıda varılan karar gereğince, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, 10 kurucu üyenin isimlerini taşıyan ve son şekli alan ANA TÜZÜK, 31 Temmuz 1952 günü Saat 15.00'de, Ankara Valiliğine verilmiş ve TÜRK-İŞ resmen kurulmuştur. Bu mutlu olaya, tüm basın gereken ilgiyi göstermişti.

Bu kuruluşu müteakip ilk genel kurul hazırlıklarına geçilmiş, Kongrenin 6 Eylül 1952 tarihinde İzmir'de yapılması kararlaştırılmıştı.

Yılların mücadelesiyle yoğrulan Türk-İş'in bugünlere gelebilmesi kolay olmamıştır. Herseyden önce, Türk Sendikacılık Hareketinin büyümesi ve güçlenmesi, tamamen Türkiye'nin demokratik siyasal düzenine bağlı kalmıştır.

ÇAĞDAŞ YASALAR

Türk-İş'in ve Türk Sendikacılık hareketinin kendisinden bekleneni vermeye başlaması ise, yalnızca siyasal demokrasinin insanları özgür ve mutlu kılmak için yeterli olmadığı, sosyal güvenlik ilkelerinin en geniş ölçüde gerçekleştirilmesi gerektiği anlayışının yurdumuzda yerleşmesinden sonra bu mutluluğa ulaşabileceği ortaya çıkmıştır.

Devletimizin sosyal niteliğini ön plana çıkaran bu anlayışa, ekonomik yönden zayıf olan, başka bir ifade ile "çalışanlar" bakımından 24 Temmuz 1963'te gelinmiştir. Türk işçisi bu tarihte toplu sözleşme ve grev haklarını elde etmiş, belki de ilk kez yurdumuz sosyal adalete duyulan özleme kavuşmuştur.

Denilebilir ki, Türkiye'de gerçek anlamda sendikacılık 1963 yılında 274 ve 275 sayılı yasaların çıkmasıyla başlamıştır.

Kurulduğu andan itibaren büyük bir boşluğu dolduran TÜRK-İŞ, kısa zamanda varlığını kabul ettirdi. Gücünü giderek artırdı. Kısa zamanda sendika ve federasyonları bünyesinde toplamayı başardı. Sendika birlikleri yerine, işçilerin gücü TÜRK-İŞ'te bütünlüştü.

1963 SONRASI GELİŞMELER

Toplu sözleşme ve grev haklarının demokratik özgür sendikacılık anlayışı içinde kullanılabilmesi ve yaygın bir örgütlenmeye gidilmesi, Türk-İş'in 1963'de başlayan çalışmalarının temelini oluştuyordu.

Bu tarihte birlikte, çalışanlara çağdaş temsil, işçi hak ve özgürlükleri, kavramının anlatılması ve grev hakkının nasıl kullanılacağına öğretilmesi, uzun yıllar eğitim çalışmalarının ağırlık noktasını teşkil etti.

Batı ülkelerinden getirilen sözleşme tasarıkları Türkçeye çevrilip, bünyeye uygun bazı değişikliklerle bağlı kuruluşlara gönderiliyor, sendika yönetim

Mesut YILMAZ,

sert şekilde vermeyi, daha sonra da dostlukları korumayı ilke edindik.

Son örneğini 1 Mayıs 1992'de verdiğimiz Konfederasyonlar arasında dayanışma, işçi ve yurt sorunları karşısında da birlikte hareket anlayışını benimsetmiştir.

Hizmet anlayışlarında farklılıklar doğal karışladığımız için, gerek HAK-İŞ ve gerekse DİSK'in işçi ve ülke yararına bizimle eylem birliği yapmasından memnuniyet duyarız.

Amaçlarımız arasında farklılık yoktur.

Aynı sorunları yaşayan insanların, ortak çözüm arayışlarından daha doğal ve olabilir?

İnsanı çevreleyen sınırların ötesine geçmek, yaşanan dönemin bilincine varmak, evrensel değerler; özgürlük, barış, refah, eşitlik gibi kavramlar tüm insanlığın özlemidir."

— İnsan haklarına ve temel özgürlüklere dayalı demokratik sistemin tüm kurum ve kurallarıyla sağlıklı olarak işlerliğe kavuşturulması, işçiler olarak gündemimizin temel maddesidir.

Bülent ECEVİT

Çünkü işçi haklarıyla demokrasi arasındaki işlevsel bağlantı çok değerlidir. Sosyal devlet ve sosyal adalet ilkelerine dayalı yapının kurulabilmesi ancak demokratik yapı ile müm-

kün ve kalıcı olabilecektir.

2000'li yıllara doğru ilerlediğimiz dönemde tüm toplumsal sorunların açıklaması ve çözümü tek bir formüle bağlanamayacak kadar karmaşık hale gelmiştir. Dar kalıplar içinde kabul edilen doğmalar, yerini tartışmaya, sorgulamaya ve bağımsız düşünmeye terkemelidir.

İşçiler ve örgütleri sendikalar olarak özgürlüğümüz ve onurumuzun temelinde bu yaklaşım bulunmaktadır."

ERDAL İNÖNÜ'NÜN KONUŞMASI

Başbakan Yardımcısı ve SHP Genel Başkanı Erdal İNÖNÜ, konuşmasında TÜRK-İŞ gibi bir kuruluşun toplumun olgunluğunu gösterdiğini belirterek, TÜRK-İŞ kuruluşun önemli bir dönüm noktası olduğunu söyledi. TÜRK-İŞ'in 12 Eylül zihniyetine karşı çıktığını hatırlatan İNÖNÜ "Sayın Şevket YILMAZ hükümeti şimdilik desteklemeye devam ettiklerini söyledi. Bu da TÜRK-İŞ'in hükümetle ilişkilerini medeni

Törene katılan konuklar

TÜRK-İŞ'İN 1989-1992 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI..

ve TÜRK-İŞ'İN TARİHÇESİ..

► kadroları bu deneyimleri yaşadığı ülkelere bilgi ve görgülerini artırmak için gidiyorlardı.

1963'ün hemen sonrasında, Türk sendikacılık hareketi ilk toplu sözleşmelerini yapmaya başladı ve umulanın üzerinde bir başarı sağlandı.

Kamuoyu Türk-İş'i kısa bir süre sonra da yurt sorunları üzerinde ağırlığını hissettiren önemli bir kuruluş olarak görmeye başladı.

TÜRK-İŞ'e göre, sendikacılık hareketi ülkenin sorunlarından kendisini soyutlayamazdı. Sendikalar ülke yaranna olduğuna inandığı her konuda varlığını ve etkinliğini hissettirmeliydi.

İşçi hareketine ilgisiz kalan çevreler 60'lı yıllar biterken, tüm dikkatlerini bu noktaya çevirmişlerdi. Parlamentoda Türk-İş konusuluyordu. siyasi partiler Türk-İş'e sempatik görünmenin gayreti içindeydi.

TARAFSIZLIK İLKESİ

TÜRK-İŞ ise, siyasi partilere karşı tam bir tarafsızlık içinde hareket etmeyi ilke edinenek, bunu tüzüğüne özellikli almıştı. "Partilerüstü Politika" olarak kamuoyunca bilinen bu ilke, zaman zaman tartışmalara neden oluyordu.

Ancak, bu tarafsızlık ilkesinin Türk-İş ve Türk toplumuna neler kazandırdığı çok daha sonraki yıllarda meydana gelen politik gelişmeler sonucu anlaşılmış, ara rejimlerde bile Türk-İş bir bayrak gibi toplumdaki saygın yerini korumayı başarmıştır.

Bugün artık Türk-İş'in uğraşı, gerçek demokrasinin kurulmasına, toplumun mutluluğuna, sosyal adaleti yayacak gerçek bir kalkınmanın sağlanmasına yöneliktir.

TİSK Genel Başkanı BAYDUR

► şekilde yürütmüş olduğunu gösteriyor. TÜRK-İŞ hükümetle ilişkilerine hep dikkat etmiştir. Şimdilik denilen desteğin hep devam edeceğini biliyorum" diye konuştu.

İş Güvencesi Yasa tasansının Bakanlar Kurulu'ndan geçerek Meclis'te kabul edileceğini ifade eden İNÖNÜ, TÜRK-İŞ'in 41'nci kuruluş yıldönümünü kutlarken, "yapacağız" dediklerinin yapılmış olacağını söyledi.

MESUT YILMAZ'IN KONUŞMASI

Anavatan Partisi Genel Başkanı Mesut YILMAZ'da konuşmasında TÜRK-İŞ'i dikkate almayan bir siyasi hareketin sert bir kayaya çarpaçağını belirterek "—Bu tecrübe ile sabittir. Biraz da bizim tecrübelerimizle sabittir. Ama biz hatalarımızdan ders almasını bilen bir ekibiz." dedi.

Türk demokrasisi açısından TÜRK-İŞ'in önemli bir kuruluş olduğunu ifade eden YILMAZ, 5 aylık Başbakanlığı döneminde TÜRK-İŞ'le imzaladığı kamu işçilerinin sözleşmesini hatırlattı ve "—O zaman enflasyonun çok üstün-

Türk sendikacılık hareketini en yüksek düzeyde temsil eden Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye'de etkin bir güç olarak, kuruluş biçimi, yapısı ve yönetimiyle batılı anlamda sendikacılığı örnek almış ve özetle şu temel amaç ve ilkeleri benimsenmişti:

- Çalışmayı, toplumun temel değeri haline getirmek.
 - Toplum yaşantısının sosyal adalet ilkelerine göre düzenlenmesinde çalışmanın temel ölçü olarak ele alınmasını sağlamak.
 - İşçilerin, yaptıkları işe uygun ve insanlık onuruna yarasır bir yaşantı düzeyine kavuşmalarına, elverişli ve adil bir ücret sağlamalarına çalışmak.
 - Çalışanların geleceğine güvenle bakmalarını sağlayacak sosyal güvenlik sistemini geliştirmek ve ülke çapında yayılmasına çalışmak.
 - Ulusal gelir artışlarından, işçinin adil biçimde yararlanmasını sağlamak, becerikli, güçlü ve yüksek verimli işgücü yaratmak.
 - Türkiye'nin bağımsızlığının korunmasına ve kalkınmasının gerçekleştirilmesine bütün gücüyle katılmak; sosyal ve ekonomik sorunların çözümünde yardımcı olmak.
- Bu amaç ve ilkelere göre Türk-İş'in temel görevi, işçilerin ekonomik, sosyal ve kültürel çıkarlarını korumak ve geliştirmektir.

Bununla birlikte, Türk-İş meslek çıkarları nedeniyle dolaylı olarak toplumsal sorunlara da yakın ilgi göstermektedir.

de ücret verdik. O sözleşmeyi siyasi hayatımın şeref belgesi sayıyorum" diye konuştu.

BÜLENT ECEVİT'İN KONUŞMASI

DSP Genel Başkanı Bülent ECEVİT ise konuşmasında, TÜRK-İŞ'in en etkili demokratik kurumlarından biri olduğunu ifade ederek, TÜRK-İŞ'in hep devlet sorunluluğu ile hareket ettiğini söyledi. İşçiler üzerinde siyasi hakların sınırlamalarının kalkması için TÜRK-İŞ'in 41'nci yıldönümünü beklemenin yanlış olduğunu ifade eden ECEVİT, şöyle konuştu:

"—Hükümet kurulurken Sayın Başkan'a (KİT'leri bakanlara dağıtmayın, Bakanlar bunun tadını alırlarsa bırakmazlar) dedim. Ama bu tavsiyemi dinlemediler. Çalışma Bakanı geçenlerde SSK'yı süzlerini açıkladı. Bu oldukça önemli bir tavır. Ancak bir şey dikkatimi çekti. KİT'lerin borçlarından genel müdürler mi sorumludur? Yoksa onları zorlayan politikacılar mı?"

Ecevit, devletin ekonomik politikalarını işçilerle birlikte tesbit edilmesi gerektiğini de sözlerine ekledi.

BAYDUR'DA KONUŞTU

TİSK Genel Başkanı Refik BAYDUR'da törende bir konuşma yaparak, TÜRK-İŞ'in ülke gerçekleriyle bağdaşır sorumluluk altındaki başarılı çizgisi sürdüreceğine inandığını söyledi ve TÜRK-İŞ'in 40'nci yılını kutladı.

Bu konuşmalardan sonra plaket törenine ne geçildi. TÜRK-İŞ'te yıllarını vererek, hizmet vermiş 11 TÜRK-İŞ eski Yöneticileri plaketle ödüllendirildi. Şu eski sendikacılara plaket verildi. Şaban YILDIZ, İsmail İNAN, Naci KURT, Nuri BEŞER, Halil TUNÇ, Selahattin ERKAP, Ethem ÖZGÜ, Kaya ÖZDEMİR, Emin KUL, ve Çetin GÖÇER.

TÜRK-İŞ'in eski Denetim Kurulu'nun 24 üyesi ile Disiplin Kurulu'nda görev yapan 44 üyesi de plaket verilerek ödüllendirildi.

TÜRK-İŞ'in 40'nci kuruluş yıldönümü plaket töreninden sonra verilen kokteyl parti ile sona erdi.

TÜRK-İŞ'in 40. yıl töreninden bir başka görünüşü.

TÜRK-İŞ'İN 1989-92 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI..

3 OCAK'TA
HAYAT
DURDU

3 Ocak günü Türkiye'de hayat durdu. Büyük kentlerde belediye hizmetlerinin tümünün durması nedeniyle otobüsler çalışmadı. Çöpler toplanmadı.

GENEL EYLEM KARARI HAYATA GEÇİRİLDİ..

★ İşçiler tüm tehdit ve baskılara rağmen üretimden gelen güçlerini kullandılar ve işçiler 1 gün işe gelmediler. TÜRK-İŞ'in aldığı Genel Eylem Kararı uyarınca, şehirlerde hayat durdu.. O gün Milletvekilleri de Meclis'e gelmeyince, Genel Kurul da toplanamadı..

Son üç yılın en önemli olaylarından biri, Türkiye İşçi Sınıfı tarihinde şerefle anılacak olan 3 OCAK GENEL EYLEMİ'ydi.. Biriken ve çözümü bir türlü sağlanamayan ivedi sorunlar, zamanın hükümeti tarafından çözümsüzlüğe itilmişti.. 30-31 Ekim 1990 tarihlerinde Ankara'da Olağanüstü toplanan TÜRK-İŞ Genişletilmiş Başkanlar Kurulu GENEL EYLEM kararı aldı.

Toplantının açış konuşmasını yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ 7 yıldır iktidarda bulunan hükümetin başta işçiler olmak üzere halk kesimlerinin sorunlarına çare bulamadığını öne sürerek "her türlü fedakarlığı göstermiş olan çalışan kesim, artık yeni fedakarlıklara göğüs geremeyecek kadar kızgın ve öfkeli" dedi.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı YILMAZ,

daha sonra şöyle devam etti:

"— Taleplerimizi çok görerek, bu talepler karşısında işçi çıkartma tehdidini savuran bazı işverenlerimiz de, pek yakında bu haklı öfkeden nasiplerini alacaklardır. Ne Hükümet ne diğer işverenlerimiz işçi haklarıyla oynayabilir. İşçiler ve Sendikaları dağınık gibi göstermeye çalışanlar, eylem yapılamayacağını sananlar, 1989 toplu bahar eylemlerinden ders

TÜRK-İŞ'İN 1989-92 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI..

3 Ocak eylemi basında geniş bir şekilde yer aldı. O güne ait bazı gazete başlıklarından örnekler...

■ çıkaramamış olanlar, yanıldıklarını bir kez daha görüp anlayacaklardır. İşçiler, olmayacak şeyi değil, insanca yaşayacak düzeyde isteklerde bulunmaktadır."

İki gün süren TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu toplantısı sonunda yayımla-

nan bildiride "süregelen olumsuzluklar karşısında Genel Eylem kararı alındığı" belirtilerek şöyle denildi:

"— Bu yeni mücadele döneminde, kısa ve uzun vadeli eylemler yapılacaktır. Başkanlar Kurulu ilk uyarı

olarak işçilerin üretimden gelen güçlerini kullanmasına karar vermiştir. Bu amaçla girilecek eylemlerin uygulanmasında izlenecek usul ve yöntemler konusunda en geç Aralık ayısonuna kadar tüm sendikaların merkez yöneticileri ile şube başkanları Ankara'da toplanacaktır. Bu dönemde başta Çankaya olmak üzere, Hükümet ve TİSK'in sendikaların talep ettiği ücret zamlarına karşı takındıkları tavır ve oluşturdıkları ortak mücadele cephesi yeni boyutlar kazanarak bazı odaların ve işverenlerin de katılımıyla giderek genişletilmiştir. Bu geniş cephe, bir yandan işten atma tehditleri, öte yandan işyerinde işçilerin yapılması gereken işleri taşeranlara devretme ve sendikasıztırmanın hızlandırılması, sendikaların gücünü kırma çabaları, haksız işten çıkarmalarla işçi sendikalarına karşı düşmanca bir tutuma dönüştürüldüğünü dikkate alan Başkanlar Kurulu, etkin bir mücadelenin kaçınılmazlığına karar vermiştir."

EYLEME ULUSLARARASI DESTEK YAĞDI...

3 Ocak'ta yapılması uygun bulunan "bir günlük işe gelmeme" önerisi ve genel eylemin hayata geçirilmesine uluslararası düzeyde kuruluşlardan destek yağdı. TÜRK-İŞ'in üyesi bulunduğu ICFTU (Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu), ETUC (Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu) ICFTU-APRO (Asya-Pasifik Bölgesel Örgütü) başta olmak üzere değişik işkolunda kurulu uluslararası kuruluşlar ile uluslararası memur sendika ve konfederasyonları TÜRK-İŞ'in yanında olduklarını, destek ve dayanışma içinde bulunduklarını açıkladılar.

3 Ocak öncesi TÜRK-İŞ'e telgraf, yazı ve telefonla arayan uluslararası kuruluşların temsilcileri, Türkiye'de demokrasinin yerleşmesi ve gelişmesi yolunda atılan adımlara dikkat ettiklerini belirterek, olayların ve gelişmelerin günü gününe bildirilmesini istediler.

ICFTU, TÜRK-İŞ'e gönderdiği yazıda 3 Ocak konusunda tam destek verdiklerini belirttikten sonra Cumhurbaşkanı Turgut ÖZAL'a bir telgraf gönderdiklerini ifade etti. ICFTU Genel Sekreteri John VANDERVAKEN telgrafında Türkiye'de sendikal hakların kısıtlı olduğunu işaret edilerek, bu konuda hükümetin verdiği sözleri kuşku ile bakıldığını anlatıldı. ÖZAL'a gönderilen telgrafta ise "TÜRK-İŞ'in yaptığı adil ve haklı isteklerine olumlu bir yanıt verilmesi için çağında bulunmaktayız" denildi.

ETUC Genel Sekreteri Mathias HİTERSCHEID'in TÜRK-İŞ'e gönderdiği mektupta da 3 Ocak eylemine tam destek verdiklerini, bu konuda gelişmelerini kendilerine duyurulması istenerek, Türk Hükümetinin tutumu konusunda AT

ülkeleri nezdinde şikayette bulundukları kaydedilmektedir. ETUV, üye ülke sendika ve konfederasyonlarına da birer yazı göndererek, Türkiye'de bu eylemle sendikal hak ve özgürlükler ile işçi hak ve özgürlüklerinin kısıtlı durumunun protesto edildiği belirtildi. Yazıda TÜRK-İŞ'te desteklerin artırılması istendi.

ICFTU-APRO Genel Sekreteri Takashi İZUMİ, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ'a gönderdiği telefaks mesajı ile TÜRK-İŞ'in 3 Ocak hareketine tam destek verdiklerini belirterek Cumhurbaşkanı Turgut ÖZAL'a Türkiye'de işçi haklarının kısıtlılığı ve demokratik hakların engellenmesiyle ilgili tutumunu değiştirmesini istediği ifade etti.

3 Ocak eylemiyle ilgili olarak TÜRK-İŞ'e dayanışma ve destek mesajları gönderen uluslararası kuruluşların isimleri şöyle:

IUF (Uluslararası Gıda Federasyonu), ITF (Uluslararası Trasport İşçileri Federasyonu), ICEF (Uluslararası Kimya, Enerji ve Yardımcı İşçileri Federasyonu), IMF (Uluslararası Metal Federasyonu), FIET (Uluslararası Banka, Sigorta ve Ticaret İşçileri Federasyonu), LO (İsveç İşçi Sendikaları Konfederasyonu), TCO (İsveç Memur Sendikaları Konfederasyonu), FO (Fransız İşçi Sendikaları Konfederasyonu), CGT (Fransız Genel İşçileri Federasyonu), LO (Norveç İşçi Sendikaları Konfederasyonu), ÖGB (Avusturya İşçi Sendikaları Konfederasyonu), AFL-CIO (Amerikan İşçi Sendikaları Konfederasyonu), Sirilanka İşçi Sendikaları Konfederasyonu.

TÜRK-İŞ'İN 1989-92 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI..

20 Aralık günü Ankara'da Gölbaşı Sineması'nda yapılan teşkilat yöneticileri toplantısında Genel Eylem kararı okundu. **TÜRK-İŞ** Genel Başkanı **Şevket YILMAZ** '3 Ocak günü ben çalışmayacağım' dedi.

GÖLBAŞI SİNEMASI'NDAKİ TARİHİ TOPLANTI..

Bu **GENEL EYLEM** kararından sonra 19-20 Aralık 1990 tarihlerinde tekrar Olağanüstü toplanan **TÜRK-İŞ** Başkanlar Kurulu'nun bildirisi, 20 Aralık günü toplanan Genişletilmiş Teşkilat Yöneticileri toplantısında okundu. Ankara'da Gölbaşı Sineması'nda bir araya gelen **TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu**, **Başkanlar Kurulu** ve 32 sendikanın **Genel Yönetim Kurulu** üyeleri ile yurt düzeyindeki şube başkanlarının hazır bulunduğu toplantıda **TÜRK-İŞ** Genel Teşkilatlandırma Sekreteri **Mehmet BAMYACI**, alınan tarihi kararı okudu. 752 Şube başkanının katıldığı toplantıya, Bölge Temsilcileri ile çok sayıda gazeteci de katıldı. Ankara Belediye Bantodunun çaldığı İstiklâl Marşı ile çalışmalara başlanmasından sonra **TÜRK-İŞ** Genel Sekreteri **Orhan BALTA** toplantının gündemini belirtti. **TÜRK-İŞ** Başkanlar Kurulu bildirisini okuyan **Mehmet BAMYACI**, başta Türk işçileri olmak üzere tüm çalışanların çoğulcu, katılımcı ve özgürlükçü bir demokratik rejimin ku-

rulması ve kurumlaşması yönünde son on yılda olağanüstü fedekârlıklara engin bir sabır ve metanetle katlanıldığını, **TÜRK-İŞ** olarak tüm barışçı yolların sonuna kadar denendiğini ve sürekli uyarılar yapıldığını ve her türlü özveri ve anlayışın sergilendiğini vurguladı.

TÜRK-İŞ'in demokrasi ve kalkınma yolunda Devletin bütünlüğü, ve ulusun birliğine inandığının ve yasalara saygılı olduğunun vurgulandığı Başkanlar Kurulu açıklamasında şöyle denildi:

“— Ülkemizin geleceği için, çoğulcu, katılımcı özgürlükçü siyasal demokrasinin kurulması, kurumlaştırılması, işlerliğe kavuşturulması, çalışanlar olarak sosyal ve ekonomik çıkarlarımızı hak ve adalet anlayışına dayalı olarak korumak ve geliştirmek için, temel insan hakları ve özgürlükleri ile onun ayrılmaz bir parçası olarak işçi hak ve özgürlüklerini hayata geçirmek, adil bir gelir bölüşümünü, hukukun üstünlüğüne dayalı kalıcı bir barışı sağlamak için, Ulus egemenliği üstünde bir iradeye boyun eğmemeyi Cumhuriyetimizin

en temel ilkesi saydığımız için üretimden doğan en doğal hakkımızın meşru düzlemde kullanılmasının kaçınılmazlığında Başkanlar Kurulumuz ittifak etmiştir.”

Başkanlar Kurulu bildirisi okunurken “İşçiler el ele, genel greve”, “Hükümet istifa” sloganları atıldı.

Bildirinin okunmasından sonra Salonda bütün gözler **TÜRK-İŞ** Genel Başkanı **Şevket YILMAZ**'a çevriliyor, Genel Başkanın neler söyleyeceği merak ediliyordu.. Hemen her cümlesi alkışlanan Genel Başkan **Şevket YILMAZ** ‘3 Ocak’ta çalışmayacağım” demesi üzerine, salon adeta alkıştan yıkılıyordu.

Şevket YILMAZ, bu salon konuşmasında şöyle dedi:

“— Şu anda başta işçilerimiz olmak üzere, toplumun bütün kesimleri buradan yükselecek ve tüm ülke sahinde uygulamaya konulacak eylemle ilgili sesi beklemektedir.

Bu nedenle, şube başkanlarımıza, işçilerimize ve ülkenin sorunlarına sessiz kalmamaları gereken örgütlü kesimlere seslenmek istiyorum. ♦

TÜRK-İŞ'İN 1989-92 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI..

■ Bu ses, genel başkan olarak sadece benim sesim değildir.

Bu ses, ekonomik, sosyal ve siyasal oyun ve haksızlıklar karşısında öfkelerini haykıramayan kesimlerin sesi olacaktır.

Ve bu ses, TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu ve sendikalarımızın Genel Başkanlarından oluşan Başkanlar Kurulunun tabanın duygularına tercüman olan sesidir.

Bu karar ışığında 3. Ocak 1991 Perşembe günü ben çalışmıyacağım.

İşbaşı yapmayacağım.

Üretimden gelen gücümü kullanacağım.

Benim üretimi durdurmam nedeniyle, başta hükümet olmak üzere, MESS başkanlığından edindiği alışkanlıkla Cumhurbaşkanı ve işverenler telâşa kapılıp, baskı ve tehditlere tevessül edebilirler.

Bir defa Anayasayı çiğnemekle birşey olmayacağını söyleyenler, benim gibi o gün işe gitmeyenleri yasaları çiğnemekle suçlayabilirler.

Baskı yöntemleri geliştirebilirler.

Buradan onlara sesleniyorum, sizin bir yanlışlık yapmasınlar."

TÜRK-İŞ Genel Başkanı YILMAZ'ın konuşmasından sonra Başkanlar Kurulu bildirisi oya sunuldu ve alkışlarla kabul edildi. Bu toplantıdan sonra önde TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu üyeleri olmak üzere tüm sendikacılar, büyük bir kalabalık halinde Anıtkabir'e giderek ATATÜRK'ün huzurunda saygı duruşunda bulundular. Çeşitli sloganların atıldığı yürüyüş sırasında halk da sendikacılara sevgi gösterilerinde bulunarak "işçiyle halk el ele genel greve" sloganları atıldı.

ANITKABİR'e varan tüm sendikacılar ATA'nın huzurunda saygı duruşunda bulundu. YILMAZ, "İŞÇİLERDEN" yazılı bir çelengi mozoleye bıraktıktan sonra ANITKABİR özel defteri'ne "ATAM! SENİ HER ZAMANKİNDEN ÇOK ARIYOR VE ANIYORUZ" diye yazdı.

3 OCAK'TA HAYAT DURDU..

TÜRK-İŞ Yönetim, Başkanlar ve örgüt yöneticilerinin 20 Aralık'ta işçilere yaptıkları üretimden gelen gücün

kullanılması önerisi, 3 Ocak perşembe günü büyük bir katılım ile kullanıldı.

Sabahın ilk saatlerinden itibaren eylemin etkileri görülürken; belediye hizmetlerinin tümü durdu, şehirlere-rası otobüsler çalışmadı, çöpler toplanmadı, elektrik, su ve havagazı arızalarına bakılmadı. Ankara, İstanbul ve İzmir gibi büyük kentlerde doktorlar, avukatlar ve memurlar işçileri desteklemek için "1 günlük çalışmama ya da yemek boykotu" yaptılar. Milletvekillerinin büyük bölümü de 3 ocak günü TBMM'ye gelmeyince genel Kurul toplanamadı. THY bağlantılı uçak seferlerinin yapılmadığı eylem, ülke çapında başarı ile uygulandı.

3 Ocak GENEL EYLEM öncesi 1 ve 2 Ocak günleri ayrı ayrı basın toplantısı düzenleyen TÜRK-İŞ Genel Başkanı Genel Başkanı Şevket YILMAZ, TÜRK-İŞ'in bu eylemin yapılmasına kararlı olduğu belirtilerek "Ülkemizin geleceğine, ekonomik ve sosyal yapısına olumlu katkıda bulunacak, insan hak ve özgürlüklerinin tanınmasına, kısaca mutluluğuna yol açacaksa, bu eylemin sorumluluğunu üstlenmekten onur duyuyoruz." dedi.

Gölbaşı sineması toplantısından sonra Anıtkabre yürüyen sendikacılar, hükümetin uygulamalarını ATA'ya şikayet ettiler.

TÜRK-İŞ'İN 1989-1992 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI..

Bursa'da düzenlenen "HAKSIZLIKLARA HAYIR" mitingine Bursa ve çevre illerden gelen on binlerce işçi, toplu sözleşmelerin çıkmaza girmesi nedeniyle yaratılan gerginliğe en sert şekilde cevap verdi.

"HAKSIZLIKLARA HAYIR MİTINGİ" BURSA'DA YAPILDI..

Yaklaşık 80 bin kişiye hitap eden TÜRK-İŞ Genel Başkanı YILMAZ:

"İŞÇİLER 'YA DÜŞÜK ÜCRET ALIR SIN, YA DA İŞTEN ÇIKARILIR SIN' TEHDİDİ ALTINDA MI YAŞAYACAK..?"

TÜRK-İŞ'in tarihinde önemli kilometre taşlarından birisi de hiç şüphesiz 2 Haziran 1991'de Bursa'da yapılan "Haksızlıklara Hayır" mitingidir. Fomara Meydanı'nda toplanan 80 bin işçiye hitap eden TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, hükümetin ve işverenlerin işçi sorunlarına karşı duyarsız kaldığını belirterek *"nerede sosyal demokrat Devlet anlayışı? Nerede insan*

onuruna yakışır bir yaşam düzeyi? Bunlar tepeden tırnağa kadar ne dediklerini bilmiyorlar" dedi.

Sabahın erken saatlerinde Yıldırım Beyazıt Alanı'nda toplanan on binlerce işçi, heyecanlı ve coşkulu bir şekilde çeşitli sloganlar atarak miting alanına doğru yürüdüler. Önde TÜRK-İŞ Yöneticileri ve 32 Sendikanın liderleri olduğu halde Fomara

Meydanına gelen işçi topluluğu, sürekli sloganlar atarak, hükümeti ve işverenleri tavırlarından dolayı yerdiler. İşçiler, TRT'nin yanlış yayını da eleştirdiler.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, sık sık alkışlarla kesilen konuşmasında, toplu iş sözleşmesi görüşmelerindeki tıkanıklıklar ile çalışma hayatının içinde bulunduğu sorunlara

TÜRK-İŞ'İN 1989-92 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI..

■ işaret ederek

“— HEPİNİZİN yakından bildiği gibi, başta işçiler olmak üzere tüm çalışanlar, dar ve sabit gelirli, ağır geçim şartları içinde yaşamaktadırlar. Halkımız gün geçtikçe biraz daha yoksullaşırken, siyasal iktidara ve belli güçlere yakın bir avuç insan, durmadan köşe dönmektedir. Devletin imkanları teşvik kredi

ederek bu konuda şunları söyledi:

“— Son ayların en önemli konusu toplu işçi çıkarmalarıdır.

İşyerlerinde toplu sözleşmeler imzalandıktan sonra, tatlı kârlarından fedakarlığa yanaşmayan işverenler, büyük çapta işçi çıkarma yolunu seçmektedirler.

Bununla da yetinmiyor. İşçi çıkarmalarına sendikaların rıza gösterdiğini söyleyebiliyor.

Son derece çirkin bir iddiadır bu. Sendikacıları kamuoyunda karalamak için bu yolları seçmenin, sosyal barış ve çalışma barışının bozulmasından başka işe yaramayacağını bilmeleri gerekir.

Bursa'nın Fomara Alanı'nı dört bir yandan gelerek dolduran coşkulu işçiler, sloganlar atarak sendikalarının yanında olduğunu belirttiler.

si altında dalkavuklara, arsız ve hırsızlara peşkeş çekilmektedir. Bu yoksul milleti yönetenler, en azından mütevazî olacakları yerde rüyalar alemine taş çıkarmak debdebe içinde günlerini gün etmektedirler.”

Konuşmasında işverenlerin toplu işçi çıkartmalarına değinen TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ Cumhurbaşkanı ÖZAL'ın açıklamalarına da işaret

Yıllardır uğraşıyoruz. İşten çıkarmaların yargı kararına bağlanmasını istiyoruz. Yanaşmıyorlar. Sendikaları etkisiz hale getirmek için yapmayacakları şey yok.

Bu yetmiyormuş gibi, Sayın Cumhurbaşkanı ateşe körükle gidiyor. Kamu ve özel kesime cesaret vererek, işçi çıkarmalarını haklı bulduğunu söylüyor.

Bu asılsız iddiayı şiddetle reddediyoruz.

Ben zengini severim diyerek yoksulu sevmediğini açıkça ifade eden Sayın Cumhurbaşkanı'nın elbette sendikacıları, işçileri sevmesini bekleyemezsiniz.

Bir basın toplantısında da ifade ettim. Sevgi, karşılıklı olur. Fakir fukaranın kalbi de kendisini sevmeyenlere karşı aynı duygularla doludur.

TÜRK-İŞ'İN 1989-92 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI..

Bakınız Sayın Özal ne diyor?

İşçiler yüksek ücret istiyor-muş, böyle olunca da enflasyon-dan şikayet etmeye hakları yokmuş.

Pekii, "Ey yabancı sermaye, bizde işçilik ucuzdur, gelin Türkiye'de yatırım yapın" diyen kimdi?

Hangi devlet adamı kendi işçisinin emeğini sömürmeleri için yabancılara çağırıda bulunur?

Daha neler diyor?

"Biz kamu kesimiyiz. Toplu işçi çıkaramayız" diyor ve arkasından ekliyor: "İşletmeleri kapatırız".

Yani, toplu işçi çıkarmayız da tamamını işten atarız."

İşçi ücretlerinin enflasyonun nedeni olmadığını, çalışanlara iş Güvencesi getirilmesi gerektiğini, asgari ücretten vergi kesilme-

mesi gerektiğini, Anayasa ve yasalarda çalışma hayatını ilgilendiren yasalarda değişiklik yapılmasını isteyen TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ konuşmasını şöyle tamamladı:

"— Haksızlıklar karşısında nasıl bütünleştiğimizi işçi düşmanlarına göstereceğiz.

Gasbedilen haklarımızı mutlaka geriye alacağız.

Asla eğilmeyeceğiz. Asla bu yoldan dönmeyeceğiz sendikalarınızdan gelecek talimatı bekleyiniz.

Sendikalarımızın gözetim ve denetiminde bütün demokratik haklarımızı kullanacağız.

Bizim güç kaynağımız sizlersiniz.

Siz varsanız sendikalarınız var. Siz varsanız haksızlıklar yok olacaktır.

Sizler toplumun tüm kesimlerinin umudusunuz.

Tek yumruk halinde haksızlıkları ezeceğiz.

Sadece ulusumuza karşı görevimiz olarak değil, gelecek nesillere karşı sorumluluğumuzun gereği olarak ülkede demokrasiyi tüm kurum ve kurallarıyla işler hale getirmek zorundayız.

Sizin mücadeleniz bazılarının uykularını kaçıracaktır. Varsın kaçırsın.

Sizin mücadeleniz, yasaklı demokrasiyi kendi yaşam felsefesi yapanları tedirgin edecektir. Varsın etsin.

Hiç kuşkunuz olmasın ki; bu kavganın, bu demokratik mücadelenin galibi biz olacağız.

Tarih her zaman haklıların zaferini yazmıştır. Yine yazacaktır.

İşyerlerinize döndüğünüzde, tezgah başındaki arkadaşlarınıza, işçilik sıfatını taşıyan dostlarınıza mesajımı lütfen iletiniz.

Güven ve desteğinizi her zaman olduğu gibi bizden esirgmeyiniz."

İşçiler Yıldırım Beyazıt Alanı'ndan dalga dalga yürüyor; haksızlıklara karşı, işçileri toplumda yok saymak isteyenlere karşı..

TÜRK-İŞ'İN 1989-92 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI..

MADEN İŞÇİLERİ YÜRÜDÜ..

- ★ 30 Kasım'da greve başlayan binlerce Maden işçisi, toplu iş sözleşmesinde anlaşma olmaması üzerine 4 Ocak 1991 günü Zonguldak'tan Ankara'ya yürüyüşe geçti. Soğuk kış şartlarında Mengen'de durdurulan yürüyüşçüler, kamuoyunun dikkatlerini üzerlerine çekmeyi başardılar..

1989-1992 döneminde önemli işçi olaylarından biri hiç şüphesiz grevdeki Zonguldak Maden işçilerinin toplu iş sözleşmelerinin çözümsüzlüğü üzerine, işçilerin Ankara'ya yaptıkları yürüyüşü.. 3 Ocak'ta tüm Türkiye'de bir gün işe gelmeyen işçilerin bu eyleminden hemen sonra 4 Ocak günü Maden İşçileri Zonguldak'tan Ankara'ya yürüyüşe geçtiler. GENEL MADEN-İŞ'e üye 48 bin Maden İşçisi adına başlatılan toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin çıkmaza girmesi üzerine 30 Kasım'da grev başlamıştı. Zonguldak halkıyla bütünleşerek devam eden grevde, anlaşma umidinin zayıflaması ve işçiler arasında 'Ocakları kapatırız' dedikodusunun yayılması, sorunu daha da ağırlaştırıcı bir etmendi. Daha sonra bunu yalanlayan hükümet yetkililerin bu tavrı, konuyu daha başka zeminlere itti.

4 Ocak günü Zonguldak işçisi, ekmeğini kaptırma endişesiyle yollara düştü.. So-

ğuk kış şartlarında Zonguldak'tan Ankara'ya yürüyüşe geçen Maden İşçisi, çileli bir

yolculuktan sonra 5 nci gününde Mengen'e varabildi.

30 Kasım 1990'da greve başlayan Zonguldak Maden işçilerinin sorunları, hükümet tarafından gerginleştirilmesi üzerine işçilere kentin cadde ve sokaklarını miting alanına döndürdüler.

TÜRK-İŞ'İN 1989-92 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI..

Zonguldak'tan Ankara'ya yürüyen binlerce işçi soğuk kış şartlarını zorladılar.

Bazı işçilerin yanlarında eşleri ve yakınları olduğu halde yürüyüşe geçen işçilerin ilk durağı Devrek oldu. Bir anda tüm Türkiye'nin ilgi odağı olan maden işçileri burada bazı politikacılar ve sanatçılar katıldı. Kamuoyunun tüm dikkatlerini üzerinde toplayan 'Zonguldak Maden İşçisinin Yürüyüşü' günlerce gazete manşetlerinden inmedi. TÜRK-İŞ, işçilerin başta sağlık sorunlarından endişe duyarak, her türlü yardımın yapılması çağrısında bulundu. Yurt içinden ve yurt dışından yurtdaşlar, yürüyüşçü maden işçisine başta gıda olmak üzere battaniye ve para yardımında bulundular.

Yürüyüşçü işçiler Mengen'den Yeniçağa kasabası-

na gelirken E-5 karayoluna çıktıklarında Güvenlik Kuvvetleriyle karşılaştılar. İşin vahameti karşısında Askeri birlik komutanının 'geri dönün' çağrısı GENEL MADEN-İŞ Genel Başkanı Şemsi DENİZER'in işçilerle görüşmesinden sonra, 'geri dön' çağrısına uyuldu.

BAŞOĞLU MENGEN'DE..

Zonguldak Maden İşçisinin yürüyüşü sırasında onlarla sürekli bağlantı arayan TÜRK-İŞ, olayları yerinde görmek, sorunun sağlıklı çözüme ulaşması için bir heyeti işçilerle görüşmek üzere gönderdi. TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Mustafa BAŞOĞLU başkanlığında Genel Merkezi Ankara'da bulunan

8 sendika genel başkanından oluşan heyet, Mengen'de işçilerle görüştü ve yürüyüş anında gözaltına alınan bazı işçilerin durumlarıyla ilgilendi.

Bu arada bir basın toplantısı düzenleyen TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, Cumhurbaşkanı Turgut ÖZAL'ın 'böyle giderse işyerlerini kapatırız' şeklinde açıklamasını değerlendirdi ve şöyle dedi:

"Bu grevler bir hak mücadelesidir ve onurlu mücadeleye sonuna kadar sürecektir. İşçinin doymadığı yerde tabii ki üretim duracaktır."

TÜRK-İŞ'İN 1989-92 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI..

GÜNEY-DOĞU GEZİSİ..

★ KAYSERİ, MALATYA, ELAZIĞ, DİYARBAKIR, ŞANLIURFA ve GAZİANTEP'TE TOPLANTILAR DÜZENLENDİ..

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu kararı ile 15-20 Temmuz 1990 tarihleri arasında Kayseri'den başlayan, Malatya, Elazığ, Diyarbakır, Şanlıurfa ve Gaziantep illerini kapsayan bir seri toplantıların yapıldığı Güney-Doğu gezisi düzenlendi.

15 Temmuz pazar günü TÜRK-İŞ Genel Merkezi önünden hareket eden konvoyda, Genel Başkan Şevket YILMAZ ve Genel Mali Sekreter Enver TOÇOĞLU ile 9 sendika genel başkanı ve yöneticisi hazır bulundu.

Konvoyu, bir gün önceden Kayseri'ye giden TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Mehmet BAMYACI bir heyetle birlikte Kayseri'ye girişte karşıladı.

Yerel sendika yöneticileri ve temsilcilerin hazır bulunduğu toplantıda konuşan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, çalışma hayatının sorunlarına işaret etti. YILMAZ,

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz ve beraberindeki heyet, Güney-Doğu gezisi sırasında her ilin girişinde büyük bir ilgi ile karşılandı.

"Güçbirliğiyle üstesinden gelemeyeceğimiz sorun yoktur" dedi. Bağlı sendikaların yürüttüğü ve TÜRK-İŞ'in koordine ettiği kamu sözleşmeleri konusunda bilgi veren YILMAZ, memurların da bir an önce sendikalaşarak toplu sözleşme ve grev haklarının elde etmeleri gerektiğini

söyledi.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ ve beraberindekiler, Kayseri'den sonra sırasıyla Malatya, Elazığ, Diyarbakır, Şanlıurfa ve Gaziantep illerine gittiler. Her ilin girişinde görkemli ve coşkulu bir şekilde karşılanan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ ve beraberindekiler valileri belediye başkanları ve protokole dahil kişileri ziyaret ettiler.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ buralarda yaptığı konuşmalarda, çalışma hayatının sorunlarını dile getirdi. Adı geçen illerdeki toplantılarda söz alan yerel sendika temsilcileri bölgelerindeki işçilerin sorunlarını ve özellikle sigorta hastanelerindeki ilgisizlikten yakındılar.

Söz konusu Güneydoğu gezisi sırasında 20 Temmuz günü GAP'ta işçi-işveren ve hükümet üçlüsünden

Şevket Yılmaz, gezinin ilk durağı olan Kayseri'de toplantıda işçi temsilcilerine hitap ediyor.

TÜRK-İŞ'İN 1989-92 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI..

GAP'ta düzenlenen zirvede; işçi-işveren ve hükümet temsilcileri Sosyal Güvenlik konusunda protokol imzaladılar. Fotoğrafta çalışma Bakanı AYKUT, TİSK Genel Başkanı BAYDUR ve TÜRK-İŞ Yöneticileri..

oluşan 'Sosyal Güvenlik'le ilgili bir toplantı yapıldı. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı İmren AYKUT, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ ve TİSK Genel Başkanı Refik BAYDUR'un katıldığı 3'lü Zirve sonunda bir protokol imzalandı.

Protolde, Sosyal Sigortalar Kurumu ve sağlık hizmetlerinin daha verimli hale getirilmesi, kadro açıklarının kapatılması, ve GAP'a 500 ya-

taklı bir hastanenin yapılması gibi konular karar altına alındı. 12 madde olarak belirlenen protokol metninde sağlık personelinin mecburi hizmet yasası ile sağlık hizmetleri temel yasasının öngördüğü yönetmeliklerinin yürürlüğe konulması kabul edildi.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, protolün imzalanması sırasında yaptığı açıklamada "işçi arkadaşlarımızın bize intikal ettirdikleri

sorunların büyük ağırlığını sosyal güvenlikle ilgili konular teşkil etmektedir. Sosyal güvenlik evrensel bir konudur. İşçi kuruluşlarının görevleri sadece toplu sözleşme yapmakla sınırlı değildir. İşçilerin ve hatta toplumun tüm kesimlerinin sosyal güvenliğini düşünmeyen insanlar sendikacı olamazlar. SSK'nın asıl sahipleri işçilerdir". dedi.

GAP'ta yapılan bu toplantıdan sonra ikinci önemli toplantı 4 Ağustos günü Başbakanlık konutu'nda yapıldı. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı AYKUT, TÜRK-İŞ Genel Başkanı YILMAZ, ve TİSK Genel Başkanı BAYDUR ve yöneticileri Başbakan Yıldırım AKBULUT'la görüştüler. Sosyal Güvenlik konusunda yapılan bu Zirveden sonra bir açıklama yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, Başbakanın 'Sorunlarınızı çözeceğim' sözüne karşılık "Başbakan söz verdi ama, yapılmıyorsa görmeden hiç bir şeye inanmam" dedi.

Gezinin ilk durağı Kayseri'de İl Temsilcisi Tahir Horoz, işçilerin sorunları ve isteklerini dile getirdi..

TÜRK-İŞ'İN 1989-92 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI..

TÜRK-İŞ
HAK-İŞ
DİSK

1 MAYIS KUTLANDI..

1 MAYIS ilk kez bu dönemde üç konfederasyonun katılımı ve ortaklaşa düzenlenen toplantı ile kutlandı. 1992 1 Mayıs günü Ankara'da Karayolları Genel Müdürlüğü Salonu'nda yapılan kutlama törenlerine TÜRK-İŞ, HAK-İŞ ve DİSK temsilcileri katıldı..

1 MAYIS ORTAK BİLDİRİSİ AYAKTA ALKIŞLANDI..

Türkiye'de ilk kez, 1 Mayıs "Birlik, Mücadele, Dayanışma" günü üç Konfederasyon; Türk-İş, Hak-İş ve Disk tarafından birlikte kutlandı.

Karayolları Genel Müdürlüğü toplantı salonunda yapılan toplantıda, 1 Mayıs'ı kutlama hazırlıklarını yürüten Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri Mustafa Başoğlu, Hak-İş Genel Eğitim Sekreteri Salim Uslu ve Disk Örgütlenme Dairesi Başkanı Ömer Çiftçi'nin divanda yerlerini almalardan sonra, Başoğlu kısa bir konuşma yaparak "Üç konfederasyon adına çalışmalarını yürüttük, konuştuk, tartıştık ama makul noktalarda buluşarak bu toplantıyı hazırladık, olmaz sanılanı gerçekleştirdik" dedi.

Saygı duruşundan sonra ayakta birlikte İstiklâl Marşı söylendi.

Türk bayrakları, flâmalar, üç konfederasyonun amblemleri, çeşitli döviz ve çiçeklerle süslenen tören salonunda ilk konuşmayı Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz yaptı.

ŞEVKET YILMAZIN KONUŞMASI

"— Bu yıl 1 Mayıs'ı TÜRK-İŞ, HAK-İŞ ve DİSK birlikte kutluyoruz.

Bu birlikte hareketin kıvancını tüm işçilerin birarada paylaşması, ülkemizin bugünü ve geleceği açısından büyük önem taşımaktadır.

Bugün ortaya koyduğumuz birliğin, önemli ülke ve işçi sorunlarının çözümünde de sürdürebileceğini ümit ediyorum.

İşçi örgütleri arasında sorunların çözümünde yöntem farklılıkları bulunsa da, EKMEK-BARIŞ-ÖZGÜRLÜK ilkesinde bütünleşen amaç beraberliğimiz vardır. Emegin hakkını almada ve alınterinin evrensel kutsallığını savunmada, işçiler ve işçi örgütleri arasında ayrılık olabileceğini düşünmemiyorum.

Geçmişte meydana gelen bazı üzücü olayların günahını işçilere yüklemek yanlış bir değerlendirmedir.

İnsana, onun yüksek onuruna layık

TÜRK-İŞ'İN 1989-92 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI..

TÜRK-İŞ Genel Başkanı YILMAZ '1 Mayıs'ı amaçından saptırmaya kimsenin hakkı olmadığını' söyledi.

■ olduğu değeri veren, çoğuncu özgürlüğü, insan haklarını esas alan ve geliştiren demokrasidir. Hür güçlü sendikalar böyle bir demokratik yönetimin vazgeçilmez temel taşlarındandır.

Demokrasi olmadan işçi haklarının geliştirip korunamadığını yaşayarak gördük. Kazanılmış haklarımızı geri alan olağanüstü dönemin olumsuzluklarını gidermek için sürdürdüğümüz mücadeleden şu ana kadar olumlu sonuç alamadık.

Türk işçisi, toplumla bütünleşerek, hem işçi hem de ülke sorunlarına çözüm arama çabalarını sürdürmektedir.

İşçi ve yurt sorunlarını çözmek için yaptığımız demokratik eylemler bu temel hedefe ulaşmaya yöneliktir.

Büyük bir olgunluk içinde yapılan yürüyüş ve mitinglerimiz, salon toplantılarımız, bahar eylemlerimiz, 3 Ocak genel eylemimiz, kadirşinas halkımızdan, basın-dan daima destek görmüştür. Bu demokratik eylemler toplumla kucaklaşıp bütünleşmemizi sağlamıştır.

Biz işçiler ülkeseveriz. Kendi hakkımızı savunurken, ülkeye ve vatandaşlara zarar vermeye büyük özen gösteririz. Hak aramaya dayanan eylemlerimizden hiç kimse zarar görmedi, kuma dökme olmadı. Bu bizim

işçiler olarak olgunluğumuzu, başkalarının haklarına olan saygımızı ispatlıyor. bir defa daha belirtiyorum, hiç kimse işçilerden ülke zararına bir davranış beklemesin.

İşçiler olarak kardeşlik, baş ve yasa dışı demokrasi istiyoruz.

İrkçılığa ve bölücülüğe karşıyız.

Bin yıldır kardeş olarak birarada yaşayan Türk vatandaşlarının arasında sun'ı aynlık tohumları ekerek, kan dökerek düşman yapmaya çalışanların tutumunu asla tasvip etmiyoruz. Doğulusu, batılsı, güneylisi, kuzeylisi ile ayrılmaz bir bütün olan milletimizi hiç kimse bölemez.

İşçiler ve işçi örgütleri olarak üniter devlet ilkesine candan bağlıyız.

Nüfus cüzdanında Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları yazılan insanlarımız arasında gerek vatandaşlık hakları, gerekse temel hak ve özgürlükler açısından hiçbir ayrıma olamaz, olmamalıdır.

Sosyal hukuk devleti ve demokratik kuralları içinde ve hukukun üstünlüğü prensibine uygun şekilde ülkemizde cereyan eden üzücü olayları önlemeye yönelik çalışmalar destekliyoruz.

Türk vatandaşları güven, huzur ve refaha layıktır. Onun için ülkenin bütünlüğüne, güven, huzur ve refahına kasteden aynlık terör olaylarını, onların yaratıcılarını, içeride ve dışardaki destekçilerini şiddetle ve nefretle kınıyoruz. İşçiler teröre ve şiddete karşı aynı saf-lardadır. Demokrasiye zararlı olan her olay bize de zarar getirir.

Bugün, dünyanın dört bir yanında işçiler ve işçi örgütleri, bizde olduğu gibi demokratik hak ve çıkarlarını mücadelesini veriyorlar.

Onun için işçilerin ulusal ve uluslararası birlikteliği önem taşıyor. Bu birlikte mücadele gününün simgesi olan 1 Mayıs'lar, onun için bazı çevreleri rahatsız eder.

Sermaye çevreleri, kendi aralarında nasıl örgütlenip giderek güç kazanıyorlarsa, biz işçiler de birlik ve dayanışma içinde bulunmak zorundayız.

Ulusal ve uluslararası işçi dayanışması, dünyada kalıcı baş sağlanmasının teminatıdır. Çünkü işçiler savaş değil, daima başı savunurlar.

Bu düşüncelerimi teyid eden üst örgütümüz olan

Uluslararası İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) nun bu yıl için yayınladığı 1 Mayıs bildirisi de aynı düşünceleri yansıtmaktadır.

Demokratik baskı grubu olarak mücadelede, sadece günü kurtarmak değil, gelecek nesillere de her yönüyle güzel bir Türkiye bırakabilmektir. Bunu ancak, daha temiz ve bakımlı çevre, daha çok kalkınmış ülke ve bunlardan daha önemlisi her yönüyle işlerlik kazanmış, sağlam temellere oturtulmuş demokrasi ile gerçekleştirebiliriz.

20 Ekim genel seçimlerinden sonra kurulan koalisyon hükümeti, çağdaş demokrasi, temel insan hakları ve hür sendikacılığın egemen olması konusunda programında yer verdiği hususları yerine getirebilmenin çabası içinde görülüyor. Her yerde belirttiğimiz gibi, buradan da ifade etmek isterim ki, vaadettiklerini uygulama alanına koyduğu sürece, hükümeti destekleyeceğiz, aksi olursa demokratik mücadeleden çekilmeyeceğiz.

Haksızlıklar karşısında açık alınımı ve dik başımızı eğmedik. Bundan sonra da eğmeyeceğiz.

Bu zamana iyi değerlendirmelerini gönülden diliyorum.

Ancak; bizim zamana tahammülü olmayan sorunlarımız var.

Onların gecikmesine meydan verilmesin.

Demokrasinin daha çok güçlenmesi, toplumun demokrasiye ve politikacıya olan güveninin artarak sürmesi, çekilmez hale gelen sorunların çözülmesi, bu hükümetin başına bağlıdır.

Bugüne kadar her vesile ile ifade ettiğimiz ve hayata geçirmesini ısrarla istediğimiz hususlara bir kez daha değinmek istiyorum:

— Yaşamak zorunda bırakıldığımız 12 Eylül hukuk düzeni temelden değiştirilmelidir.

— Refah ve huzurun en büyük tehlikesi haline gelen işsizliğin önlenememesi için emek/yoğun yatırımlara yönelinmeli, işten çıkarmalar sona emelidir.

— Ülkemizin her alanda büyük zararlara uğramasına yol açan anarşi ve terörün sona ermesi için tüm kuruluşlar işbirliği yaparak Devlete yardımcı olmalıdır.

— Koalisyon Hükümetinin ilk hedeflerinden biri olan enflasyonu kontrol altına almak ve aşağıya çekmek konusunda henüz iyimserliğe yol açacak gelişmeler görülüyorsa da, bu sorunun mutlak çözümünü bekliyoruz.

— Toplumun tüm kesimlerinin demokrasinin nimetlerinden yararlanmasını, çalışanların statü farkı gözetilmeden tamamının toplu sözleşmeli, grevli sendikal haklara kavuşmasını istiyoruz.

— Sendikal örgütlenmeyi zorlaştıran, kitle örgütleriyle ilişkilerini yasaklayan, sendikaların ve sendikacıların politika üretme ve politikaya katılma haklarını engelleyen yasaların değiştirilmesini istiyoruz.

— Çalışma hayatını düzenleyen mevzuatın, asgari düzeyde ILO normlarına uygun hale getirilmesi;

— 1 Mayıs'ın işçi bayramı sayılması için yasal düzenlemenin yapılması,

— Yargı bağımsızlığının ve yargıç güvencesinin sağlanması,

— İşsizlik sigortasının kazanılmış haklara dokunulmadan ve zaman geçirilmeden kurulması,

— Vergi kayıplarının önlenmesi, vergi adaletinin sağlanması,

— Atatürk ilkelerine bağlı, laik, çağdaş hukuk devletinin güçlendirilmesi, ■

1 Mayıs birlik, mücadele ve dayanışma gününde törenin yapıldığı salondan bir görünüş.

TÜRK-İŞ'İN 1989-92 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI..

ÇELİK, "1 Mayıs artık ideolojik kalıpların dışına taşmıştır" dedi.

— Adil gelir dağılımı, herkese sosyal güvenlik ve barınacağı bir konut olanağı sağlanması.

Bütün bunlar beklentilerimiz arasında yer almaktadır.

Bu ve benzeri isteklerimizi yıllardan beri dile getirmemize rağmen; geçmiş hükümlere dinletemedik. Haklı isteklerimiz hep kulak arkasına atıldı.

Bu isteklerin gerçekleşmesiyle sadece işçiler değil, toplumun tüm kesimleri olumlu yönde etkilenecektir.

Bizim zorbalıkla işimiz yok. İşçilerin en büyük silahı üretimden gelen gücüdür. Gerekliğinde bu gücümüzü çeşitli eylemlerle ortaya koyduk. Bu demokratik ve siyasi mücadelede halkımızın verdiği desteğe bu vesileyle tekrar teşekkür ediyorum. Hiç kimse şüphe etmesin, mecbur kalırsak aynı yöntemleri uygulamak bizim için görev olur.

İşçi haklarına karşı çıkmayı geleneksel haline getiren işverenleri de bu vesileyle uyanyorum; yanlış yoldan dönsünler. İşçinin çalışma yaşamının sonunda tek güvencesi olan kıdem tazminatını kaldırma girişiminden vazgeçsinler. Bu hakkımıza el sürdümeyiz, sürmek isteyenlerin eli yanar.

Bizim mücadelemiz, toplumun huzuru, güveni, barışı içindir.

Bizim mücadelemiz, yasa dışı demokrasi içindir. Bizim mücadelemiz, toplumları çağdaş ve yeniliklere ulaştırmak içindir.

Biz işçiyiz... Yüreğimiz insan sevgisiyle doludur.

Biz işçiyiz... Herkesle barışıyoruz.

Biz işçiyiz... Şiddetten değil, sevgiden yanayız.

Bu gün, bu duygularımızı bir kez daha ortaya koymak için birlikteyiz.

Sizin adınıza, Herkese EKMEK, Dünyaya BARİŞ, İnsanlara ÖZGÜRLÜK diliyorum.

Ve Türk işçileri adına, dünya işçilerini selamlıyorum.

Yaşasın dünya işçilerinin birlik, beraberlik, dayanışma ve demokrasi mücadelesi

Bu duygularla değerli konuklarınıza saygılarımı sonarken, işçi kardeşlerimin gözlerinden öperim."

NECATİ ÇELİK'İN KONUŞMASI

İkinci konuşmayı HAK-İŞ Genel Başkanı Necati Çelik yaptı.

Konuşmasında 1 Mayıs'ın bu şekilde üç Konfede-

İNÖNÜ, 1 Mayıs'ın tüm demokratik ülkelerde kutlandığını belirtti.

rasyonunun biraraya gelerek kutlamasından HAK-İŞ olarak büyük mutluluk duyduklarını ifade ederek Necati Çelik özetle şunları söyledi:

"— 1 Mayıs vesilesiyle ortaya çıkan bu ortak tavır, ülkemizin ve çalışma hayatımızın temel sorunları karşısında da devam edeceği konusunda üç konfederasyon arasında bir görüş birliği oluşmuştur. Çünkü, ortak bir mücadelenin daha başarılı sonuçlar alınması için ne kadar gerekli olduğu bugün her zamankinden daha çok anlaşılmıştır.

1992 1 Mayıs'ının çalışma hayatımız açısından getirdiği en önemli gelişme, sağladığı en büyük kazanç üç konfederasyonun acil ve temel sorunlar karşısında ortak bir mücadele gerekliliğini, hayata, geçirme aşamasında olmalıdır.

Biz işçiler ve işçi kuruluşları olarak demokrasinin bütün kurum ve kurallarıyla işlediği, yasa dışı, ayrıcalıklı, tek kişi ve zümre egemenliğine dayalı olmayan, sivil toplum kuruluşlarının önündeki engellerin kaldırıldığı, gelişmiş, kalkınmış ve adil gelir dağılımının sağlandığı bir Türkiye istiyoruz."

ÇELİK konuşmasında toplumsal mutabakada dayalı bir Anayasa'nın yapılması gerektiğine işaret etti. ÇELİK 1992 1 Mayıs'ında umut verici gelişmeler yaşandığını, yasaklardan arınmış bir toplumun ger-

NEBİOĞLU konuşmasında 1 Mayıs'ın tüm işçilerin istemleri doğrultusunda mücadelelerini yükselttiğini söyledi.

çekleşmesi için 1 Mayıs 1992 tarihinin, birlik, dayanışma için simge olarak kabul ettiklerini ifade ederek "Konfederasyonumuz ve bağlı tüm sendika şubeleri Türk-İş, Hak-İş ve DİSK Güç Birliği Ortak Bildirisi metninde ifade edilen ilke ve talepler doğrultusunda gerekli aktivite ve hassasiyet içinde bulunacaklardır" dedi.

NEBİOĞLU'NUN KONUŞMASI

1 Mayıs kutlama törenin 3 ncü konuşmasını DİSK genel başkanı Kemal Nebioğlu yaptı.

Kemal NEBİOĞLU konuşmasında 1 Mayıs'ın önemini vurguladıktan sonra, DİSK'in geçmişte meydanlarda 1 Mayıs'ı kutladığını ancak, 12 Eylül 1980'den sonra cezaevlerinde 1 Mayıs'ı kutlamak zorunda kaldıklarını belirtti. NEBİOĞLU, 1 Mayıs'ların, tüm işçilerin istemlerin doğrultusunda mücadelelerini yükselttiği bir gün olduğunu vurgulayarak konuşmasına şöyle devam etti:

"— Somut bir hedefte mücadelede birliği amaçladık. TÜRK-İŞ ve HAK-İŞ 1 Mayıs'a yönelik önerilerimiz olumlu karşıladı. 1 Mayıs kutlaması gibi önemli bir konuda, üç konfederasyonun birlikte hareket etmesinden dolayı son derece sevinçliyiz. Dileriz daha genel, ortak istemlerimizin yaşama geçirilmesinde, ortak hedefler çerçevesinde ilkeli bir güç ve eylem birliği yaratılmasında, 1 Mayıs 1992 gerçekten bir başlangıç olsun.

Tüm sendikalar haklarda en asgari koşul olarak İLO standartlarının yasal ve anayasal çerçeveye kavuşturulmasını istiyoruz."

DİSK Genel Başkanı konuşmasında, 12 Eylül'e birlikte gelen başta Anayasa olmak üzere 2821 ve 2822 sayılı çalışma hayatını düzenleyen yasalar ile buna bağlı her türlü mevzuatını değiştirilmesini istedi.

ERDAL İNÖNÜ: "KAVGA DEĞİL DAYANIŞMA.."

Törende, son konuşmayı Başbakan Vekili Erdal İNÖNÜ yaptı.

Törende konuşmasını yapmak üzere kürsüye gelen Başbakan Vekili Erdal İNÖNÜ, 1 Mayıs'ın dünyanın tüm demokratik ülkelerinde birlik ve dayanışma günü olarak kabul edildiğini belirterek "1 Mayıs bizde de bu anlayışla kabul edilmelidir, artık kanlı kavgalara değil, dayanışmaya gerek var" dedi.

BİRLİKTE SELAMLAMA

1 Mayıs kutlaması, üç konfederasyonun genel başkanları ve yönetim kurulu üyeleriyle sendika genel başkanlarının Erdal İNÖNÜ'yle birlikte sahnede ele vererek salonu selamlamalarının yarattığı coşku içinde sona erdi.

GÜÇBİRLİĞİ BİLDİRİSİ..

Konuşmalar tamamlandıktan sonra kürsüye kutlama komitesi üyeleri geldi. Hak-İş Genel Eğitim Sekreteri Salim USLU Güçbirliği bildirisini okudu ayakta alkışlanan bildiri şöyledir:

"TÜRK-İŞ, HAK-İŞ ve DİSK olarak bu yıl Mayıs'ı birlikte kutluyoruz.

Öncelikle demokrasimizin yasaklardan arındırılarak çağdaş hale getirilmesini istiyoruz.

İnsan onurunu önde tutan, düzenleme ve uygulamalar zaman yitirilmeden hayata geçirilmelidir.

Tüm emekçilerin yaşamsal sorunlarına çözüm getirmek 1 Mayıs'ın birlik, mücadele ve dayanışma amacının temelini oluşturmaktadır.

Sömürüyü, haksız kazancı, işsizliği, açlığı, sağlık ve benzeri sorunları, toplumsal barış ve refahın önündeki engeller olarak görüyor ve ortadan kaldırılması amacını, güç ve eylem birliğimizin vazgeçilmez temeli sayıyoruz.

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları, Bildiri, Sözleşme ve Tavsiye Kararları, Uluslararası Çalışma Teşkilatı (ILO)'nun Anayasası Sözleşme ve Tavsiye Kararları;

Avrupa Sosyal Şartı, Helsinki Nihai Senedi ve Paris Sosyal Şartında belirtilen;

- Daha geniş özgürlük,
- Demokratik toplumsal mutabakat,
- Daha iyi yaşam
- Temel insan haklarına (insan kişiliğinin en yüksek onur ve değerine),

- Erkek-kadın hak eşitliğine,
- Temel insan haklarına dayanan çoğulcu, özgürlükçü hukukun üstünlüğü, sosyal adalet, sosyal güvenlik hakları,

- Çalışanların aileleriyle birlikte insan onuruna yaraşır adil ücret elde etmeleri,

- Adil, istikrarlı ve geleceği güvence altına alan bir çalışma yaşamı,

- Yaşlıların, kimsesizlerin, emeklilerin, kadınların, korunmaya muhtaç bütün toplum fertlerinin huzur içinde yaşamaları, özellikle çocukların ve gençleri gelişmelerinin sağlanması,

- İşçilerin, iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı korunması,

- İşsizlerin mesleki eğitimlerinin sağlanması ve meslekte ilerlemelerinin geliştirilmesi,

- İşçilerin siyasal, toplumsal ve ekonomik yaşam etkin biçimde katılmaları,

- Başta işçiler olmak üzere öğretmen ve bütün çalışanların sendikalaşma, toplu iş sözleşme ve grev haklarına kavuşturulmaları,

- Çalışan kadınların her türlü ayrımcılığa karşı korunmaları,

- İnsanların işkence ve başka zalimce insanlık dışı ya da onur kırıcı davranışlara ya da cezaya karşı korunmaları,

- Sendikaların faaliyetten alıkonulmaları, sendikacıların sendikal faaliyetlerden dolayı kovuşturmaya tabi tutulmaları, gözaltına alınmaları, sendikaların kapatılması gibi sendikal hak ve özgürlüklerle bağ-

daşmayan uygulamalara kesinlikle girişilmemesi ve uluslararası düzenlemelerle belirlenen ilkeler, temel hak ve özgürlükleri kapsayan karar ve kurallara olan bağlılığımızı bir defa daha teyid ederiz.

ÜÇ İŞÇİ KONFEDERASYONU:

1 — Ülkemizde hukukun üstünlüğüne, temel insan hak ve özgürlüklerine dayanan demokrasinin önündeki bütün engellerin yasak, ve sınırlamaların kaldırılıp çağdaş demokrasinin bütün kurum ve kuruluşlarıyla işlerlik kazanabilmesi için 1982 Anayasası'nın öncelikle ele alınarak toplumumuzun tüm sivil kesimlerinin katılımı ile demokratik mutabakat belgesi niteliğinde yeni bir Anayasa yapılması,

2 — Buna bağlı olarak çalışma hayatını düzenleyen mevzuatın bir bütün olarak ele alınıp demokratik anlayışla yenilenmesi,

3 — 12 Eylül hukuku ve sonuçlarının her yönü ile ortadan kaldırılması,

4 — Özgür üniversite, basın-yayın, sendika, dernek ve öteki kuruluşlara yasalarla getirilen yasak ve sınırlamaların kaldırılması,

5 — Adil gelir dağılımının sağlanması, yeterli ücret, herkesten kazancına ve gelirine göre vergi alınması,

6 — Çağdaş anlamda iş güvencesinin sağlanması ile işsizliğe kalıcı çözüm getirilmesi, işsizlik sigortasının kurulması, kıdem tazminatının geliştirilip korunması,

7 — Sendikasılaştırma politikalarına karşı tüm çalışanların sendikalaşma mücadelelerinin geliştirilerek sürdürülmesi,

8 — İşçiler başta olmak üzere kamu görevlileri, emekliler ve toplumun diğer dar ve sabit gelirliilerinin yaşamlarını giderek zorlaştıran, kişi ve toplum yaşamında giderilmesi güç olumsuz gelişmelere yol açan enflasyon ve ona bağlı hayat pahalılığının ortadan kaldırılması,

9 — Her türlü şiddet, terör, hukuk dışı baskı ve yöntemlerle, ırkçılığa karşı hukukun üstünlüğüne dayalı demokratik mücadelenin desteklenmesi,

10 — Kalkınmanın hızlandırılması,

11 — Eğitimin her kademede fırsat eşitliğine dayanan temellere oturtulması,

12 — Sosyal adaletin geliştirilmesi,

13 — Katılımcı demokrasinin tabi sonucu olarak işçilerin sendikalaşmaları ve sendikacıların ülke sorunlarıyla daha yakından ilgilenmelerini sağlayacak tedbirlerin alınması,

Ve benzer temel ülke ve işçi sorunlarının çözümünde, tüzük ve genel kurul kararlarına dayanan temel görüş ve ilkelerimiz saklı kalmak üzere, güçbirliği yapmaya

Bu amaca ulaşabilmek için ortak demokratik mücadele yöntemleri geliştirmeye belirli kurallara bağlamaya karar verdiğimizizi,

Halkımıza ve

Kamuoyuna sevgi ve saygıyla sunarız"

1 MAYIS

TÜRK-İŞ'İN 1989-92 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI..

SIYASİ PARTİ LİDERLERİ TÜRK-İŞ'TE

Türk-İŞ, 20 Ekim 1992 pazar günü yapılan genel seçim öncesi, siyasi parti liderlerine çağrıda bulunarak, çalışma yaşamımız ve yurt sorunlarına ilişkin görüşlerini belirledi.

Siyasi partilerin seçim sonrası izleyecekleri politikalarını tespit etmek amacıyla düzenlenen toplantılara, sendikal çevreler ve basın büyük bir önem verdi.

DYP Genel Başkanı Süleyman Demirel, DSP Genel Başkanı Bülent Ecevit, SHP Genel Başkanı Erdal İnönü ile ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz'ın, Türk-İŞ Genel Merkezinde, Yönetim, Başkanlar Kurulu ve üye sendikaların merkez yönetim kadrolarının hazır bulunduğu toplantılarda Türk-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz, sorunlara ilişkin görüşlerini şöyle açıkladı:

"Üç ana bölümde sunacağım bu sorunlar, Anayasa'da yapılması gereken değişiklikler, çalışma hayatını doğrudan ilgilendiren yasalarda yapılması gereken değişiklikler ve sosyal devlet kavramından beklentilerimiz şeklinde sıralanmaktadır.

Anayasa'da yer alan hükümler bakımından:

— Kişinin dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve özgürlüklerini kullanması sınırlar koyan hükümler kaldırılmalıdır.

— Sendikal örgütlenmeyi önleyen, kitle örgüt ile ilişkilerini yasaklayan, politika üretme ve siyasal partileri etkileme faaliyetlerini ortadan kaldıran hükümler Anayasa'dan çıkarılmalı ve tüm çalışanlara sendika kurma hakkı tanınmalıdır.

— Serbest toplu pazarlık ilkelerine aykırı, grev hakkının özünü ortadan kaldıran nitelikteki hükümler ve lokavt Anayasal sistemde yer almamalıdır.

Anayasa'da yapılacak bu değişikliklere paralel olarak:

— 2821 Sayılı Sendikalar Yasasında, sendika özgürlüğüne ve sendikal hakların kullanılmasına ters düşen hükümler değiştirilmelidir.

— 2822 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt yasasında grev hakkının kullanılmasına yönelik sınırlayıcı hükümler kaldırılmalıdır.

— İş yasasında, işçinin işten çıkarılması halinde yargı yoluna başvurma ve yargı kararıyla işe iade sistemi yerleştirilmelidir.

— İşsizlik sigortası kazanılmış haklara dokunmadan çıkarılmalıdır.

— İşçinin yönetime katılmasını sağlayacak düzenlemeler yapılmalıdır.

— Tanım işçileri yasal güvenceye kavuşturulmalı, İş Kanunu kapsamına alınmalıdır.

— Kamu işveren sendikaları kapatılmalıdır.

— Kamu kesiminde sendikalaşmayı engelleyen "Sözleşmeli Personel" uygulaması sona ermelidir.

Ayrıca:

— Sosyal güvenlik alanında, sosyal güvenlik kuruluşlarının farklı uygulamalarına son verilmesi, çalışma hayatından, sosyal yaşamdan ve yaşlılık gibi diğer etkenlerden doğacak gelir kayıplarına karşı insanların ailelerini korumak amacıyla çağdaş normların uygulanması sağlanmalıdır.

— Dernekler, Olağanüstü Hal, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri, Devlet Güvenlik Mahkemeleri, Anti - Terör, Çıracak-Kalfa ve Ustalık, Gelir Vergisi yasaları ile birçok hakkı kısıtlayan, ortadan kaldıran hükümler değiştirilmelidir.

— Kısacası: Anayasa ve yasalarda demokrasiye, temel insan hak ve özgürlüklerine aykırı bütün düzenlemeler ortadan kaldırılarak; çoğulcu, özgürlükçü, katılımcı parlamenter demokrasinin tüm kurum ve kuralları ve yeniden ve sağlıklı bir biçimde işlerliğe kavuşturulması sağlanmalıdır.

Bu değişiklikler yapılırken; İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, Fledeliye Beyannamesi, ILO Anayasası ile ilke ve tavsiye kararları, İnsan Hakları ve Ana Hürriyetleri Koruma Sözleşmesi ile Avrupa Sosyal Haklar Temel Yasasında yer alan hükümler dikkate alınmalıdır.

Sosyal Devlet ve sosyal adalet ilkelerini ön planda tutan ekonomik politikarlardan beklentilerimize gelince:

— Çalışanlar aleyhine bozulan dengenin yeniden ve adil biçimde kurulmasını bekliyoruz.

— Çalışanların üzerindeki vergi yükü azaltılmalıdır.

— Asgari ücretin, ekonomik ve sosyal şartlara uygun ve aile faktörü dikkate alınarak, vergiden muaf olarak tesbitini istiyoruz.

— Sosyal Güvenlikle ilgili kesinti oranları düşürülmelidir.

— İstihdamın artırılmasını sağlayacak tedbirler alınmalı, işgücü piyasası yeniden düzenlenmelidir.

— Çalışanların konut sahibi olmaları kolaylaştırılmalıdır.

— Özelleştirme çalışmaları ülke gerçeklerine göre yeniden gözden geçirilmeli, ekonomide etkin rol oynayan TEK gibi kuruluşların özelleştirilmesinden vazgeçilmelidir.

Bütün bu saydıklarım, işçi ve yurt sorunlarının kuşkusuz tümünü kapsamamaktadır. Ancak; bu sorunların çözümü, pek çok yan sorunun da çözülmesini sağlayacak niteliktedir.

Türk-İŞ topluluğu olarak, değerli görüşlerinizi dinlemek istiyoruz.

Bu vesile ile teşkilatımızın sevgi ve saygılarını sunuyorum."

Siyasi parti liderleri, Türk-İŞ'e geliş sırasıyla görüşlerini özetle şu şekilde açıkladılar:

Süleyman DEMİREL

**SÜLEYMAN
DEMİREL**

(DYP Genel Başkanı)

"Genel Başkanı Şevket Yılmaz'ın işçi kesiminin önerilerini açıklayan Türk-İŞ'in bu görüşlerinin tamamına katılıyoruz ve bunları seçim bildirgemizde de ortaya koyacağız.

Çalışma hayatını zora sokan bugünkü koşullar birden bire ortaya çıkmadı. Bu sorunların tamamına katılıyoruz ve bunları istikrarsız yönetim dengesizliği içindedir. 20 Ekim'den sonra Türkiye yeni bir sürece girmek ve çağdaş dünyaya ayak uydurmak zorundadır. Bunu da biz gerçekleştireceğiz. İktidara geldiğimizde Anayasayı değiştireceğiz. Konan yasakları teker teker kaldırıp ülkeye huzur ve güven getireceğiz.

Türkiye'de hak ve özgürlüklere eğer dünyadaki gibi olursa batarmıyız korkusu var. Bunlar bize fazla mı gelir? Gibi kaygılara gerek yoktur. Sendikacıları, ülke sorunlarıyla ilgileniyor diye mahkemelere götürmek 100 sene önceki kafadır.

Türk çalışma hayatı ILO ilkelerine uydurulacaktır. Partimizin hazırladığı altın üçgenin bir köşesinde; özgür ve güçlü sendikacılık, bir köşesinde anlayışlı işveren, diğer bir köşesinde de demokratik devlet baba yer almaktadır. Bu üçgende yer alan konular şunlardır:

"Herkes iş, yeterli ücret, sağlıklı çevre, işten çıkarmaya son, her çalışana konut, her çalışma grev hakkı, her çalışana özgür sendika, sağlıklı işçi-sağlıklı işyeri, devlet-sendika-işveren elele, yaygın, parasız ve kaliteli eğitim, her çalışana toplu pazarlık hakkı, ILO standartlarında çalışma hayatı, çağdaş-yasaksız Anayasa ve yasalar, yaygın, etkili ve kalıcı sosyal güvenlik, yaygın, parasız ve kaliteli sağlık hizmeti, iyi organizasyon-iyi yönetim-en yüksek verim ve işsizlik sigortası".

TÜRK-İŞ'İN 1989-92 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI..

Bülent ECEVİT

**BÜLENT
ECEVİT**

(DSP Genel Başkanı)

Erdal İNÖNÜ

**ERDAL
İNÖNÜ**

(SHP Genel Başkanı)

Mesut YILMAZ

**MESUT
YILMAZ**

(ANAP Genel Başkanı)

"Türk-İş tarafından verilen rapordaki tüm görüş ve beklentileri destekliyorum. Türkiye rejim bakımından ciddi darboğaza sürüklenmiş ve işçi hakları büyük darbe yemiştir. Bir tepki döneminde ve baskılar altında hazırlanarak halkoyundan geçirilen 1982 Anayasası artık eskimiş ve temelden değiştirilmesi gerekmektedir.

Türk toplumu bu Anayasaya sığmamaktadır. Bu Anayasa birçok noktadan delik değişir. Demokrasiye ve insan haklarına aykırı antidemokratik hükümleri içermektedir. Sendika yöneticilerinin aynı zamanda milletvekili olmalarını yasaklayan bu Anayasaya holding yönetim kurulu üyeleri için aynı yasağı getirmektedir.

Türkiye'de işçi hakları daha demokratik hale getirilmelidir. Bugünkü şekli ile Avrupa Topluluğuna girmemiz mümkün değildir.

İşçi haklarının kısıtlanmasının enflasyonun indirilmesi için zorunlu olduğu görüşüne katılmıyorum. Eğer bu gerçek olsa idi, 1983-1989 döneminde ANAP Hükümetlerinin yüzde 30 olarak devraldığı enflasyon yüzde 80'lere tırmanmazdı.

Toplumsal uzlaşma, Sayın Özal'ın istediği gibi işçi haklarını sömürme aracı olarak kullanılmamalıdır. İşçi, çiftçi, işveren bir masada toplanıp taleplerini ortaya koymalı, bir alıp verme ve pazarlık sonucunda uzlaşmaya varılmalıdır. Toplumsal uzlaşma böyle olur.

Sosyal güvenlik topluma yansıtılmalı, işsizlik sigortası kurulmalıdır. Kamu görevlilerine belirli ölçüler içinde toplu sözleşme ve grev hakkı tanınmasını sağlayacağız. İşçi örgütlerinin siyasete etkin katılımını gerçekleştireceğiz. Enflasyonu öncelikle ele alacağız. Üretken öncü ve doğurgan yatırımlara yöneleceğiz."

"Sayın Şevket Yılmaz'ın, milletvekili aday listelerinde yeterli sayıda işçi temsilcisi bulunmayışı görüşü yerindedir. Ancak bu durumun tamamen bizim değil, yasaklarla malul bulunan demokrasi-mizin bir kusurudur. Gelecek dönem işçiler daha fazla parlamentoda temsil hakkına kavuşacaklardır.

Türk-İş'in önerdiği memurlara sendika kurma hakkı tanıyacağız.

ANAP 12 Eylül döneminin anti-demokratik çalışma yasalarında ve 1982 Anayasasında işçilerimizin ve sendikaların hak ve özgürlüklerini kısıtlayan hükümlerinde değişiklik yapmaya yanaşmamıştır. SHP'nin kuracağı düzen-de, çalışma hakkı temel bir haktır. SHP, öteki demokratik kurum ve kuruluşlar gibi, sendikalara da büyük önem vermektedir. Öncelikle işçi, memur, küçük üretici, çiftçi, esnaf ve zanaatkar gibi emekçi topluma dayanan SHP'nin ilgi alanı çalışma yaşamı olacaktır.

Tüm çalışanlarımızın, ayırım yapmadan özgür iradeleriyle sendikalara katılarak ekonomik ve toplumsal hak ve özgürlüklerini savunuyoruz.

Grev hakkı önündeki engeller kaldırılacaktır. Sendikaların siyasi etkinlik dışında bırakılmasına karşıyız. Bunu demokrasimizin kökleşip gelişmesi için gerekli görüyoruz.

Ülkemizi, içine düşürüldüğü çıkmazdan kurtarabilmek, ekonomik ve toplumsal haksızlıkları adaletsizlikleri ortadan kaldırmak, işsizliğin, pahalılığın kökünü kazıyabilmek, çalışma yaşamımızı demokratikleştirebilmek, için, başta işçilerden, memurlardan, köylülerden esnaf ve sanatkârlardan, emeklilerimizden destek ve oy istemekteyiz."

"Türk-İş'in öne sürdüğü isteklerinin çok büyük bir kısmına katılıyorum. Devletin ticaretten ve sanayiden büyük oranda el çekmesi gerekmektedir. Bu değişiklikler olursa, Türk-İş'in haklı olarak yakındığı Kamu İşveren Sendikaları da kendiliğinden ortadan kalkar.

Hür sendikacılık önündeki engellerin kaldırılması yolundaki Türk-İş isteklerinin ILO normlarına uydurulması için çalışacağız.

Biz serbest piyasa ekonomisi uygulayan bir partiyiz. Sosyal adaletçi ve rekabetçi bir sistem getirdik. Biz sosyal adaletçiliği bir yandan pastayı büyütürken, aynı zamanda hakça ama pastanın büyümesini engellemeyen bir dağıtım olarak anlıyoruz. Dünyada bundan sonraki tek gelişme modeli rekabete dayalı, koruma duvarlarının kalktığı serbest pazar ekonomisi müdelidir. Bugün artık Türkiye'de hiçbir parti bunun dışında bir görüşü savunmuyor. Bugün bu görüşlerde birleşmişizdir.

Biz bir yandan yapı değişikliğini yaparken, mümkün olan en geniş şekilde alt yapı eksikliği tamamlamak zorundaydık. Bu iki hedefi bir arada gerçekleştirmek iddialı bir iştir. 1983'te yüzde 25 olan enflasyonu yüksek görüyorduk. Ama bu üç hedefi bir arada gerçekleştirecek bir yönetim dünyada mümkün değildir.

Anayasa değişikliği yapılması zorunludur. Anayasada değişiklik ancak partiler arasındaki mutabakatla sağlanabilecektir. Bu konuda Türk-İş ile işbirliği yapmaya hazırız. Türk-İş'in diğer isteklerinin bir çoğunu da benimsiyoruz.

Demeklerin siyasi amaç güdemeyeceğine ve siyasi faaliyette bulunamayacaklarına ilişkin 33. madde ile toplantı ve gösteri yürüyüşüne ilişkin 34. maddenin değiştirilmesi ve memurların sendika kurma hakkının tanınması ile ilgili 512 maddenin değiştirilmesi konusunda Türk-İş ile aynı görüşteyiz."

TÜRK-İŞ'İN 1989-92 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI..

Uluslararası Çalışma Teşkilatı ILO: 77. Dönem Konferansı'nda Türkiye'de Sendikal haklar ve özgürlüklerin kısıtlanmasını "kara liste" adı verilen "özel paragrafa" aldı.

TÜRKİYE ILO GÜNDEMİNDE

"12 Eylül rejimi" ve onun uzantısı "Hukuku"nun, 1980 sonrası çalışma hayatımıza getirdiği engeller, uluslararası platformda Türkiye'yi uzun bir süre dündemde tuttu.

Kısa adı ILO olan, Uluslararası Çalışma Teşkilatı 77. Dönem Konferansı'nda, Türkiye'deki sendikal hak ve özgürlüklerin kısıtlanması büyük eleştirilere yol açtı. Sendikal Hak ve Özgürlükler Komitesi, Türkiye'nin ILO normlarına uygun koşullara kavuşturulmaması karşısında "Kara Liste" olarak adlandırılan "Özel paragraf" a aldı.

77. Dönem Konferansa katılan Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz, konu ile ilgili olarak Cenevre'de basına yaptığı açıklamada şöyle diyordu:

"Türkiye bu yıl da, özel paragrafa olması nedeniyle III Sayılı Sözleşmeden dolayı ILO gündemindedir. Yine ayrıca, Örgütlenme ve Toplu Sözleşme Hakkı Prensiplerinin Uy-

gulanmasını kapsayan 98 Sayılı Sözleşmenin ihlalden dolayı da, prosedür itibariyle Sendikal Hak ve Özgürlükler Komitesinin gündeminde bulunan Türkiye, bu komitenin ilgi alanında kalmayı sürdürecektir."

Konferansta bulunan dönemin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı İmren Aykut bir konuşma yaptı, ancak tatminkâr olamadı.

Sonuçta Aplikasyon Komitesi, Türk Hükümetinin açıklamalarını tatminkâr bulmayarak, Türkiye'nin ILO gündeminde kalmasına karar verdi.

Uluslararası Çalışma Teşkilatı (ILO) 79. Konferansında Türk-İş Heyetinin başkanlığını yapan Genel Başkan Şevket Yılmaz, ekim 1991 seçimlerinden sonra işbaşına gelen koalisyon hükümetinin, Türkiye'de demokratikleşme sürecini başlatmış olduğunu, ancak bu ana kadar somut sonuçlar alınamadığına işaret ederek, serbest toplu pazarlık hakkını engelleyen, grev hakkını kısıtlayan ve sendikal haklarını kullanımını zor-

laştıran yasal düzenlemelerin en kısa zamanda kaldırılması gerektiğine işaret etti.

Konferansta konuşan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Moğultay ise, Genel Müdür Hannesen'in ILO Konferansına sunduğu "Demokratikleşme" konusundaki raporu çok yararlı bulduklarını belirterek, Kalisyon Hükümetinin, Türkiye'de Anayasanın demokratikleşmesi yolunda çalışmalar başlattığını, ILO'nun 59, 87, 135, 142, 144 ve 151 Sayılı Sözleşmelerini onaylamak üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sevk ettiklerini söyledi.

Hükümetinin işsizlik Sigortası ve iş güvencesi sağlayacak yasaları hazırladığını da açıklayan Moğultay'ın bu konuşması, ILO'da olumlu karşılandı ve Türkiye'nin bu yıl gündemde kalmaması koşullu olarak kabul edildi.

Şimdi tüm dikkatler, Koalisyon hükümetinin "Demokratikleşme" vaatlerinin gerçekleşip gerçekleşmemesinde toplandı.

SON ÜÇ YILDA YOĞUN BİR EĞİTİM PROGRAMI UYGULANDI

İşçi hareketinin uzun vadede amaçlarını, etkinliğini gerçekleştirebilmesi için; demokratik hayat ile işçi haklarının birlikte doğup geliştiğine, sendikal disiplin, sendikalarda demokratik merkezîyetçilik ilkesinin önemine ve işçilerimizi demokratik hayatı tehlikeye sokacak her türlü girişim ve eylemlerden sakındırmak ve bunun bilincini vermek, ancak ciddi ve etkili bir sendikal eğitimle sağlanabilir.

Bu amaca yönelik olarak, Türk-İş son üç yılda yoğun bir eğitim programı uyguladı. 24 Ocak 1990'da İstanbul ve 18 Şubat 1991'de Ankara'da yapılan Genel Eğitim Sekreterleri toplantılarındaki tavsiyeler, yıllık programlarda önemle dikkate alınarak yürürlüğe kondu.

Yürütülen eğitim faaliyetlerinde, üye kuruluşlar çok sayıda kursiyer gönderek katılımın artmasını, çalışmalarını değerlendirmeleri ve yönelttikleri sorular birlikte değerlendirildiğinde, eğitim çalışmalarının temel amaca ulaşmada önemli katkı sağladığı, ayrıca yönetici, temsilci ve üyelerle Türk-İş arasındaki bağın giderek güçlendiği saptandı.

Bu çalışma dönemi içinde;

— TÜRK-İŞ'in yıllardan beri sürdürüldüğü normal eğitim faaliyetleri, zenginleştirilerek devam ettirildi.

— TÜRK-İŞ faaliyetlerinin çok sık götürülemediği bölgelere öncelik verildi.

— TÜRK-İŞ Dergisinde eğitim çalışmalarına daha çok ağırlık verilmesine çalışıldı.

— Eğitim faaliyetlerini canlı tutmak, her kademedeki yöneticilerin, temsilcilerin ve işçilerin bu faaliyetlerle TÜRK-İŞ çalışmalarında bilgi sahibi olmalarına çalışıldı.

— TÜRK-İŞ ve üye kuruluşlarımızın düzenledikleri çalışmalar ile TÜRK-İŞ'in katılımı istenilen eğitim ağırlıklı ve çalışma hayatımıza ilişkin toplantı-panel ve konferanslara katılmaya gayret edilerek, TÜRK-İŞ'in görüşleri açıklandı.

— 8 Mart Dünya Kadınlar Günü çeşitli meslek kuruluşları ve siyasi parti temsilcilerinin de katılımıyla panel-toplantılarla kutlandı.

— Samsun Eğitim Merkezimizin eksikleri giderilerek sosyal amaçlı faaliyetlere de hizmet etmesine önem verildi.

— Üniversite öğrencilerinin TÜRK-İŞ çalışmalarını hakkındaki bilgilendirme toplantılarına devam edildi.

— Çalışma hayatımızda güncelliğini muhafaza eden konularda sempozyumlar paneller düzenlenerek kamuoyu oluşturu-

lmasına gayret edildi.

— Kıbrıs TÜRK-SEN ve Azerbaycan Sendika Yöneticileri için özel seminerler düzenlendi.

— İl ve Bölge Temsilcileri Semineri gerçekleştirildi.

22 Ocak 1990 Tarihinde Başlatılan Bu Dönemdeki Eğitim Çalışmaları:

— "Çağdaş Demokrasiye Ulaşmada Sendikaların Rolü" Sempozyumu

— "Çalışma Ekonomisi" Sempozyumu

— "Memur Sendikalarının Yasal Düzeni Nasıl Olmalıdır" Sempozyumu

— TÜRK-İŞ ve üye kuruluşlar Genel Eğitim Sekreterleri Toplantıları

— Şuba Yöneticileri Temel Sendikacılık Seminerleri

— Sosyal ve Ekonomik Demokrasi Anlayışı Seminerleri

— İşçi Sağlığı İş Güvenliği Seminerleri

— Kadın İşçiler Eğitimi Seminerleri

— Eğitimcilerin Eğitimi Semineri

— TÜRK-İŞ üyeleri özel Semineri

— TÜRK-İŞ/DGB Eğitim Seminerleri

— Azerbaycan İşçi Sendikaları Konseyi Yöneticileri

— İl ve Bölge Temsilcileri Semineri

— Diğer faaliyetler

başlıkları altında yapıldı.

Dönem İçerisinde;

17 Temel Sendikacılık,

27 Demokrasi,

50 İşçi Sağlığı İş Güvenliği,

23 Kadın İşçiler olmak üzere 117 seminer gerçekleştirildi.

46 il'de yürütülen eğitim çalışmalarımıza 8886 kişi katıldı.

Bu dönem içinde ayrıca, çeşitli sempozyumlar düzenledi ve çok sayıda üyemiz yararlandı.

"Çağdaş Demokrasiye Ulaşmada Sendikaların Rolü" Sempozyumu:

Ülkemizde demokrasiye tüm kurum ve kurallarıyla işlerlik kazandırılması ama-

Samsun'da düzenlenen ve çeşitli konulardaki seminerlerde çok sayıda işçi ve temsilciye eğitim verildi.

TÜRK-İŞ'İN 1989-92 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI..

TÜRK-İş'in düzenlediği bu Eğitim Seminerlerinde bayan işçilere de eğitim verildi.

■
ciyla 1990 yılının ilk eğitim faaliyeti yukarıda belirtilen başlık altında 22/23 Ocak 1990 tarihlerinde İstanbul'da yapıldı. Sendikalarımızın Genel Eğitim Sekreterleri, TÜRK-İŞ Bölge Temsilcileriyle, Sendikalarımızın Eğitim Müdürlerinin de katıldığı ikigün süreli bu sempozyumun açış konuşmasını Genel Başkan Şevket YILMAZ yaptı. Sempozyumun açılışına çok sayıda sendika genel başkanı ve genel merkez yöneticileri de katıldı. Prof. Dr. Emre KONGAR, "Demokrasiyi Yeniden Kurarken Sendikalara Düşen Toplumsal Görevler", Prof. Dr. Toktamış ATEŞ "Demokrasiyi Yeniden Kurarken Sendikaların Yeri ve Önemi" Prof. Dr. Öner EYRENCİ "Çağdaş Demokrasiye Ulaşmada Sendikalara Yasal Engeller" ve Doç. Dr. Fazıl SAĞLAM'da "Çağdaş Demokrasiye Ulaşmada Zorunlu Engeller" konularında tebliğ sundular.

Çalışma Ekonomisi" Sempozyumu:

Özellikle Avrupa Topluluğuna üyelik işlendiği sempozyum 19/21 Mart 1990 tarihlerinde Bursa'da yapıldı.

TÜRK-İŞ'e bağlı kuruluşlarımızın şube yöneticilerinin katıldığı sempozyumda; Avrupa Topluluğu ile karşılaştırmalı olarak Türkiye'de çalışma yaşamının konusu, 24 Ocak kararları ile ihracata yönelik büyüme, Avrupa Topluluğu üyeliği karşısında sosyal Entegrasyon sorunları ve Sendikalar ile Avrupa Topluluğunda Verimlilik konuları işlendi.

Sempozyuma Prof. Dr. Ahmet GÖKDERE, Prof. Dr. Sübidey TOĞAN, DPT uzmanları Sema ÖLÇER ile Cengiz ASLANTEPE konuşmacı olarak katıldı.

"Memur Sendikalarının Yasal Düzeni Nasıl Olmalıdır" Sempozyumu:

TÜRK-İŞ ve Eğitim-İş Sendikası tarafından ortaklaşa düzenlenen Memur sendikalarının yasal konumlarıyla ilgili sempozyum 30 Mayıs 1992 tarihinde Ankara'da yapıldı.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ'ın açış konuşmasıyla çalışmalarına başlayan sempozyumda Prof. Dr. Mesut GÜLMEZ "Memurların Sendikal Haklarıyla İlgili Yasal Düzenlemenin Çerçevesi, İçeriği, Katılım ve Görüşme Mekanizmaları" başlıklı tebliğ sundu.

Sempozyumla iki ayrı panelde konu değişik açılardan tartışıldı.

Prof. Dr. Alpaslan IŞIKLI'nın yönettiği birinci panelde Memur Sendikaları temsilcileri TÜRK-İŞ, DİSK ve HAK-İŞ Yöneticileri düşüncelerini açıkladılar.

Prof. Dr. Cahit TALAS'ın yönettiği ikinci panel'de ise siyasi parti temsilcileri konuyla ilişkin görüşlerini açıkladılar.

"Eğiticilerin Eğitimi" Semineri

TÜRK Sendikacılık hareketinin motoru olan sendika genel merkez yöneticilerine de çalışma hayatının sorunlarına ilişkin seminerler de yapıldı.

Taban ve temel eğitimlerinde, hem TÜRK-İŞ'in hem de üye kuruluşlarımızın eğitim programlarında eğitici olarak yararlanılan eğiticiler için "Eğiticilerin Eğitimi" semineri 26 Şubat - 2 Mart 1990 tarihlerinde TÜRK-İŞ Samsun Eğitim Merkezinde yapıldı.

Genel ilke olarak eğitim programları düzenleme, organizasyon ve teknikleri, seminerlerin ders programı, öncelikli konular, eğitim programlarında yararlanılacak bilgilerin esas alındığı seminere TÜRK-İŞ Eğitim ve Araştırma Uzmanları, üye kuruluşlarımızdan (ŞEKER-İŞ, TEKSİF, BASS, KRİSTAL-İŞ, ÇİMSE-İŞ, DOKGEMİ-İŞ, TES-İŞ, KOOP-İŞ, SAĞLIK-İŞ, BELEDİYE-İŞ) sendikalarımızın Genel Eğitim Sekreterleri, Eğitim Müdür-Uzmanları katıldı.

3 OCAK EYLEMİ ÇALIŞMALARI

30/31 Ekim 1990 tarihlerinde TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulunca alınan ve daha sonraki olağanüstü Başkanlar Kurulunda son şekli verilen "Üretimden Gelen Gücün Kullanılması" kararını hayata geçirmek için eğitim çalışmaları, ayrıca bazı ilerde şube yöneticilerinin katıldığı özel toplantılar yapıldı.

Genel Eğitim Sekreteri İstanbul, (Topkapı, Kadıköy, Akaray) Bursa, Samsun, Gaziantep, Kahramanmaraş, Çanakkale, Isparta, Trabzon, İzmir, Antalya, Balıkesir, Eskişehir ve Denizli'de yapılan şube yöneticileri toplantılarına katılarak kararın amacı, kapsamı ve alınış sebepleri hakkında toplantılara katılanlara bilgi verip, sorularını cevaplandırdı.

TÜRK-İŞ'İN 1989-92 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI..

TÜRK-İŞ dış ilişkiler bakımından yoğun bir dönem yaşadı..

Geçtiğimiz dönem, dış ilişkiler açısından Türk-İş büyük bir faaliyet gösterdi.

Özellikle dünyamızda ve Sovyetler Birliğinde yaşanan değişiklik, Türk-İş'in üyesi bulunduğu uluslararası kuruluşlardan; Hür Dünya İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) ve Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ETUC)'ndaki ilişkilerine daha büyük bir önem verilmesini zorunlu hale getirdi.

Sovyetler Birliği'nin dağılması ile ortaya çıkan bağımsız devletlerden 6 tanesinin Türk kökenli Cumhuriyetler olması, Türk-İş'in bu konudaki konumuna da ayrı bir değer kazandırdı.

Türk-İş, Azerbaycan İşçi Sendikaları Konseyi ile yakın bir ilişkiye girerek, özel bir seminer düzenledi ve yararlı sonuçlar aldı. Diğer Türk Cumhuriyetleri ile de ilişkileri genişletme konusunda çalışmalar başlatıldı.

Dış ilişkilerde, ICFTU, Asya ve Pasifik Bölge Teşkilatı (APRO), Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ETUC), Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD), Sendikal Dayanışma Komitesi (ETUC) Yönetim Kurulu toplantılarında, Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz, Genel

Sekreteri Orhan Balta, Genel Mali Sekreteri Enver Toçoğlu, Genel Eğitim Sekreteri Mustafa Başoğlu ve Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Mehmet Bamyacı hazır bulunarak Türk İşçi Hareketini temsil ettiler.

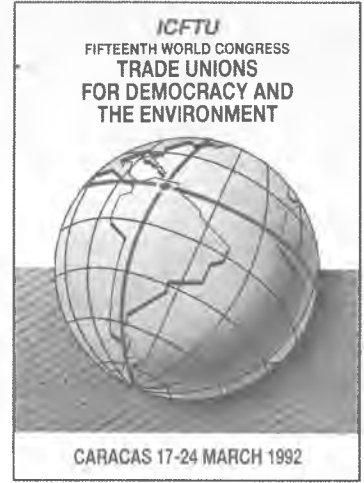
Ayrıca kısa adı (JİLAF) olan Japonya Uluslararası Çalışma Vakfı ile de yakın ilişkiler içine girilerek, dünyanın ikinci büyük ekonomik gücü olan ülkede incelemeler yapıldı.

ICFTU DÜNYA KONGRESİ

TÜRK-İŞ, ICFTU 15. Dünya Kongresi'nde de temsil edildi. Venezuela'nın başkenti Caracas'ta yapılan kongrede, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ İcra Kurulu üyeliğine yeniden Mehmet BAMYACI ve Mustafa BAŞOĞLU İcra Kurulu yedek üyeliklerine seçildiler.

Bu kongre'de, TÜRK-İŞ'i temsilen üye kuruluşlarımızdan da temsilciler hazır bulundu.

TÜRK-İŞ dış ilişkilerde ayrıca, 30 civarında dünya ülkeleri

konfederasyonları ile de ilişkilerini sürdürdü. Bunların başında, 600 bin civarında Türk işçisinin yaşadığı Almanya'da, Alman İşçi Sendikaları Konfederasyonu DGB ayrı bir önem taşıdı. 1970 yılından beri faaliyetini sürdüren "Sürekli Türk-Alman Sendika Komisyonu" toplantıları başarılı bir şekilde devam etti.

Bu arada, çok sayıda yabancı devlet adamı, parlamenter, akademisyen, araştırmacı ve gazeteci Türk-İş'i ziyaret etti ve yurdumuzdaki gelişmeler hakkında kendilerine bilgi verildi.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, ülkemizin ve çalışma hayatının sorunlarına ilişkin uluslararası toplantılarda görüşlerini açıkladı.

TÜRK-İŞ'İN 1989-92 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI..

600 BİN KAMU İŞÇİSİ İÇİN SÖZLEŞME..

- 1991 yılında kamu kesiminde çalışanlar, TÜRK-İŞ'in koordinatörlüğünde müzakereler sonucu birinci yıl yüzde 193,5, ikinci yıl ortalaması ise yüzde 46,26 olarak zam sağlandı.

1991 yılı Kamu Sözleşmelerinde 600 bin kamu işçisi için TÜRK-İŞ'in koordinatörlüğünde Hükümetle sürdürülen görüşmeler, 23 Temmuz günü anlaşmayla sonuçlanması üzerine işçiler yeni ekonomik ve sosyal haklara kavuştular.

Kamuda imzalanan toplu iş sözleşmesi ile birinci yıl yüzde 80 artı 300 bin, ikinci altı ayda yüzde 30; ikinci yıl birinci altı ayda yüzde 30, ikinci altı ayda yüzde 25 ücret zammı verilmesi kararlaştırıldı. 600 bin işçiyi kapsayan bu toplu iş sözleşmelerinde 750 bin liranın altında olan ücretler, bu düzeye yükseltilecek zam verildi.

Yedi ay süren müzakereler, 23 Temmuz 1991 salı günü 14 saat süren maratonla Hükümet adına ilgili Devlet Bakanı **Fahrettin KURT**, ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı **Ekrem PAKDEMİRLİ** ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **Metin EMİROĞLU**, TÜRK-İŞ adına Genel Başkan **Şevket YILMAZ** ve Yönetim Kurulu üyeleri ile ilgili sendikaların Genel Başkanları katıldı. Yorucu geçen müzakerelere iki saat süreyle Başbakan **Mesut YILMAZ** da bulundu.

Kamuda; Tarım-İş, Türkiye Maden-İş, Petrol-İş, Tekgıda-İş,

Şeker-İş, Ağaç-İş, Selüloz-İş, Basın-İş, Basisen-Bass, Türk Metal, Dokgemi-İş, Türkiye Yol-İş, Tes-İş, Tezkoop-İş, Koop-İş, Demiryol-İş, Türkiye Denizciler, Likat-İş, Sağlık-İş, Toleyis, Türk Harb-İş ve Belediye-İş sendikalarını kapsayan toplu iş sözleşme çalışmaları anlaşmayla bitmesi üzerine durumu bir basın toplantısı ile kamuoyuna açıklayan Başbakan **Mesut YILMAZ**, TÜRK-İŞ'e bağlı sendikalarla, kamu işveren sendikaları arasında görüşmelerin aylardır devam ettiğini, yasal prosedür içinde grev ve lokavt aşamasına geldiğini hatırlatarak "aylardan beri müzakeresi devam eden Kamu kesimindeki işçilerimizi kapsayan bu sözleşmenin ilk protokolü bu sabah 02.00'de im-

zalanmış bulunmaktadır. Toplu iş sözleşmesi kapsamında olan işçilere geriye dönük olarak her yıl için ayda 7 bin 500 lira kıdem ücreti ödenecektir" dedi.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket YILMAZ** da Ocak ayından beri devam eden müzakerelerin "gerçekten çetin geçtiğini" söyledi. **Şevket YILMAZ** "Devlet Bakanı Sayın **Fahrettin KURT**'un hükümet adına görevlendirildiği bu sözleşmelerde, herkesin kendini birbirinin yerine koyarak, imkanların son aşamasına kadar kullanıldığını açıklamakla ifade edebilirim" dedi.

1 Ocak 1991 tarihinden geçerli olmak üzere 2 yıl için imzalanan kamuda imzalanan sözleşme ile birinci yıl yüzde 193,5; ikinci yıl ortalaması ise yüzde 46,26 oldu.

Kamu sözleşmeleri için sürdürülen çalışmalar birlikteliğin sonucu olarak mutlu sonla bitti..

“İŞ GÜVENCESİ” YİNE İŞVERENLERE TAKILDI..

- TÜRK-İŞ İş Güvencesi konusunda 22 Ocak 1992'de Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına görüşünü bildirdi. Bakanlığın hazırladığı taslak Bakanlar Kurulu'ndan bir alt komisyonda bekletiliyor..

İşçinin keyfi olarak işten çıkarılmasına karşı korunması ve çalışma güvencesinin yargı denetimini altına alınması ile ilgili konu, 1991 yılı Aralık ayında, çalışma hayatımızın gündemine girdi.

İşçi kuruluşları tarafından büyük destek gören İş Güvencesi yasa tasarısı ile ilgili olarak, Türk-İş Yönetim Kurulu yeleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **Mehmet Moğultay**'ı makamından ziyaret ederek, taslakta bazı eklemelerin yapılmasının zorunlu olduğunu belirttiler.

22 Ocak 1992'deki bu ziyarette bir konuşma yapan Bakan Moğultay “10 yıldır Türkiye’de terazinin kaçırılan kefesini düzeltmeye çalışıyoruz” dedi ve Türkiye’de demokrasinin kurulması, çalışma barışının sağlanması ve insanların bugünün ve yarının güvence altına alınması gerektiği görüşünde olduğunu söyledi.

Bu noktadan hareket edildiğinden aşılamayacak engellerin bulunmadığını belirten **Moğultay** söyle diyordu:

“Devlet Millet için vardır.

Biz, milletin devletteki avukatıyız. Hükümet programımız çalışma barışının kurulması üzerine inşaa edilmiştir. 10 yıldır Türkiye’de terazinin bozulan kefesini düzeltmeye çalışıyoruz. Gcszlerin ve insanların zorlanmamasına, emeğin ezilmemesine çalışıyoruz. Bundan işverenlerin rkmemeleri gerekir. Her olayda tarafları dinliyorum. Taraflardan kaçırarak, kendi mantığımızla yaptığımız doğrudur, demiyoruz. İşverenlerin taslağı okumadan verdikleri aceleci beyanlarını anlayışla karşılıyoruz. Biz kimseyi hasım olarak karşımıza almıyoruz. 60 milyonluk Türkiye’yi düşünüyoruz.”

Türkiye’de çalışma barışını oluşturmaya ve sendikal hakları ILO standartlarına uydurmaya çalıştıklarını anlatan **Mehmet MOğULTAY**, bazı işverenlerin, bu standartları eleştiren görüşlerine katılmadığını kaydetti.

Çağdaş bir dünyada, yesi oldukları, altına imza attıkları kuruluşların gereklerini, insan haklarının gereklerini yapmak ve ILO standartlarını getirmek zoruunda olduklarını vurgulayan Çalışma Bakanı **MOğULTAY**,

bunun sadece bize has bir olay değil, çağdaşlığın, demokrasinin, zgrlclğn bir gereği olduğunu söyledi.

ILO’nun temelinde uzlaşmanın ve özgürlüğün yattığına dikkati çeken Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı, söyle devam etti:

“— Türkiye’de özgürlüklerin harmanını yapmak istiyoruz, uzlaşmak istiyoruz. Onun için aklımın köşesinden geçmez, işverenleri hasmane kabul edip yasa hazırlamak. Bu şekilde değerlendirmelerini üzüntüyle karşılıyorum. Getirmek istediğimiz felsefe, Türkiye’de hukukun üstünlüğünü sağlamaktır. İşten çıkarmalarda takdir hakkını bakanlık olarak biz kullanmıyoruz. Bu tür işlemleri yargı denetimine tabi tutmak, hukuk devletinin gereğidir. Haksızlık, keyfilik subjektif kavramlardır. Bunun takdiri kime ait olacak? Burada ortak görüş yargı güvencesidir.

ILO toplantısına katıldığımız zaman, belirli bazı sözleşmelerin imzalanması ya da uygulanması olanağı yoksa, bu Anayasadaki kaynaklanıyor. Ama niyetimiz, bütün yasakları ortadan kaldırmaktır. Önümüzdeki Anayasa engeline rağmen, yönetici olarak takdir hakkımıza giren konularda da davranışlarımızla bu engeli kaldırmaya çalışacağız. Anayasa engeli olmayan konularda da yasal düzenleme yapacağız.

İşverenler (birlikte hazırlanmalı) diyor. Böyle bir kural yoktur. Ben millete taahhütte bulun-

TÜRK-İŞ'İN 1989-92 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI..

muşum. Ben iktidarım. Hazırlıklar yaparım. Bunu da, taraflarla tartışırım. Hiçbir kompleks yoktur. Yanlışsa düzeltiriz. Ama, sonuçta çalışma barışı, sosyal barış, demokrasi özgürlük için çalışıyoruz.”

ŞEVKET YILMAZ'IN KONUSMASI

Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz, yasa taslağında, kendileri açısından yanlışlıklar bulunmadığını, ancak bazı eklemelerin yapılması doğrultusundaki görüşlerinin de önerileri açısından dikkate alınmasını istedi. Bazı işveren kuruluşlarının, Bakanlığın bu olumlu çalışmalarının hayata geçirilmemesi amacıyla, bakanlar, meclis komisyonları ve parlamento nezdinde girişimlerde bulunabileceğini kaydeden Yılmaz, bu gayretlerin çalışma barışını engelleyeceğini söyledi.

TÜRK-İŞ'İN ÖNERİSİ

İş Güvencesi yasa tasarısı üzerinde Türk-İş'in görüşlerini belirlemek üzere 17 Ocak'ta üye sendikaların Hukuk Danışmanlarının katıldığı bir toplantı yapıldı.

Bakanlığın hazırladığı tasarının genellikle olumlu bulunduğu bu toplantıda, tasarıya bazı eklemeler yapıldıktan sonra hazırlanan metin 22 Ocak'ta yazılı olarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına verildi.

TÜRK-İŞ'in Çalışma Bakanlığı'na verdiği yazıda, işverenlere sınırsız ve mutlak tesih hakkı tanıyan mevcut düzenlemelerin

“sosyal devlet” ilkesi ile bağdaşmadığı, iş hukukunun genel ilkesine aykırı bulunduğu, çalışma barışının kalıcı biçimde yerleşebilmesi ve ülke kalkınmasının sağlıklı temellere oturtulabilmesi için öncelikle iş güvencesinin sağlanması gerektiği vurgulanarak şöyle denildi:

“—Özlenimi çettiğimiz “işçinin keyfi işten çıkarmalara karşı korunması ve çalışma güvencesinin yargı denetimi altına alınması” konusunda Bakanlığınızca başlatılmış olan girişimi prensip olarak benimsemekte ve yasalaşması için gerekli tüm desteği sağlama konusunda kararlılık içinde hareket edilecektir.

Uygur ve çağdaş bir dünya herkesin gönülden destekleyeceği işçinin haksız ve geçersiz sebeple işten çıkartılmasına karşı yasal güvenceye kavuşturulması girişiminizi bazı çevrelerce birtakım inandırıcı olmayan gerekçeler ileri sürülerek engellenmek isteneceği bilinmektedir. Bu çevreler, iş hukuku sahasında gerçekleştirilmek istenen tüm çağdaş ve sosyal iyileştirmelerin her zaman karşısında olmuşlardır. Ancak, görülmüştür ki ve kabul edilmiştir ki kalkınmanın temel faktörü insandır ve insan emeğinin korunmasıdır. Bu nokta gözardı edildiği sürece toplumlar da sosyal barış sağlamayacağı gibi istikrarlı kalkınma da gerçekleştirilememiştir.

Konfederasyonumuz, gerçek anlamda işçinin haksız ve sebepsiz olarak işten çıkarılmalarına karşı bağımsız yargı denetimi getirilmesini sonuna kadar savunmakla beraber, ülkemizde çalışma barışının kalıcı kılınma-

sı ve demokrasimizin katılımcı nitelik kazanabilmesi için bu iyileştirmeyi tek başına yeterli görmemektedir. İş güvencesinin tamamlayıcısı olan işsizlik sigortası ile çalışma hayatını doğrudan ilgilendiren yasaların, (başta ANAYASA olmak üzere) bir bütün olarak ele alınması ve tamamının gözden geçirilerek çağın gereklerine uygun hale getirilerek çalışma hayatının tüm yasalardan arındırılmasını, talep etmektedir.”

GÖRÜLMEMİŞ ENGELLEME

...Ve aradan altı ay geçtikten sonra, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının tasarısı, Bakanlar Kurulu'na intikal etti.

Bakanlar Kurulu'ndaki görüşmelerin çok tartışmalı geçtiği sızan haberler arasında idi. Bazı Bakanların, işveren kuruluşlarının tasarısı aleyhindeki görüşlerine katıldıkları ve tasarının Meclise sevkini engellemek için bir “ALT KOMİSYONA” havalesini sağlamak üzere olağanüstü çaba harcadıkları gözlemlendiği belirtiliyordu. Nitekim bu tahminler doğru çıktı ve Cumhuriyet tarihinde ilk kez bir bakanlığın hazırladığı tasarısı yeniden belirlenmek üzere “ALT KOMİSYONA” havale edildi.

Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz'ın, Bakan Moğultay ile yapılan toplantıda söylediği engelleme böylece gerçekleşmişti.

Tasarının hazırlanmasından tam bir yıl sonra, tasarısı halen işverenlerin isteği doğrultusunda, bazı işveren yanlısı Bakanların girişimi ile âdeta rafa kaldırıldı. Sonucu hakkında bir bilen, henüz ortaya çıkmış değil!..

Anayasa ve Yasa değişiklikleri önerilerimiz gerçekleşmedi..

Özgür ve demokratik bir düzende sendikalar, rejimin sağlıklı yürümesi ve gelişmesine en büyük katkıda bulunan kuruluşlardır. Bu amaçla; ülkenin gelişmesi, refah ve huzura kavuşması için toplumun demokratik ilkeler içinde yönetilmesi gerekmektedir.

Demokrasiye işlerlik kazandırılması, özgürlükçülüğün demokratik yollardan eşitlikçiliğe dayandırılması, öncelikle çalışanların demokratik haklarının ve özgürlüklerinin gerçekleşmesine bağlıdır.

TÜRK-İŞ olarak bu konuda son üç yıl içinde, işbaşında bulunan hükümetlere Anayasamızda ve çalışma yaşamımızı ilgilendiren yasalarda yapılmasını istediğimiz değişiklikler geniş raporlar halinde sunuldu, ancak bugüne değin bir sonuç alınamadı ve "12 Eylül Hukuku" geçerliğini muhafaza etti.

Bu konudaki isteklerimizi şu ana başlıklarla veriyoruz:

I. ÇOĞULCU ve ÖZGÜRLÜKÇÜ DEMOKRASİ YENİDEN ve SAĞLIK BİR BİÇİMDE YENİDEN KURULMALIDIR..

Demokrasiye ve temel insan hak ve özgürlüklerine aykırı bütün düzenlemeler ortadan kaldırılarak; çoğulcu, özgürlükçü, katılımcı parlamenter demokrasinin tüm kurum ve kurallarıyla yeniden ve sağlıklı bir biçimde işlerliğe kavuşturulması sağlanmalıdır.

"12 Eylül Hukuku" diye nitelendirilebilecek hukuki düzenleme ve uygulamaların, kısıtlamaların sür'atle kaldırılarak Türkiye'nin demokratikleşme süreci hızlandırılmalıdır.

Bu çerçevede Anayasa ve Yasalarda gerekli gördüğümüz değişikliklere ilişkin temel ilkeler şöyledir.

- Kişinin dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve özgürlüklerini kullanmasına sınırlar koyan hükümler Anayasa'dan çıkarılmalıdır.

- Dini eğitim ve öğretimde Devletin gözetim ve denetimi etkinleştirilmeli ve Atatürk ilkelerinin başında gelen lâiklik ilkesi sonuna dek korunmalıdır.

- Herkesin düşünce ve kanaatlerini açıklama ve yayma hakkını özgürce kullanmasını engelleyici düzenlemeler ortadan kaldırılmalıdır.

- Basın ve yayın özgürlüğünü sınırlayan idari denetim-

le ilgili hükümler kaldırılmalıdır.

- Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının özünü ortadan kaldıran ve adeta bu hakkı kullanılamaz hale getiren Anayasa ve yasa hükümleri değiştirilmelidir.

- İlk ve orta öğretim "fırsat eşitliği" sağlanmalı, Atatürk ilke ve devrimleri doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre" Devlet tarafından ve parasız olarak yapılmalıdır.

- Sendikal örgütlenmeyi önleyen, kitle örgütleri ile ilişkilerini yasaklayan, politika üretme ve siyasal partileri etkileme faaliyetlerini ortadan kaldıran hükümler, Anayasa'dan çıkarılmalıdır.

- Tüm çalışanlara sendika kurma hakkı verilmelidir.

- Serbest toplu pazarlık ilkelerine aykırı, grev hakkının özünü ortadan kaldıran nitelikteki hükümler ve lokavt hukuk sistemimizden çıkarılmalıdır.

- Y.Ö.K. ortadan kaldırılarak Yüksek Öğretim Kurumları bilimsel ve idari özerkliğe sahip kamu tüzel kişilikleri haline getirilmelidir.

- Yargı bağımsızlığını sınırlayan hükümler yasalardan çıkarılmalı, hakimlerin atama ve özlük işleri kendi aralarından seçilecek bir kurum tarafından yapılmalıdır. Yargı organlarını ve hakimleri dolaylı da olsa idarenin denetimine sokan hükümler yürürlükten kaldırılmalıdır. ■

TÜRK-İŞ'İN 1989-1992 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI..

II. İŞÇİ HAK ve ÖZGÜRLÜKLERİ ÖNÜNDEKİ ENGELLER KALDIRILMALIDIR

İşçi hak ve özgürlüklerini düzenleyen yasalarda 1982 Anayasası ışığında yapılan değişiklik ile, Türkiye'de işçi hakları temelden budanmış, sendikacılık hareketini işlevsizliğe itecek önlemlerin kurnumsallaştırılması süreci başlatılmıştır. Bireysel iş hukuku alanında da, toplu iş hukuku alanında da son derece ciddi kısıtlamalar yapılmış, kısacası demokrasi çalışanlar bakımından yasakların egemen olduğu bir yapı haline getirilmiştir.

İşçi hak ve özgürlükleri ile ilgili düzenlemelerle getirilen ve çoğu bu alandaki uluslararası normlara aykırı olan kısıtlamaların kaldırılması doğrultusunda dikkate alınacak ilkeler şöyle belirlenmektedir:

- Yasal düzenlemelerde yapılacak değişiklikler için; İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi, Birleşmiş Milletler Antlaşması, Filedelfiya Beyanamesi, Birleşmiş Milletler Uluslararası Çalışma Teşkilâtı (ILO) Anayasası, İnsan Hakları ve Ana Hürriyetleri Koruma Sözleşmesi, Avrupa Sosyal Haklar Temel Yasası, Birleşmiş Milletler Uluslararası İnsan Hakları Sözleşmeleri'nde yer alan evrensel ilkelerin ölçü alınması.

- Birleşmiş Milletler Uluslararası Çalışma Teşkilâtı (ILO) nun 87, 98, 151 ve 154 sayılı sözleşmelerinde yer alan ilkelerin yasa değişikliklerine aynen yansıtılması.

Bu ilkelerin gerçekleştirilebilmesi için;

- 2821 sayılı Yasanın sendika özgürlüğüne ve sendikal hakların kullanılmasına ters düşen hükümlerinin değiştirilmesi,

- 2822 sayılı Yasanın grev hakkının kullanılmasına yönelik sınırlayıcı hükümlerinin kaldırılması,

- İş yasasında, işçinin işten çıkartılması halinde yargı yoluna başvurma ve yargı kararı ile işe iade müessesesinin yerleştirilmesi için köklü değişiklik yapılması,

- Kıdem tazminatı kurumunun geliştirilmesi,

- İşçinin her kademedede ve etkin biçimde yönetime katılmasını mümkün kılacak düzenlemelerin gerçekleştirilmesi,

- Tarım işçilerinin yasal güvenceye kavuşturulması ve Tarım İş Yasası çıkartılması,

- Kamu İşveren Sendikalarının kapatılması, kamu işyerlerinin özel sektör işveren sendikalarına üyeliklerinin engellenmesi,

- Sendikalaşmayı engelleme amacı güden ve çalışanların hak ve özgürlüklerini ortadan kaldıran "sözleşmeli personel" uygulamasına son verilmesi,

sağlanmalıdır.

Çalışma hayatından, sosyal yaşamdan ve yaşlılık gibi diğer etkenlerden doğacak gelir kayıplarına karşı insanlarımızı ve ailelerini korumak amacıyla yönelik sosyal güvenlik alanında çağdaş normların uygulanması sağlanmalı, çeşitli sosyal güvenlik kurumlarının farklı uygulamaları ortadan kaldırılmalıdır.

Ayrıca; Dernekler Yasası,

Olağanüstü Hal Yasası, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası, Devlet Güvenlik Mahkemeleri Yasası, Anti-Terör Yasası, Çıracık, Kalfa ve Ustalık Yasası, Gelir Vergisi Yasası v.b. düzenlemelerdeki hakları kısıtlayan, ortadan kaldıran hükümlerin değiştirilmesi gerçekleştirilmelidir.

YASALARDA YAPILMASINI İSTEDİĞİMİZ DEĞİŞİKLİKLER

A — ANAYASA DEĞİŞİKLİK İSTEMLERİMİZ;

a) Dernekler Kurma Özgürlüğünün genişletilmesi ve mevcut sınırlandırmaların kaldırılması (Md. 33).

b) Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Düzenleme hakkını sınırlandıran hususların Anayasa metninden çıkartılması ve düzenlemenin ilgili yasaya bırakılması (Md. 34).

c) Çalışma hak ve ödevini düzenleyen Anayasa hükmünde, Devlete çalışanı koruma yönünde görev verilmesi (Md. 49).

d) Çalışan herkese (işçi-memur ayırımı yapılmadan) Sendika kurma hakkının tanınması (Md. 51).

e) Toplu pazarlık hakkının engelsiz ve özgürce kullanımına olanak verecek biçimde, ILO ilkeleri çerçevesinde yeni düzenleme yapılması ve Anayasa'da öngörülen sınırlandırmalardan kaçınılması (Md. 53).

f) Grev hakkının, Anayasal bir hak olarak engelsiz bir biçimde kullanılmasına olanak sağlayıcı değişiklik yapılması ve Lokavt'ın anayasal hak olmaktan çıkarılması (Md. 54).

TÜRK-İŞ'İN 1989-1992 DÖNEMİ ÇALIŞMALARI..

B - 2821 SAYILI SENDİKALAR YASASINDA DEĞİŞİKLİK İSTEKLERİMİZ;

a) Tanımlamaların açıklığa kavuşturulması (Md. 1-2)

b) Kamu işveren sendikalarının kaldırılması (Md. 3).

c) Sendika kurucularında aranacak niteliklerle ilgili sınırlandırmaların yasalardan çıkartılması (Md. 5).

d) Sendikaların iç işleyişlerinin serbest bırakılması (Md. 7-9).

e) Sendikaya üye olmayı engelleyen ve sınırlayan düzenlemelerin yasa metninden çıkartılması, üye olma özgürlüğünün sağlanması (Md. 21-22).

f) Sendika ile üye işçi arasındaki üyelik ilişkisinin sendika tarafından serbestçe belirlenmesine olanak sağlanması (Md. 23-25-28-29-31).

g) Sendikaların sosyal ve sendikal faaliyetlerine getirilen sınırlandırmaların kaldırılması, uluslararası ölçülerin hakim kılınması (Md. 33) (37).

h) Sendikaların gelir ve giderlerini belirleme ve sarfetme yetkisinin iç düzenlemelere bırakılması, yasal engellerin kaldırılması (Md. 40-43-44).

ı) Sendikaların, devlet ve idari organlar tarafından denetimine son verilmesi, denetim mekanizmasının iç bünyede düzenlenmesine ve belirlenmesine olanak sağlanması (Md. 47-48).

i) Sendikalar üzerinde idari organların vesayetine son verilmesi, kurulma-çalışma-kapatılma hususlarının uluslararası ölçülere göre serbest bırakılması (Md. 51-58).

C - 2822 SAYILI TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ YASASINA DEĞİŞİKLİK İSTEKLERİMİZ;

a) Çalışanların serbestçe üye olmalarını ve serbestçe ayrılmalarını yasal teminat altına alan düzenlemeler yapılması (Md. 9).

b) Toplu pazarlık hakkının özgürce kullanılmasını önleyen ve sınırlandıran, devletin müdahalesini öngören tüm düzenlemelerin yasa metninden çıkartılması (Md.11-12 v.s.).

c) Toplu iş sözleşmesi yapacak olan sendikanın belirlenmesinde idari organların karar verme hak ve yetkisinin ortadan kaldırılarak, idarenin dilediği sendikayı yetkili kılabilme imkânından uzaklaştırılması, belirleme işlevinin tarafsız bir organ eliyle yürütülmesine olanak sağlanması yönünde yeni düzenlemelere gidilmesi (Md. 12-13-14-15 v.s.).

d) Toplu iş sözleşmesinin taraflar arasında serbest pazarlık yolu ile yürütülmesine olanak sağlanması, yasadaki yer alan tüm kayıtlayıcı ve düzenleyici hükümlerinin ayıklanması (Md. 17-18).

e) Uyuşmazlıkların barışçı yollarla ve tarafların serbest iradeleri ile çözümünü sağlayacak ortam yaratılması, yasadaki devletin müdahaleci ve düzenleyici fonksiyonuna son verilmesi için değişiklik yapılması (Md. 21-22-23 v.s.).

f) Grev hakkının serbestçe kullanılmasına olanak tanınması, yasadaki öngörülen tüm engellemelerin ve sınırlayıcı tanımların yasadaki çıkarılması (Md. 25 v.s.).

g) Grev yasaklarının, uluslararası ölçülerde tutulması, gelişmiş ülkelerdeki standartların esas alınması (Md. 26 v.s.).

h) Devletin ve idari makamların yasal grevlere müdahale hakkının ortadan kaldırılması,

ı) Serbest pazarlık ilkelerini belirleyen yasal düzenlemelerde ILO kurallarının hakim kılınması.

D - 1475 SAYILI İŞ YASASINDA DEĞİŞİKLİK İSTEKLERİMİZ;

a) Yasal tanımların açıklığa kavuşturulması Tarım işçilerinin kapsam içine alınması.

b) Aktin feshi konusunda yargı yolunun açılması, işverenin sebepsiz ve haksız işten çıkarmalarının yargı denetiminde bırakılması.

c) Kıdem tazminatı hakkının iyileştirilmesi ve engellerin yasadaki çıkarılması.

d) İş güvenliğini sağlayıcı ve artırıcı yasal düzenlemelere gidilmesi.

e) Asgari ücretin belirlenmesinde çağdaş ölçülerin esas alınması ve objektif belirlemeleri sağlayacak metodun yasallaştırılması.

E - ÇALIŞMA HAYATINI İLGİLENDİREN YASALARDA DEĞİŞİKLİK İSTEMLERİMİZ;

Çalışma hayatını doğrudan ve dolaylı ilgilendiren tüm yasalarda, çalışanın hak ve özgürlüklerini koruyucu düzenlemelerin hakim kılınması, bu doğrultuda:

— Kıdem tazminatı hakkı zedelenmeden işsizlik sigortası tesis olunması,

— Sosyal güvenlik ilkelelerinin çağdaş ölçülere kavuşturulması,

— İşçinin her kademedeki yönetim ve karara katılmasını sağlayacak yasal düzenlemelere gidilmesi...

TÜRK-İŞ'E BAĞLI SENDİKALAR..

TARIM-İŞ SENDİKASI

<i>Sabri ÖZDEŞ</i>	Genel Başkan
<i>Zeki KARA</i>	Genel Sekreter
<i>İbrahim KOKSAL</i>	Genel Mali Sekreter
<i>Mustafa YAPRAK</i>	Genel Eğt. ve Arş. Sekreteri
<i>Muzaffer ÇAKMAK</i>	Genel Teşk. Sekreteri

TÜRKİYE MADEN-İŞ SENDİKASI

<i>H. Hüseyin KAYABAŞI</i>	Genel Başkan
<i>Nevzat YAVUZ</i>	Genel Bakan Yard.
<i>Ekrem SAMİ</i>	Genel Sekreter
<i>Mustafa ENGİN</i>	Genel Mali Sekreter
<i>Mustafa ÇİFTÇİ</i>	Genel Eğt. ve Arş. Sekreteri
<i>Orhan ŞİMŞEK</i>	Genel Teşk. Sekreteri
<i>Mahmut PEKER</i>	Genel Mevz. ve Top. Sözleşme Sekreteri

GENEL MADEN-İŞ SENDİKASI

<i>Şemsi DENİZER</i>	Genel Başkan
<i>Selahattin ATAMAN</i>	Genel Başkan V.
<i>Şenol YAZICIOĞLU</i>	Genel başkan V.
<i>Erdem ERCAN</i>	Genel Sekreter
<i>İrfan AKYİĞİT</i>	Genel Mali Sekreter
<i>Sabri CEBECİK</i>	Genel Eğt. Sekreteri
<i>Ramazan KARAKÖK</i>	Genel Teşk. Sekreteri

PETROL-İŞ SENDİKASI

<i>Münir CEYLAN</i>	Genel Başkan
<i>Bayram YILDIRIM</i>	Genel Sekreter
<i>Adnan ÖZCAN</i>	Genel Mali Sekreter
<i>Mansur BARGUCU</i>	Genel Teşk. ve Eğt. Sekreteri
<i>Mustafa ÇAVDAR</i>	Genel Yönetim Kurulu Üyesi

TEKGIDA-İŞ SENDİKASI

<i>Orhan BALTA</i>	Genel Başkan
<i>H. Hüseyin KARAKOÇ</i>	Genel Sekreter
<i>Korkut GÜLER</i>	Genel Mali Sekreter
<i>Zeki ŞEŞEN</i>	Genel Teşk. Sekreteri
<i>Cabbar YILDIRIM</i>	Genel Eğitim Sekreteri

SEKER-İŞ SENDİKASI

<i>Hikmet ALCAN</i>	Genel Başkan
<i>Orhan GÖZGEÇ</i>	Genel Başkan Vekili
<i>Ömer ÇELİK</i>	Genel Sekreter
<i>Alaaddin AKTAŞ</i>	Genel Mali Sekreter
<i>Nazif KAHRAMAN</i>	Genel Eğitim ve Teşk. Sekreteri

TEKSİF SENDİKASI

<i>Şevket YILMAZ</i>	Genel Başkan
<i>Sait BÜRÇÜN</i>	Genel Başkan Vekili
<i>İbrahim VARDAR</i>	Genel Başkan Vekili
<i>Zeki POLAT</i>	Genel Sekreter
<i>İbrahim YALÇINOĞLU</i>	Genel Mali Sekreter

DERİ-İŞ SENDİKASI

<i>İ. Yener KAYA</i>	Genel Başkan
<i>Ömer ERGÜL</i>	Genel Başkan Vekili
<i>Selahattin GÖKDEMİR</i>	Genel Sekreter
<i>İbrahim KIZILTAN</i>	Genel Mali Sekreter
<i>Hamza</i>	Genel Teşk. ve Eğitim Sekreteri
<i>BEDİRHANOĞLU</i>	

AGAC-İŞ SENDİKASI

<i>Güral ERÇAKIR</i>	Genel Başkan
<i>Kazım YILDIRIM</i>	Genel Sekreter
<i>İbrahim FİL</i>	Genel Mali Sekreter
<i>Mustafa YILMAZ</i>	Genel Mevzuat Sekreteri
<i>Mürsel TAŞÇI</i>	Genel Teşk. Sekreteri
<i>Hüseyin ÖZDEMİR</i>	Genel Eğitim Sekreteri

SELÜLOZ-İŞ SENDİKASI

<i>Mithat SARI</i>	Genel Başkan
<i>Selim ÇORAK</i>	Genel Başkan Vekili
<i>Müslüm OCAK</i>	Genel Başkan Vekili
<i>Şükrü KAYACIK</i>	Genel Sekreter
<i>İlyas ZORLU</i>	Genel Mali Sekreteri
<i>Davut BOZKAN</i>	Genel Eğitim Sekreteri
<i>İsmail KILINÇ</i>	Genel Teşk. Sekreteri
<i>Aydın VARAN</i>	Genel Arş. ve Tis Sekreteri
<i>Birkan ERTAN</i>	Gen. Mevz. Sekreteri

BASIN-İŞ SENDİKASI

<i>Ali Ekber GÜVENÇ</i>	Genel Başkan
<i>Erol ERGÜN</i>	Genel Başkan Vekili
<i>Rasim İTİŞGEN</i>	Genel Başkan Vekili
<i>Ömer Faruk ILGIN</i>	Genel Sekreter
<i>Hüseyin ÖZCAN</i>	Genel Sekreter Yard.
<i>Döne GÜLER</i>	Genel Mali Sekreter
<i>Ali SÜRÜCÜ</i>	Genel Teşk. Sekreteri
<i>Alişan İNAL</i>	Genel Eğitim Sekreteri
<i>Mehmet KARAYILMAZ</i>	Genel Mevzuat Sekreteri

BASS SENDİKASI

<i>Turgut YILMAZ</i>	Genel Başkan
<i>Oyal YILMAZ</i>	Genel Başkan Yard.
<i>İkram AKYÜZ</i>	Genel Başkan Yard.
<i>Mustafa CARAN</i>	Genel Başkan Yard.
<i>İlyas KANDEMİR</i>	Genel Başkan Yard.
<i>Kıyasettin KOÇ</i>	Genel Sekreter
<i>Kemal AKTAŞ</i>	Genel Mali Sekreter
<i>Abdülkadir MÜNGAN</i>	Genel Eğitim Sekreteri
<i>Semih ÖZCAN</i>	Genel Örgütlenme Sekreteri

TÜRK-İŞ'E BAĞLI SENDİKALAR..

BASİSEN SENDİKASI

Metin TIRKAYIOĞLU	Genel Başkan
Mustafa KETENCİ	Genel Başkan Yard.
Erdoğan İŞİTMAN	Genel Başkan Yard.
Ferit AĞNADAY	Genel Sekreter
Muhsin İYİĞÜN	Genel Mali Sekreter
Hıdır MENTEŞ	Genel. Örgüt. Sekreteri
Mehmet ŞANAL	Genel Top. İş Sözleşme Sekreteri
Cihanser KESKİN	Genel Basın ve Eğt. Sekreteri
Etem AĞDAŞ	Genel Arş. Sekreteri

CİMSE-İS SENDİKASI

Tamer ERALAN	Genel Başkan
Mehmet SELÇUK	Genel Sekreter
Murat TOPÇU	Genel Mali Sekreter
İsmail FULSER	Genel Eğitim Sekreteri
Cavit BAYRAKTAR	Genel Teşk. Sekreteri

KRİLTAL-İS SENDİKASI

İbrahim EREN	Genel Başkan
Ziya KARADENİZ	Genel Başkan Yard.
Mustafa BAĞÇECİ	Genel Sekreter
Mehmet ULUDAĞ	Genel Mali Sekreter
Kenan GÜNTÜRKÜN	Genel Eğitim Sekreteri

TÜRK METAL SENDİKASI

Mustafa ÖZBEK	Genel Başkan
Behzat ERDAL	Genel Başkan Vekili
Salih KILIÇ	Genel Sekreter
Süleyman ERDİNÇ	Genel Mali Sekreter
Özbek KARAKUŞ	Genel Teşk. Sekreteri

DOKGEMI-İS SENDİKASI

Nazım TUR	Genel Başkan
Ali GÜVEN	Genel Sekreter
Abdurrahman	
SARÇIN	Genel Mali Sekreter
H.Necip	
NALBANTOĞLU	Genel Eğitim Sekreteri
Ayhan DEMİRBOZAN	Genel Teşk. Sekreteri

TÜRKİYE YOL-İS SENDİKASI

Bayram MERAL	Genel Başkan
Feridun KIZILGÜN	Genel Başkan Vekili
Fikret BARIN	Genel Başkan Vekili
Tevfik ÖZÇELİK	Genel Sekreter
Turgut AYÇİÇEK	Genel Mali Sekreter
Kenan ÖZSÜER	Genel Eğitim Sekreteri
Hüseyin BAYKAL	Genel Teşk. Sekreteri
Nuhi ÇELEBİ	Genel Mevzuat Sekreteri

TES-İS SENDİKASI

Faruk BARUT	Genel Başkan
Mahmut ÖZONUR	Genel Başkan Vekili
Salih ERMANAV	Genel Sekreter
Mustafa KUMLU	Genel Mali Sekreter
İsmet TÜYLÜ	Genel Eğt. Sekreteri
Kamil ÖZDEMİR	Gen. Arş. ve Sosyal İşl. Sekreteri
Murat AYTEMİZ	Genel Teşk. Sekreteri

TEZKOOP-İS SENDİKASI

Ahmet TAMER	Genel Başkan
Veysel CİNGÖZ	Genel Başkan Yard.
Ertuğrul KAKMACI	Genel Sekreter
Bahattin SAK	Genel Mali Sekreter
Ahmet YILDIZ	Genel Eğitim Sekreteri
Erol POLATCAN	Genel Teşk. Sekreteri

TÜRK KOOP-İS SENDİKASI

Ahmet BALAMAN	Genel Başkan
Necmi GÜLER DABAĞ	Genel Başkan Yrd.
Ali ASILHAN	Genel Sekreter
Hüseyin GÖZÜAÇIK	Genel Mali Sek.
Ziya USTAOĞLU	Gen. Eğt. ve Teşk. Sek.
Hikmet ÇETİK	Genel Mevzuat ve Top. Sözl. Sekreteri

TÜMTİS SENDİKASI

Sabri TOPÇU	Genel Başkan
Yurdal ŞENOL	Genel Sekreter
Mehmet GÖNÜLTAŞ	Genel Mali Sek.
Hüseyin SEYREK	Genel Eğt. Sek.
Mustafa OKUMUŞ	Gen. Teşk. Sek.

DEMİRYOL-İS SENDİKASI

Enver TOÇOĞLU	Genel Başkan
Nurettin GİRGİNER	Genel Sekreter
Cemal GÖZÜKÜÇÜK	Genel Mali Sek.
Nurettin ÖNDEŞ	Gen. Teşk. ve Eğt. Sek.
Salih BOZDOĞAN	Gen. Mev. Sek.

T. DENİZCİLER SENDİKASI

Turan UZUN	Genel Başkan
Hasan AYAR	Genel Başkan Yrd.
Cemil YENİAY	Genel Başkan Yrd.
A. Kerim	
BAYRAKTUTAN	Genel Sekreter
Salih METE	Genel Mali Sek.
Şükrü AKARDAŞ	Genel Eğitim Sek.
Hamit KALKAVAN	Genel Teşk. Sek.

TÜRK-İŞ'E BAĞLI SENDİKALAR..

HAVA-İS SENDİKASI

<i>Atılay AYÇİN</i>	Genel Başkan
<i>Rahime DÜZGÜN</i>	Genel Başkan Yrd.
<i>R. Şafak KURNAZ</i>	Genel Sekreter
<i>Önder ATAY</i>	Genel Sekreter Yrd.
<i>Cumhur AKINAY</i>	Genel Mali Sek.
<i>Mustafa YAĞCI</i>	Genel Eğt. Sek.
<i>İsmail ÖZTURUNÇ</i>	Gen. Eğt. Sek. Yrd.
<i>Ahmet IZGÜR</i>	Genel Teşk. Sek.
<i>Hüseyin GÜRBÜZ</i>	Gen. Teşk. Sek. Yrd.

LİMAN-İS SENDİKASI

<i>Hasan BİBER</i>	Genel Başkan
<i>Raif KILIÇ</i>	Genel Sekreter
<i>Hasan Sadi</i>	
<i>YÜKSEKBAŞ</i>	Genel Mali Sek.
<i>Erdoğan ÇAKIR</i>	Gen. Eğt. ve Teşk. Sekreteri

HABER-İS SENDİKASI

<i>Cengiz TEKE</i>	Genel Başkan
<i>Murselin ARABACI</i>	Genel Sekreter
<i>Tayyar UZUN</i>	Genel Mali Sekreteri
<i>Ali ÇELİK</i>	Genel Teşk. Sekreteri
<i>Nazım AKSOY</i>	Genel Eğitim Sekreteri

SAGLIK-İS SENDİKASI

<i>Mustafa BAŞOĞLU</i>	Genel Başkan
<i>Savaş BENLİ</i>	Genel Başkan Yrd.
<i>Yusuf ÇELİK</i>	Genel Sekreter
<i>Muzaffer DEMİR</i>	Genel Mali Sekreter
<i>M. Ali TANRIVERDİ</i>	Gen. Eğt. ve Teşk. Sekreteri

TOLEYİS SENDİKASI

<i>Cemal BAKINDI</i>	Genel Başkan
<i>Durmuş TOPRAK</i>	Genel Sekreter
<i>B. Ali DÖNMEZ</i>	Genel Eğt. Sekreteri
<i>Necati AKTAŞ</i>	Gen. Teşk. Sekreteri
<i>Erdem OKUR</i>	Genel Mali Sekreteri

TÜRK HARB-İS SENDİKASI

<i>İzzet ÇETİN</i>	Genel Başkan
<i>Nejat EREN</i>	Genel Başkan Vekili
<i>Ahmet ATEŞ</i>	Genel Başkan Vekili
<i>Nuri AĞÇİÇEK</i>	Genel Sekreter
<i>Yaşar EVCİ</i>	Genel Mali Sekreter
<i>Alaattin KARAHAN</i>	Gen. Teşk. ve Eğt. Sek.

T. GAZETECİLER SENDİKASI

<i>Orhan ERİNÇ</i>	Genel Başkan
<i>Hasan ERCAN</i>	Genel Başkan Yrd.
<i>Ziya SONAY</i>	Genel Sekreter
<i>Yusuf DUYAR</i>	Genel Mali Sekreter
<i>Celal YILMAZ</i>	Genel Eğt. Sek.
<i>Adıgüzel DEMİRTAŞ</i>	Genel Teşk. Sek.

BELEDİYE-İS SENDİKASI

<i>Fuat ALAN</i>	Genel Başkan
<i>Mustafa SOLMAZ</i>	Genel Başkan Yrd.
<i>Kasım YORULMAZBAŞ</i>	Genel Sekreter
<i>Mahmut</i>	
<i>HAMİTOĞULLARI</i>	Genel Mali Sekreteri
<i>Hıdır BAL</i>	Genel Eğitim Sek.
<i>Ahmet CENGİZ</i>	Genel Arş. Sek.
<i>Ali BAŞDEMİR</i>	Genel Örgüt. Sekreteri
<i>Yaşar AYÇA</i>	Gen. Top. Söz. Sek.
<i>Tamer AKTAŞ</i>	Basın Halkla İliş. Sek.

TÜRK-İŞ BÖLGE TEMSİLCİLİKLERİ

TÜRK-İŞ

1. BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ

Temsilci :

Faruk BÜYÜKKUÇAK

İnönü Cad. No. 28/4

Taksim/İSTANBUL

Tel : (1) 251 07 43 - 245 59 96 - 245 66 85

Fax: 243 50 62

TÜRK-İŞ

2. BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ

Temsilci :

Yüksel TÜREMİŞ

İsmet İnönü Cad. Çağlayan İşhanı

No. 17 Kat. 5/46 ESKİŞEHİR

Tel: (22) 31 31 64-30 80 97 Fax: (22) 31 31 64

TÜRK-İŞ

3. BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ

Temsilci :

Mustafa KUNDAKÇI

Şair Eşerî Bulvarı Emlâk Kredi

Apt. A Blok No. 100/31 Alsancak/İZMİR

Tel : (51) 21 16 64 Fax : 21 16 64

TÜRK-İŞ

4. BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ

Temsilci :

Hüseyin ELBEK

İnönü Cad. Semih Apt. No. 134

Tel: (71) 51 52 67 Fax: 51 52 67 ADANA

TÜRK-İŞ

5. BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ

Temsilci V.:

Ümit ÖZŞEKER

Eski Belediye Sok. Selçuk İşhanı No. 16

Tel : (47) 229 91

SİVAS

TÜRK-İŞ

6. BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ

Temsilci :

Mustafa BAŞARMAK

Eski Belediye Binası SAMSUN

Tel : (36) 31 83 40/41 - 31 38 67/68

Fax : 708 70

TÜRK-İŞ

7. BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ

Temsilci :

Fahri ALTUNKALEM

Ofis Gevran Cad. Or-Yıl

3. Apt. Daire 1 DİYARBAKIR

Tel : (83) 21 24 90 - 21 27 60 Fax : 21 27 60

TÜRK-İŞ

8. BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ

Temsilci :

Mehmet KANCA

Yeni Yol 1. Ersan İşhanı Kat. 4 BURSA

Tel : (24) 21 64 75 Fax : 20 99 69

TÜRK-İŞ

9. BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ

Temsilci :

Turan ÖZBUĞUTU

Kazım Karabekir Cad. 40/2

ERZURUM

Tel : (011) 425 88 - 858 13 Fax : 42 588

Demirel TÜRK-İŞ'te

- Başbakan :
"Hür sendika hür rejimin ayrılmaz parçasıdır."
- "Hak aramanın tüm yolları açıktır."
- "Biz çalışma hayatına yeni ufuklar getirmek üzere yola çıktık.."

Başbakan Süleyman Demirel Türk-İş yöneticileri ile..

Ş. Yılmaz :
"Sıkıntılarımız giderilmedi."

Başbakan Süleyman Demirel, 17 Kasım'da Türk-İş'i ziyaret ederek, çalışma hayatımızla ilgili konularda, Türk-İş Yönetim Kurulu üyeleri ile görüşme yaptı.

Beraberinde Devlet Bakanı Şerif Ercan ile Tarım ve Köy işleri Bakanı Necmettin Cevheri olduğu halde saat 10.00 da Türk-İş'e gelen Başbakan Süleyman Demirel, kapıda Genel Başkan Şevket Yılmaz ve Yönetim Kurulu üyeleri tarafından karşılandı.

Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz, Başbakan Demirel ile 23 Eylül 1991'den bu yana karşılaşmadıklarını ve Türk-İş'e bağlı 32 Sendikanın genel kurullarında göremediklerini söyledi. Bunun üzerine, Başbakan Demirel, Türk-İş'in 7 Aralık'ta başlayacak Genel Kurul'una geleceğini açıkladı.

Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz, ziyaret öncesi yaptığı açıklamada, 23 Eylül 1991 tarihinde Başbakan Demirel'in muhalefet partisi lideri olarak, Türk-İş'e ziyaret sırasında dile getirilen sıkıntıların bir an önce giderilmesini umut ettiklerini ifade etti. Anayasa ve yasalardan kaynaklanan sıkıntıların sendika genel kurullarında ve Türk-İş çalışma raporunda dile getirildiğini anlatan Yılmaz "7 Aralık'ta yapılacak Türk-İş Genel Kuruluna kadar halen TBMM gündeminde bulunan ILO sözleşmeleri ile iş güvencesi yasa tasarısının kanunlaşmasını bekliyoruz" dedi.

Şevket Yılmaz, kamu kesimindeki sözleşmelerin de uyumsuzlukta olduğunu hatırlatarak, işçilerin Başbakandan müjde beklediklerini kaydetti.

DEMİREL'İN KONUŞMASI

Başbakan Demirel, görüşme yaptığı konuşmada, Türk-İş'in ülkede son derece önemli bir kurum olduğunu ve çalışma hayatının barış içinde yürütülmesinde vatanperver düşüncelere sahip bulunduğunu, sendikacılıkta da deneyimli olduğunu anlattı.

Hür sendikanın, hür rejimin ayrılmaz bir parçası olduğuna dikkat çeken Başbakan, hür sendikanın serbestçe çalışabilmesini, çalışma hayatının düzeni bakımından son derece önemli saydıklarını ifade etti. Demirel şöyle konuştu:

"Genel olarak ülkemizin ve çalışma hayatının büyük sorunları var. Sorunu olmayan ülke de yoktur. Bugün bu sorunların çö-

► zülmesi yarın herhangi bir sorunumuz olmayacağı anlamına gelmez. Gelişen ülkelerin durumu budur. Biz çalışma hayatına yeni ufuklar getirmek üzere yola çıktık. Ama bir takım şeyler kaynaklara dayanır. Kaynaklar aşıldığı takdirde ülke başka sıkıntıların içine girer. Türk-İş, kaynakların aşıldığı takdirde başka sıkıntıları en kolay anlayabilecek kuruluştur."

Hak aramanın bütün yollarının ardına kadar açık olduğunu ifade eden Demirel, ülke çalışma hayatında nispi bir barış ve sukun olduğunu kaydetti. Türkiye'de şu anda grevin bulunmadığına dikkat çeken Başbakan Demirel, "Görülüyor ki ahenksizlik söz konusu değil" dedi.

Türkiye'de bugünkü kadar hiçbir zaman, beraberce, bir takım sorunları çözme noktasında olunmadığını ifade eden Demirel, terör, enflasyon ve kalkınma sorunlarının arkasında bütün ülkenin beraber olduğunu söyledi. Süleyman Demirel, bugün kendilerini en çok rahatsız eden konulardan

birisinin işsizlik olduğunu vurgulayarak, çalışan nüfusun yüzde 14'ünün sanayide, önemli bir kısmının ise tarımda olduğunu belirtti ve çalışan nüfusun daha çoğunun sanayide olmasını istediklerini ifade etti.

Demirel, 10 yıldır devam eden kronik enflasyonun vatandaşları yaşam sıkıntısı içine soktuğunu kaydederek, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Çalışanların GSMH'den aldığı pay geçen 10 yılda yüzde 30'lardan yüzde 15'lere düştü. Köylünün payı da aynı şekilde düşüş gösterdi. Nüfusun yüzde 80'i GSMH'nin yarısını alır hale geldi. Gelir dağılımını bir günde düzeltmek, orta sınıfı bir günde ayağa kaldırmak mümkün değildir. Biz bu yıl enflasyonu istediğimiz sınırlar içine indirmedik. Büyüme sıfırdan yüzde 5'lerin üzerine çıktı. Ne dediysek onu yapmaya çalışıyoruz."

Katılımcılık istediklerini ve eleştirinin ardına kadar serbest olduğunu belirten Başbakan konuşmasını, "Bizde eleştirilerden nasibimizi alırız. Ülkeyi uyum içinde idare etmek isti-

yoruz. Gayretimiz onadır" sözleriyle tamamladı.

ŞEVKET YILMAZ'IN AÇIKLAMASI

Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz, Başbakan Süleyman Demirel ile yapılan görüşmeden sonra basına şu açıklamada bulundu:

"23.9.1991 günü, seçimler öncesi, Sayın Demirel ile yapılan görüşmede ele alınan sorunlar ve daha sonra hükümet programında ve koalisyon protokolünde yer alan konularla ilgili olarak, hükümete verdiğimiz görüşlerimizin çözümünde şu ana kadar bir ilerleme kaydedilmedi. 32 sendikamızın genel kurullarında dile getirilen konular, 7 Aralık'ta yapılacak olan Türk-İş Genel Kurulunda da önemle ele alınacak.

Kamu kesiminde 122.500 işçimizi ilgilendiren toplu iş sözleşmemizin bir an önce sonuçlanması için Başbakan gerekli ilgiyi göstereceğini belirtti.

Meclis'te bekleyen ILO sözleşmelerinin onaylanması, İş Güvenliği yasasının süratle çıkarılması ve İşsizlik Sigortası yasasının Genel Kurulumuzdan önce sonuçlandırılması isteğini ilettilik.

Sayın Başbakan ayrıca, 506 sayılı yasa değişiklikle işçilerden sigorta muayene ücreti olarak alınan 13.500 liranın kaldırılması konusuna bir çare bulunacağını, işçi emeklilerine verilen sosyal yardım zammının devletçe karşılanması konusunu incelemekte olduğunu ve SSK'da işçi ve işverene temsilcilerinin ekseriyetle temsili ile ilgili olarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı ile görüşeceği sözünü verdi. Sayın Başbakanla görüşmemizde, Güney-Doğu Anadolu'nun işçi sorunlarına yönelik sıkıntıları da ilettilik. Üzerinde hassasiyetle duracağını belirtti."

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz, Başbakan Demirel'in ziyaretinden sonra basına görüşmeler hakkında bilgi verirken..

TÜRKİYE MADEN-İŞ 4. OLAĞAN GENEL KURULU

Türkiye Maden-İş Genel Kurulu'nda Genel Başkan KAYABAŞI açış konuşmasını yapıyor.

Genel Kurulu bir konuşmayla açan KAYABAŞI :

"İZLENEN İTHALAT POLİTİKASI MADENCİLİĞİMİZE DARBE OLMUŞTUR.."

Türkiye Maden İşçileri Sendikası 4. Olağan Genel Kurul'u, 6-8 Kasım tarihlerinde SSK Genel Müdürlüğü konferans salonunda yaptı.

Divan Başkanlığını Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri Mustafa Başoğlu, Başkan Vekilliklerini Tarım-İş Sendikası Genel Başkanı Sabri Özdeş ve Maden İşçileri Sendikası'ndan Tevfik Dalgah'nın yaptığı Genel Kurul, Genel Başkan Hasan Hüseyin Kayabaşı'nın bir konuşması ile açıldı.

KAYABAŞI'NIN KONUŞMASI

İşçi/emek düşmanı ekonomik politikaları uygulaması ve 12 Eylül'ün yasakçı düzenine sahip çıkan ANAP'ın iktidardan düşürülerek, bir koalisyonun işbaşında bulunduğuna dikkat çeken Kayabaşı "Bugün iktidarda bulunan koalisyonun ortağı iki partinin programlarında, hazırladıkları ortak protokolda ekonomik, demokratik sosyal öyle vaatler vardı ki; hepsi olmasa da bir kısım dentler bitecek görünüyordu. Sendikalar olarak bu hükümete destek verdi. Ancak desteğimiz program ve vaatleriydi. Hükümet bir yılını tamamlıyor. Hemen hiçbir vaat yerine getirilmiş değildir" dedi.

Dünyada ve ülkemizde son üç yıl içinde büyük değişimler yaşandığını, ama değişmeyen tek şeyin ekonomik-sosyal sorunların varlığı olduğunu söyleyen Hasan Hüseyin Kayabaşı, işsizlik sorunun had bir safhada bulunduğunu, enflasyonun indirilemediğini, devletin hiçbir mali katkıda bulunmadığı SSK'nın batma noktasına geldiğini belirtti.

Son yıllarda uygulanan ekonomik politikalara paralel izlenen ithalat politikasına da değinen Kayabaşı şöyle dedi:

"İzlenen ithalat politikası madencilliğimize ve özellikle kömür madencilliğimize bir başka darbe olmuştur. Kömürde ithalat kapıları ardına kadar açılmış çok düşük fonla Sovyetlerden Amerika'dan, Güney Afrika'dan adlarını burada saysak dakikalar alacak kimi sanayi artığı, kimisi o ülkede kullanımı yasaklanmış envaye çeşit kömür ve türevleri ülkemize getirildi ve getiriliyor. Faturası... Binlerce madencinin iş-

siz kılması, onlarca kömür işyerinin kapanması..."

Karamsar tabloya karşın karamsar olmadığını söyleyen Kayabaşı, "Biliyoruz ki, 80'li yıllarda dayatılan düzeni, birlik, dayanışma ve bütünleşmeyi mücadelemizde ilke olarak hayata geçirerek aşmış" dedi.

BAŞOĞLU'NUN KONUŞMASI

Genel Kurulda bir konuşma yapan Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri Mustafa Başoğlu, siyasi partilerin muhalefette iken söylediklerini iktidarda gerçekleştiremediklerinden yakındı ve "Siyasi iktidarlar işçilerin desteğini sağlayamazlarsa başarılı olamazlar" dedi.

Geçmişte büyük sıkıntılar yaşandığını ve işbaşında bulunan hükümetin bu sıkıntılarla gideme konusunda büyük vaatlerde bulunduğunu, ancak bir yıl geçmesine rağmen ciddi bir uygulamaya geçilemediğini belirten Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri Mustafa Başoğlu, Hükümetle bir masaya oturup sorunları ortaya koyup çözümlerini, işverenlerin ise bu iktidarla geçmişte olduğunu gibi şimdi de yakın ilişkiler içinde olduğunu belirtti.

"Biz bu iktidarın başarılı olmasını istiyoruz" diyen Mustafa Başoğlu, Hükümetin başarılı olmak için hiçbir çaba sarfetmediğini sözlerine ekledi.

Genel Kurulda bir konuşma yapan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Moğultay, çeşitli konularda yaptığı çalışmalarını açıkladı ve "7 Aralık'ta yapılacak olan Türk-İş Genel Kuruluna 7 adet İLO sözleşmesini Meclisten çıkarmış bir Bakanın gurur ve onurunu yaşamak istiyorum" dedi.

Moğultay, Bakanlığı döneminde işçiler aleyhine hiçbir yasa ve uygulamayı göremeyeceklerini de sözlerine ekledi.

Son günü yapılan seçimlerde; Hasan Hüseyin Kayabaşı Genel Başkanlığa, Nevzat Yavuz Genel Başkan Vekilliğine, Ekrem Sami Genel Sekreterliğe, Mustafa Engin Genel Mali Sekreterliğe, Mustafa Çiftçi Genel Eğitim ve Araştırma Sekreterliğine, Orhan Şimşek Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine ve Mahmut Peker Genel Mevzuat ve Toplu Sözleşme Sekreterliğine yeniden seçildiler.

Genel Kurula katılan yabancı konuklar ve delegeler.

ŞEKER-İŞ Genel Başkanı Hikmet ALCAN, kongrede açış konuşmasını yapıyor.

Hikmet ALCAN ve Yönetim Kurulu yeniden görevde..

ALCAN : "HÜKÜMET VAADLERİNİ YERİNE GETİRMEK İÇİN NEYİ BEKLİYOR?"

Şeker-İş Sendikası'nın 14. Olağan Genel Kurulu 6-8 Kasım Tarihleri arasında Ankara'da yapıldı. seçimler sonucunda Genel Başkanlığı Hikmet Alcan yeniden seçilirken, yönetimde de bir değişiklik olmadı ve eski Yönetim Kurulu yeniden göreve getirildi.

3 Gün süren Genel Kurul'da Divan Başkanlığını Türk-İş Genel Mali Sekreteri Enver Toçoğlu, yardımcılarını ise Koop-İş Genel Başkanı Ahmet Balaman ile Türk Metal Genel Başkan Vekili Behzat Erdal, yaptılar.

Genel Kurul'u bir konuşmayla açan Şeker-İş Genel Başkanı Hikmet Alcan, Dünyadaki büyük değişimleri ve Türkiye'nin bu gelişmelerden sonra ortaya çıkan stratejik önemini anlatarak, ülkemizdeki 1980 sonrası gelişmeleri ve büyük destekle kurulan Koalisyon Hükümeti'nin icraatları hakkında görüşlerini açıkladı.

Koalisyon Hükümetini söz verdiği halde vadelerini yerine getirmediği için eleştiren Alcan, şöyle konuştu:

"—Şeker İşçisi, Anayasal ve Yasal düzenlemelerin bir an önce yapılarak ILO normlarına uygun hale getirilmesini. İş Güvencesi yasa Tasansı'nın bir an önce kanunlaşmasını; İşsizlik Sigortası sisteminin kıdem tazminatı hakkı gasbedilmeden getirilmesini; Vergi reformunun gerçekleştirilmesini ve yüzüzlerin açıklanmasını; Enflasyonun düşürülmesini; Milli gelirin adil dağılımının sağlanmasını ve Kit çalışanlarının pay sahibi olmalarının sağlanmasını talep etmektedir.

Bunları gerçekleştirmek için neyi bekliyorsunuz?.."

Konuşmasında terörü de lanetleyen Alcan, 40 bin Şeker İşçisinin kahraman Mehmetçiğin arkasında olduğunu belirtti.

1989'dan bu yana Türk Sendikal Hareketinin "Birlikte Mücadele" ile yüksek seviyede ücret artışları ve sosyal haklar elde ettiğini belirten Alcan konuşmasını, Şeker-İş'in yönelmesinde emeği geçenlere şükranlarını arz ederek ve Genel Kurul'un Şeker-İş camiasına, Türk İşçi Hareketine hayırlı

olması dileyerek son verdi.

ÖTEKİ KONUŞMALAR

Divan Başkanı ve Türk-İş Mali Sekreteri Enver Toçoğlu konuşmasında Çalışma Bakanını eleştirerek, SSK'nın bugün içinde bulunduğu çıkmazın faturasının işçi temsilcisi olarak kendisine çıkarılmak istendiğini, İşçilerin birbirine sahip çıkması gerektiğini vurguladı ve "İşçiye işçiden başkasının faydası yok" diye konuştu.

Genel Kurul'da Türk-İş Teşkilatlandırma Sekreteri Mehmet Bamyacı da, Parlatmentonun gerektiği gibi çalışmadığını, icraatını ise muhalefet gibi şikayetçi olduğunu belirterek Koalisyon Hükümetini eleştirdi.

Türk-İş'e bağlı kardeş kuruluşlardan, Şeker Şirketi'nden ve Şeker-İş camiasından çok sayıda konuşun katıldığı, çelenk gönderdiği ve telgraf gönderdiği Genel Kurul'da Ulaştırma Bakanı Yaşar Topçu da bir konuşma yaptı.

Sendikaların Genel Kurullarının politikacılar için ülkenin icraatının değerlendirilmesi bakımından çok önemli olduğunu, işçi kesiminin görüşlerini açıkça ifade ettiklerini bundan da kendilerinin yararlandığını belirtti. Topçu, devleti kendilerinin yönettiğini ancak işçilerin de devlet ve milletten sorumlu kişiler olduğunu belirterek, genel kurulda Hükümete yöneltilen eleştirilere de cevap verdi ve kendilerine kötü bir miras bırakıldığı için düzeltmenin zaman aldığını, vaadlerin gecikmediğini söyledi.

Genel Kurul'da gündem gereği yapılan çalışmaların ardından seçimlere geçildi. 228 delegenin oy kullanmasıyla yapılan seçimler sonucunda Hikmet ALCAN yeniden genel başkan seçilirken Yönetim Kurulu'nun öteki üyeleri şu sendikacılardan oluştu:

Orhan Gözgeç (Genel Başkan Vekili), Ömer ÇELİK (Genel Sekreter), Alaaddin AKTAŞ (Genel Mali Sekreter), Nazif KARAMAN (Gen. Eğt. ve Teşk. Sekr.).

Genel Kurula katılan Ulaştırma Bakanı Topçu, TÜRİ-İŞ yöneticileri; BAŞOĞLU ve BAMYACI ile delegeler görülüyor.

TEKSİF 13. OLAĞAN
GENEL KURULU

Genel Başkan Şevket YILMAZ, TEKSİF'in 13 ncü Olağan Genel Kurulu'nda açış konuşmasını yapıyor.

Ş. YILMAZ, BÜRCÜN, VARDAR, POLAT VE YALÇINOĞLU YENİDEN SEÇİLDİLER..

Kısa adı TEKSİF olan Türkiye Tekstil, Örmeye ve Giyim Sanayii İşçileri Sendikası 13. Genel Kurulu 6 Kasım Cuma günü başlayan çalışmalarını 8 Kasım günü yapılan seçimlerle tamamladı.

Genel Başkan Şevket Yılmaz, genel kurulu açarken yaptığı konuşmada, dünyada ve yurdumuzda önemli değişimlerin olduğunu, en küçük bir krizden etkilenen tekstil sanayiimizin de körfez savaşından olumsuz etkilendiğini hatırlatarak, "Sınır komşumuzda yaşanan sıcak savaş, tekstil sektörünü vurmakta gecikmedi. Yanlış politikalar sonucu Pakistan, Tayvan, Mısır, Hindistan ve Güney Kore gibi ülkelere dumpingli olarak yapılan pamuk ipliği ve ham bez ithalatı da genel krizden etkilenen tekstil sanayiimizi içinde cıkmaz bir ortama itti" dedi.

Tekstil sanayiinde yüzde 40 civarında işçi sirkülasyonu olduğunu, sadece TEKSİF'in örgütlü bulunduğu işyerlerinden son iki yılda 35 bini aşkın işçinin işten çıkarıldığını belirten Yılmaz, Sümerbank'ın özelleştirilmesi konusunda da şöyle konuştu:

"Başta Sümerbank olmak üzere, KİT'ler her gittiği yere beraberlerinde medeniyet götürmüşlerdir. Okula gitmiştir, Hastaneye gitmiştir, Yola gitmiştir, Elektrik gitmiştir. Özel sektörün Doğu ve Güneydoğuya gideceğine inanmak, KİT'lerin yarım asrı aşan katkılarını özel sektörün üstleneceğini düşünmek hayaldir. Devlet, nasıl olsa elden çıkaracağı düşün-

cesiyle Sümerbank ve KİT'lerde teknolojik gelişmeyi takip etmemiş, yatırımlardan kaçmış, sık sık yönetici değiştirmiş, hizmet ve mallara serbest piyasa şartlarına göre fiyat koyamamıştır"

Yılmaz, 1989 yılında 1 trilyon 103 milyar kâr getiren KİT'lerin, o tarihten sonra işçi sayısının azaltılmasına rağmen 1991'de seçim ekonomisi yüzünden 12 trilyon 485 milyar lira zarara sokulmasını da eleştirdi.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Moğultay, Devlet Bakanı Şerif Er-can, Ulaştırma Bakanı Yaşar Topçu, TBMM Başkan vekili Fehmi Işıklar'ın konuşmalarından sonra komisyonların seçimine geçildi.

Genel Kurulun ikinci gün çalışmaları, raporlar üzerinde delegelerin görüşlerini açıklamaları ve Yönetim Kurulunun eleştirileri cevaplaması ile devam etti. Gece geç saatlere kadar süre ikinci gün çalışmalarında komisyon raporları müzakere edilerek kabul edildi.

Yöneticilerin ibra işlemini takiben üçüncü gün sabahattan itibaren oy kullanımı için çalışmalara ara verildi.

8 Kasım Pazar günü yapılan seçimler sonunda; Genel Başkanlığa Şevket Yılmaz, Genel Başkan Vekilliklerine M. Sait Bürcün ve İbrahim Vardar, Genel Sekreterliğe Zeki Polat, Genel Saymanlığa İbrahim Yalçinoğlu yeniden seçildiler.

TEKSİF Genel Kurulu'nu yöneten Divan Başkanı Bayram MERAL ve Divan üyeleri.

Genel Kurulu yöneten divan üyeleri..

DENİZER : "DEVLET İŞÇİ KARŞISINDA YENİDEN ÖRGÜTLENDİ.."

Genel Maden İşçileri Sendikası 4. Olağan Genel Kurul'u 13-15 Kasım'da sendika genel merkez toplantı salonunda yapıldı.

Divan Başkanlığını Türk Harb-İş Genel Başkanı İzzet Çetin, Başkan Vekilliklerini Mehmet Özer ve Vecdi Altuntaş'ın yaptığı genel kurulu, Genel Başkan Şemsi Denizer bir konuşma ile açtı. Ülkemizi yönetenlerin, çağımızın ortak değerleri dillerinden düşürmeyenlerin varolan eskimiş, köhnemiş yapıyı değiştirmeye gelince yan çizdiklerini söyleyen Denizer, "Belki de Türk toplumuna bunların lâfını etmek yeter diyorlar" dedi.

24 Ocak ve 12 Eylül anlayışının sadece ekonomide değil, toplum yaşamının her yanında acıyla hissedildiğini vurgulayan Denizer daha sonra şunları söyledi:

"Devlet, işçi karşısında yeniden örgütlendi. Kamu kurumları, 3 işveren sendikası altında toplandı. Kamu işveren sendikaları, özel sektör işvereni ile birlikte Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu çatısı altında birleşti. Devlet ve özel sektör, işçiye karşı saflaştı, cepheleşti. Sendikal yasalarındaki bu kısıtlamaların yanı sıra bir dizi baskı yasası ile sermayenin tahakkümü katmerlendi."

Madencilerin grevine de temas eden Şemsi Denizer şu açıklamada bulundu:

"30 Kasım 1990 günü başlattığımız 59 günlük Büyük Madenci Grevi'miz, 8 yıllık ANAP iktidarı için sorun başlangıcı oldu. Biri Cumhurbaşkanı, biri eski Başbakan hala bu grevi unutmadılar. "Çok verdik, avanta verdik, yanlış yaptık, dengeyi bozduk" gibisinden hayıflanıyorlar. Bir türlü gerçeği görmek istemiyorlar. Devekusu gibiler, hala kafaları kumda! 'Adam

gibi istediler, almasını bildiler' diyemiyorlar.

ANAP siyasi iktidarı 20 Ekim 1991 genel seçimlerinde alaşağı edildi. Yerine, bizlerin yıllardır savunduğu değerlere sahip çıkacaklarını vaat eden DYP/SHP ortak hükümeti geldi.

Yeni hükümet, '12 Eylül Hukuku, kaldırılacak' diyordu. Demokrasi, insan hakları, işçi hak ve özgürlükleri diyordu. 'Tam demokrasi' diyordu, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü diyordu. 'Batılı anlamda demokratik bir ülke' diyordu, Paris Şartı ve AGİK diyordu, ILO ilkeleri diyordu...

Evet, bunlar bizim savunduğumuz ortak değerlerdi. DYP ile SHP, bu değerleri öne çıkarıp destek istediler, oy aldılar.

Türk halkı istenen desteği vermesine verdi, ama, sonuç ne oldu?

Hükümet'in kuruluşundan bu yana bir yıl geçti. Bir yıl hiç te az değil.

Bugün soruyoruz:

— Ülke ekonomisinin üretkenliği artırmı?

— Pahalılığın önü alındı mı? İşsizlik sorunu hafifledi mi?

— Gelir dağılımındaki adaletsizlik, çarpıklık azalıyor mu? Bölgeler arası gelişme farkları azalıyor mu?

— Ekonomide yapısal dengesizlik gideriliyor mu? Ekonomi, sağlıklı bir büyüme, gelişme sürecinde mi? Dış ödemelerde dengeye gidiliyor mu? Türk lirası dış değerini koruyor mu?

— Demokrasi güçleniyor mu? Temel hak ve özgürlükler genişliyor mu? Sosyal güvenlik sistemi işliyor mu? Sağlık, eğitim, kültür, çevre?

Bu sorular daha da uzatılabilir. Ama verilecek cevap bellidir. Diyecekler ki, 'Büyük yıkıntı devraldık. Düzeltme için 365 gün yetmez...'

Diyelim ki öyle olsun. Ekonomide köklü değişimler zor. Peki, ya, demokratikleşme ne alemde?"

MUSTAFA BAŞOĞLU'NUN KONUŞMASI

Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri Mustafa Başoğlu genel kurulda yaptığı konuşmada, koalisyon hükümetini oluşturan iki siyasi parti liderlerinin seçimlerden önce Türk-İş'e yaptıkları ziyarette verdikleri sözlerin ve daha sonra koalisyon protokolü ile hükümet programında yer alan hükümlerin gerçekleşmesi konusunda başarılı olamadıklarını, gelir dağılımı ve enflasyonun makul süre içinde düzeltilemeyeceğini belirttikten sonra şöyle dedi:

"Ama hiç değilse; 12 Eylül rejimi ve onun uzantısı 12 Eylül Hukukunun halen yürürlükte olan yasaları değiştirilebilir ve demokratikleşme sürecine ciddi olarak geçilebilirdi. Bunun için paraya, yatırıma ihtiyaç yoktur.

ILO sözleşmeleri onaylanabilirdi, kamuda çalışan memurların grevli, toplu sözleşmeli sendika kurma hakları sağlanabilirdi. Kamu sözleşmelerinin sonuçlandırılması mümkün olabilirdi."

Denizer açış konuşmasını yapıyor.

SSK'nın işçilerden aldığı muayene ücretinin haksız bir uygulama olduğunu, tüm bu olumsuzluklara karşı Türk-İş'in ve sendikaların henüz mücadelesini alanlara dökmeyeceğini belirten Başoğlu, Maden-İş'in tıkanan toplu iş sözleşmesinin büyük huzursuzluk yaratacağını söyledi ve "Türk-İş genel kurulunda tüm konular konuşulacak, tartışılacak ve olmuyorsa eylemler başlayacaktır. Herkes kendini ona göre ayarlasın" dedi.

Son günü yapılan seçimler sonunda, Genel Başkanlığa Şemsi Denizer, Genel Başkan Vekilliklerine Selahattin Ataman, Şenol Yazıcıoğlu, Genel Sekreterliğine Erdem Ercan, Genel Mali Sekreterliğine İrfan Akyiğit, Genel Eğitim Sekreterliğine Sabri Cebecik ve Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine de Ramazan Karakök yeniden seçildiler.

Genel kurulun açış konuşmasını
yapan Genel Başkan Orhan BALTA :

“10 YIL İŞÇİLERİN OLDUĞU KADAR TOPLUMUN DA KAYIP YILLARIDIR..”

Tek Gıda-İş Sendikası 9. Genel Kurul'u 12-15 Kasım tarihlerinde Genel Merkez toplantı salonunda yaptı.

Divan Başkanlığını Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz, Başkan vekilliklerini de Türk-İş Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Mehmet Bamyacı, ile Tek Gıda-İş İzmir Bölge Sekreteri Saim Kaygan'ın yaptığı Genel Kurul'u bir konuşma ile açan Genel Başkan Orhan Balta "80 öncesinin ve sonrasının acılarını belleğinde taptaze yaşayanlar, sanıyorum demokratik rejimin de en inaç savunucusu olmak zorundadır. Gördük, yaşadık ve anladık ki, her neye çözüm bulacaksak bu rejim içinde bulacağız" dedi.

Genel Başkan Orhan Balta demokratik rejim, Türk ulusu ve işçisi için vazgeçilmez bir rejim olduğunu, bugün ülkede hâlâ demokratikleşme sancıları yaşandığından söz ediliyorsa, bunun başlıca nedeninin Anayasa'dan kaynaklandığını belirtti ve daha sonra şunları söyledi:

"Bu ülke 80'li yıllar boyunca önce askeri, sonra da vesayet altında bir sivil yönetimi yaşadı. Bu on yıl işçi kesiminin olduğu kadar, tüm toplumun da demokratikleşme açısından kayıp yıllardır.

Kayıplara üzülmek yerine, telafisine çalışmaksa en akılcı yoldur. Nitekim, eski siyasilerin yasal haklarının iadesinden, tüm genel ve yerel seçimlere kadar her

fırsatta Türk-İş olarak bu endişe ile kesin tavır koyduk ve sizlerden aldığımız güçle sanıyoruz sonuç da aldık."

Genel seçimlerden sonra işbaşına gelen koalisyon hükümetini coşku ile karşıladıklarını belirten Orhan Balta "Buna mukabil ne bulduk? Koalisyon Hükümetinin ilk icraatı TİGEM grevinin ertelenmesi oldu." dedi.

Hükümetin verdiği vaatlerinin aksine, grev ertelemelerinin olduğunu, enflasyonun düşürülemediğini, asgari ücretin vergi dışı bıkılmadığını, işsizlik sigortasının yasalasmadığını, ILO sözleşmelerinin onaylanmadığını, vergi adaletinin gerçekleştirilemediğini söyleyen Tek Gıda-İş Genel Başkanı Orhan Balta, bütün ve çay sektöründe önemli sorunlar olduğuna dikkati çekti ve şöyle dedi:

"Türkiye'de tütüncülüğün gerek zirai, gerekse sınai olarak yok olmasına yol açacak her türlü değişime karşıyız.

Yıllar boyu yabancı sigara ithalinin sokakları üzerinde durduk. İthalat yasal olarak durduramadık ama sevinçle ifade ediyoruz ki, emeğimizle, üretimimizle, kendi gücümüzle en azından yavaşlatmayı başardık.

TEKEL 2000 sigarası, Türk sigara sanayiinin yüzakıdır. Gerek kalitesi, gerekse kısa sürede pazarda aldığı yeriyle. Bundan kendimize haklı bir gurur payı çı-

BALTA açış konuşmasını yapıyor.

kıyoruz. Çünkü, TEKEL 2000 bugün bu satış rakamlarına ulaşmış, tüketiciye kendi sigarasını keyifle içme imkanını tanımışsa, bu yalnızca bizim işçimizin özverili çalışması sayesinde olmuştur. Kuşkusuz ki, bu arada TEKEL'in sağduyulu ve basiretli yöneticilerine de haksızlık etmek istemiyoruz. Onların ortaya koyduğu çaba, Türkiye'de KİT'lerin modernize edilmesi, üretken olması çalışanların yerine, yokedilmesi için bayraktarlık yapanlara verilmiş olan en güzel cevaptır."

ŞEVKET YILMAZ'IN KONUŞMASI

Genel Kurul'da bir konuşma yapan Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz demokratikleşme hareketini gerçekleştirecek koalisyon hükümetinin işbaşında bulunduğu bir yıl içinde, olumlu bir icarataının görünmediğini kaydetti ve şunları söyledi:

"İşsizlik Sigortası ve İş Güvencesi yasa tasarısı, hükümet programında ve koalisyon protokolünde önemli bir yer almasına rağmen çıkarılamamıştır. 7 adet ILO sözleşmesi hâlâ Meclisten geçmemiştir. Çalışma yaşamımızı ilgilendiren yasalarda yapılacağı ilân edilen iyileştirmelerden henüz olumlu bir gelişme kaydedilmemiştir."

Şevket Yılmaz, 7 Aralık'ta yapılacak olan Türk-İş Genel Kurul'unda tüm işçi sorunlarının önemle ele alınacağını kaydetti.

Genel Kurulun son günü yapılan seçimler sonunda: Genel Başkanlığa Orhan Balta, Genel Sekreterliğe H. Hüseyin Karakoç yeniden, Korkut Güler Genel Mali Sekreterliğe, Zeki Şeşen Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine, Cabbar Yıldırım Genel Eğitim Sekreterliğine seçildi.

TEKGIDA-İŞ Genel Kurulu'na katılan konuklar ve delegeler.

DOKGEMİ-İŞ Genel Kuruluna katılan konuk ve delegeler.

Yeniden DOKGEMİ-İŞ Genel Başkanlığına Seçilen Nazım TUR :

“İSTİNYE TERSANESİ'Nİ KAPATANLARI MİLLET AFFETSE BİLE TARİH AFFETMEYECEKTİR..”

Türkiye Dok ve Gemi Sanayii İşçileri Sendikası (DOK GEMİ-İŞ)'nin 32 nci genel kurulu 13-15 Kasım tarihleri'nde İstanbul'da yapıldı. Genel Başkanlığa yeniden *Nazım TUR* seçildi.

Fatih Renk Düğün Salonu'nda yapılan Genel Kurulun açış konuşmasını yapan DOK GEMİ-İŞ Genel Başkanı *Nazım TUR* 1980'den sonra Türkiye'nin ulusal ve mesleki yasalardan kaynaklanan sorun-

ların bulunduğu özgürlükçü demokrasi, insan hakları işçi ve sendikal hakların bu dönemde getirilen yasalarla budandığını, Türk işçisinin en doğal hakkı olan grev müessesesinin bir göstermeklikten ibaret kaldığını ifade etti.

TUR, konuşmasına şöyle devam etti: “Türk işçisinin grev hakkı temelden yasaklanmıştır. İşkolu grevleri işverenlerin inisiyatifine bırakılmış ve 1980 öncesi mevcut olan hak grevi tamamen kaldırılmıştır. Toplu iş sözleşmelerinde prosüdürler, uyuşmazlıklar ve grevler bir takvime bağlanarak işverenlerin eline önemli bir silah verilmiştir.”

Konuşmasında kamuoyunu siyasal iktidarın güdümündeki TRT ile bazı basın kuruluşlarının yanlış rakamlar vererek işçi ücretlerin yüksek olduğu yolunda haberler yaydığını ifade eden TUR, temizlik işçilerinin eline ayda 9 veya 10 milyon lira aldıklarının doğru olmadığını söyledi.

TUR, denizlerle üç yanı çevrili olan Türkiye'nin tersanelerin deniz kenarında kurulması gerektiğini, ithalat ve ihracatın kendi gemilerimizle yapılamadığını, İstinye Tersanesi'nin kapatılmasının çok yanlış bir karar olduğunu belirterek “İstinye

Tersanesini Devlet töreni ile kapatanları millet affetse bile tarih affetmeyecektir” dedi.

Divan Başkanlığını TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri *Enver TOÇOĞLU* ve Başkan Vekilliğini *T. Nejat KARACAGİL*'in yönettiği DOK GEMİ-İŞ Sendikası Genel Kurulu'nda, bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı *Şevket YILMAZ*, çalışma hayatının sorunlarına işaret etti. Koalisyon Hükümetinin çalışan kesime verdiği sözleri tutmasını, başta İş Güvencesi yasası olmak üzere, İşsizlik sigortası ve ILO sözleşmelerinin onaylanmasını isteyen TÜRK-İŞ Genel Başkanı *YILMAZ* politikacıların ve hükümet temsilcilerinin sendikaların genel kurullarına katılmamasını eleştirerek “kongrelerimize iştirak etmeyen siyasiler, seçimlerde oy yerine nal toplayacaklardır” dedi.

240 delege ile toplanan DOK GEMİ-İŞ Genel Kurulda Genel Başkanlığa yeniden *Nazım TUR* seçilirken, Yönetim Kurulu'nun öteki üyeleri şu sendikacılardan oluştu: *Ali GÜVEN* (Genel Sekreter), *Abdurrahman SARÇIN* (Genel Mali Sekreter), *Ayhan DEMİRBOZAN* (Genel Teşk. Sekreteri), ve *H. Necip NALBANTOĞLU* (Genel Eğitim Sekreteri).

Nazım TUR açış konuşmasını yapıyor.

HER SAYI BİR KONU

Mustafa BAŞOĞLU
TÜRK-İŞ
Genel Eğitim Sekreteri

TÜRK-İŞ GENEL KURULU

TÜRK-İŞ, 16 ncı Genel Kurulundan sonra yeni bir çalışma dönemine girecektir.

Altı yılı kapsayan 14 ve 15 nci çalışma dönemlerindeki yoğun çabalar, demokratik mücadele ve eylemlere rağmen sorunlar zamanın siyasi iktidarının olumsuz tutumu yüzünden azalmadı, aksine çoğaldı.

Eylemlerin temel sebebi olan ve bugün de varlığını koruyan sorunlar;

★ Geler dağılımının iyice bozulması, çalışan kesimin payının % 30'lardan 15'lere düşürülmesi,

★ 1980'lerde 2.5 milyon olan işsiz sayısının 5 milyona yükselmesi,

★ 20 milyon insanımızın yegane güvenlik kurumu olan SSK'nın giderek iflasın eşiğine getirilmesi, yeterli sağlık ve sosyal güvenlik hizmeti veremez hâle düşürülmesi,

★ Çalışanların vergi yükünün makul seviyeye indirilmemesi,

★ Çalışanların hayatına 12 Eylül ve hukuku ile getirilen yasakların kaldırılmaması, ILO standartlarına uygun hâle getirilmemesi,

★ İşsizlik sigortasının kurulmaması, kıdem tazminatının pazarlık edilir hâle getirilmesi,

★ Milletin ortak malı olan KİT'lerin haraç-mezat satışa çıkarılması,

★ İş güvencesinin gerçekleştirilmemesi,

★ Taşeron uygulamasının kamu-özel kesimde yaygınlaştırılarak sendikasılaştırma aracı yapılması,

★ Kamu çalışanlarına sendika, toplu iş sözleşme, grev hakkı tanınmaması,

★ İşverenler ve kuruluşlarına gösterilen yakın ilginin işçiler ve kuruluşlarından esirgenmesi,

★ Dar gelirli eizen enflasyonun devlet politikasına dönüştürülmesi,

★ Parası olana yaşama hakkı, olamayana öl de kurtul yolunun gösterilmesi,

★ Zenginlerin daha zengin fakirlerin daha fakir olmasına yolaçan politikalar üretilmesi,

★ Ve benzeri toplumun büyük kesimini eizen tutum ve davranışları TÜRK-İŞ'in haklı tepkisine, önce *salon*, sonra *alan* toplantılarına ve nihayet 3 Ocak 1991 genel eyleminin ana gerekçeleridir.

Referandum oymaları, ara ve genel seçimlerle, mahalli seçimlerde ANAP'a oy yok çalışmaları da aynı gerekçelere dayanmaktaydı. Nihayet ANAP gider, derter biter sloganı ile

sürdürdüğümüz demokratik mücadele 20 Ekim 1991 genel seçimi ile iktidar değişikliğini sağladı.

Evet, demokratik mücadelelerimiz iktidarın değiştirilmesinde önemli katkılar yaptı, *iktidar değişti ama sorunlar değişmedi*.

DYP-SHP koalisyonu bir yılını doldurdu. Bu süre içinde TÜRK-İŞ hükümet ilişkileri, maalesef olumlu bir düzeyde gelişmedi. Hükümetle gündemli toplantı yaparak sorunları önceliklerine göre sıralamak, çözüm getirmek gerçekleştirilmedi.

Biz, hükümetin devraldığı zorlukları bilmemize, ona göre makul davranmamıza rağmen, hükümet bizim zorluklarımızı gözönüne alarak olumlu yaklaşım göstermedi.

Bazı sorunlar uzun vadeli, onları bir yıl içinde çözmek mümkün değil, ama kısa vadeli olanlarda da olumlu yaklaşım göremedik.

İşsizlik sigortası kurulabilir, iş güvencesi gerçekleştirilebilir, 2821, 2822 sayılı kanunlar değiştirilebilir, memurlara sendika hakkı tanınabilir, taşeron uygulaması kaldırılabilir, daha yeterli asgari ücret tesbit edilebilir, 1992 kamu sözleşmeleri daha adil ve makul seviyede bitirilebilirdi, kamu işveren sendikaları kaldırılabilirdi, ama bunların hiçbirisi olmadı.

İşte böylesi bir ortamda 16 ncı Genel Kurulumuz toplanmaktadır. Hiç şüphesiz Genel Kurul TÜRK-İŞ'in şanlı tarihine yaraysın bir anlayış içinde sorunları tartışacak, çözüm önerileri üretecektir.

Yılın lığa kapılmadan, paniğe düşmeden, gerçekleri gözardı etmeden yapacağı çalışmalar, alacağı kararlarla gelecek üç yılın temel politikalarını belirleyecektir.

Başarılı olmasını istediğimiz için desteklediğimiz hükümetin önünde iki seçenek vardı. *Ya görüşerek, danışarak, konuşarak yıllanmış sorunlara çözüm getirecek veya demokratik eylemlerin hedefi olacaktır.*

ANAP dönemini aramıyoruz, çünkü sorunların o dönemin kalıntıları olduğunu biliyoruz ama, çözümsüzlüğü de kabullenmemizi kimse beklemez. Başaramayanlar gitti başaraçağız diyenler geldi. Oyunun kuralı bellidir. Sorunları çözenler kalır, çözemeyenler gider.

Her siyasi iktidara gösterilen anlayış, icraatını izleme ve ona göre tavır koyma bu iktidara da gösterilmiştir. Ne bu iktidara müsamahalı davrandık ve de önceki iktidara haksızlık ettik.

40. yılını dolduran TÜRK-İŞ daima aklı hissin önünde tutmuş, sabırlı ve kararlı olmuştur.

SSK/SEAT Aile planlaması semineri yapıldı.

SSK/SEAT Aile Planlaması Projesi Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri Aile Planlaması toplantısı 24 Ekim günü Ankara Hilton'da yapıldı.

Toplantının açılışında bir konuşma yapan Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz, aile planlamasının önemine işaret ederek

"Ülkemizde ekonomik ve sosyal alanda sağlanan gelişmeler mevcut nüfusun ihtiyaçlarını bile karşılamakta uzak durumdadır.

Uzun yılların birikimi olarak şu anda çok ciddi sorunlarla karşı karşıyayız. Ülke de temel sorun durumundaki milli gelirin haksız bölüşümü bir yana kişi başına düşen gelir, nüfus artış hızında etkisiyle çok düşüktür. Bu nedenle 1990'lı yıllarda kendimize yeterli bir ekonomik ve toplumsal temel oluşturmak zorundayız." dedi.

Aile planlaması projesi toplantısının bilim adamları tebliğler sundular..

TÜRK-İŞ BÖLGE VE İL TEMSİLCİLERİ EĞİTİMİ..

★ TÜRK-İŞ Genel Başkanı YILMAZ, İş Güvenliği ve İşçi Sağlığı konusunda gerekli denetimin yapılmadığını söyledi..

Türk-İş Bölge ve İl Temsilcilerinin katılımı ile "Sağlıklı Çalışma Ortamının Gerçekleştirilmesi" konulu seminer, 16-19 Kasım tarihlerinde SSK, Side Eğitim ve Dinlenme Tesislerinde yapıldı.

Semineri bir konuşma ile açan Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz, 1991 yılı içinde, 130 bin 278 kaza olduğunu, 1631 kişinin hayatını kaybettiğini ve 3669 kişinin sakat kaldığını belirterek "Bu iş kazaları sonucu yine aynı yıl kaydedilen işgünü 2 milyon 169 bin 376'dır" dedi.

Şevket Yılmaz daha sonra şunları söyledi:

"(Çalışma Ortamı) denince, akla öncelikle İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği gelmektedir.

Konfederasyon olarak yıllardır, böylesine seminerlerde, konferans ve panellerde, işçilerle ilgili her top-

lantıda, işçilerin sağlıklı bir çalışma ortamına sahip olmaları konusunu ele aldık.

Yasal yapıya baktığınızda; işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda önemli ve çağdaş düzenlemeler olduğuna görüyoruz.

Nevar ki; ülke çapında denetim yapabilmek, çalışma şartlarını ve bu şartlar içinde can güvenliğini tesbit edebilmek, maalesef mümkün olmamaktadır.

Bunun temel nedeni, bu konunun denetiminden sorumlu Bakanlık ve Kurum elemanlarının gerek sayı, gerek sorumluluk anlayışı bakımından yeterli olmayışıdır.

Sadece 1991 yılı rakamlarına baktığımızda; 130 bin 278 kaza olduğunu, 1.631 kişinin hayatını kaybettiğini, 3.669 kişinin sakat kaldığını görürüz.

Bu iş kazaları sonucu yine aynı yıl kaybedilen işgünü 2 milyon 169 bin 376'dır.

Bu rakamlar korkunçtur.

İşin üzücü yanı, 1990 yılı ile 1991 yılı arasında sakat sayısında görülen 445 kişilik bir fark, bu tehlikenin kronikleştiğini, her yıl aynı sayıda ölüm ve sakat insanımız olacağını göstermektedir.

Değerli arkadaşlarım, çalışan insanın, özellikle tezgah gibi makinelerle çalışan işçilerimizin sağlığı ve iş güvencesi denildiğinde, geniş bir perspektifle konuya bakmak gerekir.

İşçinin ruhsal durumu, olayın çekirdeğini oluşturur. Daha sonra kullanılan makinelerin standart ölçülerde işçiyi koruyacak donanıma sahip olup olmadığı, işyerin diğer şartları gelir.

Ekonomik bakımdan yeterli kazancı olmayan, evindeki sorunları çözemeyen, çocuklarının doğal ihtiyaçlarını karşılayamayan bir işçinin, tezgah başında kendisini bütün dikkati ile işe vermesi güçtür. Bu nedenle dalgınlığın meydana getirdiği sakatlık ve ölüm olayları genel toplam içinde önemli yer tutmaktadır."

"Endüstri ilişkilerinde yeni boyutlar" Konferansı yapıldı..

Şevket Yılmaz : "Sendikal hareketin gösterdiği gelişime işveren yaklaşım göstermiyor" dedi.

Türk Endüstri İlişkileri Derneği tarafından düzenlenen "Değişen dünyada endüstri ilişkilerinde yeni boyutlar" konulu konferans, 12-13 Kasım tarihlerinde İstanbul Dedeman Oteli'nde yapıldı.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Moğultay ile yerli ve yabancı kuruluşların temsilcilerinin de birer tebliğ verdiği konferansta konuşan Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz "Sendikal hareketin gösterdiği gelişime, işveren kesimi demokratik sistem gereği hoşgörü ve uzlaşma arayışları çerçevesinde yaklaşım göstermemektedir" dedi.

Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz özetle şu konuşmayı yaptı:

"Dünyada önemli değişikliklerin yaşandığı, ülkemizde ise olağanüstü bir dönemin ardından her alanda sorunların arttığı 1990'lar Türkiye'sinde, sorunların, tikanıklıkların aşılması için, hatta bundan da önemlisi çağdaş bir endüstriyel sistemi için

çok sesli bir diyaloga ihtiyaç duyulmaktadır.

Toplum kesimlerinin kabul edemeyeceği bir yapılanmanın sosyal baskı ve sosyal refah getirmeyeceği yaşanan deneylerden de ortaya çıkmıştır.

Biz, ülke düzeyinde sosyal barışın, iş barışının sağlanması için iç ve dış konjonctürün elverişli olduğunu düşünmekteyiz.

Ancak, Türk endüstriyel sisteminin daha kaliteli ve daha gelişmiş bir düzeye çıkarılabilmesinin geçmişten alınan derslerle, tarafların yapıcı ve uzlaşmacı tavırlarıyla mümkün olacağını da belirtmek gerekir.

Gerçekte, devlet-işçi-işveren kesimlerinin katılımıyla oluşan "üçlü yapı" başta üniversiteler olmak üzere çeşitli demokratik kuruluşların da katılımı ve katkısıyla özlenen Türkiye'nin yaratılmasında önemli mesafelerin alınmasını sağlayabilecektir.

SOSYAL SİGORTALAR KURUMU ve İŞÇİLER..

Değişiklik ve yeniden düzenleme çalışmalarının ciddi ve bilimsel araştırmalara dayanılarak yapılması; yapılan değişiklik ve düzenlemelerden istenilen etkinliğin zamanında sağlanabilmesi için şarttır.

Bir takım çevrelerin kendi çıkarları doğrultusunda yapmış oldukları kulisler ve bu kulislerdeki yakınmalara dayanan değişiklikler ve yeniden düzenlemeler, hizmette verimliliğin ötesinde mevcut sistemin daha da bozulmasının nedeni olmaktadır.

Tabiidir ki böyle bir ortamın varlığı, kamu yönetimine hakim olan keyfilikler ve kayırmacılıkların yarattığı kadroların işlemleri için bahiskonusu olmaktadır!

Bir hizmet akdine istinaden bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılan ve literatürdeki hukuki deyişi ile "işçi"lerin sosyal güvenliğinden sorumlu Sosyal Sigortalar Kurumunun içine düşmüş olduğu mali ve idari darboğazların nedenlerini, bir de işçilerin gözüyle değerlendirmekte fayda vardır.

Çalıştırılanlar işe alınmalarıyla kendiliğinden sigortalı olurlar. Yani sistemin işleyişinde yasal mecburiyet bahiskonusudur. Yine 506 sayılı Kanuna göre kısa ve uzun vadeli sigorta kollarının gerektirdiği her türlü yardım ve ödemelerle yönetim giderlerini karşılamak için Kurum, işçiler ve işverenlerden prim almaktadır.

Kurumun gelirlerinin yüzde 80'den fazlasını prim gelirleri oluşturmaktadır.

Söyleki;

Yıllar	Toplam Kurum Gelirleri Milyon	Toplam Gelirler İçinde Prim Gelirleri Milyon	Yüzdesi
1990	11.964.166.6	10.346.081.4	86.47
1991	23.434.841.1	19.820.847.9	84.57

Demek ki önemli olan Kurumun prim gelirlerini artırmaktır.

Ancak, 506 sayılı Kanunda 3395 sayılı kanunla yapılan değişiklik sonucu işveren bildirimlerine karşı Kurumun otokontrol yetkisi kaldırılmış ve işverenler bildirimlerinde serbest bırakılmışlardır.

Her türlü inşaat, tamirat, tadilat, tesisat ve benzeri işleri yapan işverenlerin Kuruma vaki bildirimleri incelendiğinde, maliyet ve ihale bedelinin yüzde 2-5'ni geçmediği gerçeği görülecektir.

İşsizliğin, çalışabilir nüfusunun yüzde 20'sini aşan bir ülkede, kaçak işçi istihdamı kaçınılmaz olduğu gibi, işgücünün güne göre düşük ücretlerle istihdamı da bu ortamın tabii bir sonucu olarak görülmelidir.

Bu gerçeği kovanın dibi delindikten sonra gören Kurum yönetimi, 506 sayılı Kanunun 79. maddesinde 3395 sayılı Kanunla yapılan yasal düzenlemeyi kaldırarak, geç de olsa eski şekli dönüştürmek için yeni yasa tasarısını hazırlamış bulunmaktadır. Bu tasarının yukarıda açıklanan nedenlerle yasalaştırılmasının zor olacağı yönündeki endişelerimizi açıklamakta fayda görmekteyiz. Bu yönde dikkatli olmak gerekmektedir.

Önce havuz doldurulmalı ve bu dolduruş devamlılık kazanmalıdır.

İkinci kademede, havuzda biriken suyun enerjiye dönüşmesi yani, paranın toplanması önem kazanmaktadır.

Kamu kurum ve kuruluşları ile belediyelerin Kuruma vaki prim borçlarını zamanında ödemeleri hususu mutlaka sağlanmalıdır. Merkezi idare ve bu kuruluşlar arasındaki otorite boşluğu giderilmeli ve her yönetici önce yasalara saygılı hareket etmeyi bilmelidir. Bu husustaki uygulamaların basit bir ticari ilişki olarak değerlendirilmesi sosyal hukuk devleti ilkeleri ile bağdaştırmaz.

Bu vurdumduymazlığın 1992 yılı için de devam ettiği üzümlerle tesbit olunmuştur.

Kimsenin çalıştırdığı işçilerin sosyal güvenlik kuruluşunu mali açmazlarla karşı karşıya bırakmaya hakkı yoktur. Aslında sosyal yönü zayıf bu kabil yöneticilerin, sorumluluk taşıdıkları kuruluşları da başarı ile yönetebildikleri tartışmalıdır.

Devlet ağırlığını göstermeli ve bu yöndeki keyfilikleri önlemelidir.

Kurum da işlemlerine hız vermeli, modern sevk ve idarenin bütün tekniklerini

uygulayarak süratli, kaliteli ve ucuz hizmetarında bulunmalıdır.

Kurumun en yüksek karar organı olan Yönetim Kurulunun hükümet ağırlıklı bir hale getirilmiş olması, bugünkü sorunların ikinci bir nedenidir. Hele hele siyasi vesayet makamının Kurumun tayin, terfi ve nakil dahil her işlemin de, bir karar organı gibi hareket etmesi, Kurumdaki idari sorunları taşma noktasına getiren başlıca nedenler olarak görülmektedir.

SONUÇ

Kuruma karşılığında primini almadığı riskler dolayısıyla mali külfet yükletilmemelidir.

Sosyal yardım, sosyal devlet ilkesinin bir gereği olduğundan hazinece karşılanmalıdır. Yeni tasarıda bu yöndeki düzenleme doğrudur.

Ancak düzenleme yapılırken 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanuna tabii kişilerin unutulmuş olması büyük bir noksanlık olarak görülmektedir.

Kurum sadece 506 sayılı kanunu değil, 2925 sayılı kanunu da uygulamakla görevlidir. Hazinece ödenmesi istenen ve bu yönde yasal düzenlemeye gidilen sosyal yardım zammı ödemelerinden 2925 sayılı kanuna tabii kişilerin dahil edilmemesi, Anayasasının birlik ve eşitlik prensiplerine aykırı görülmektedir. Gerekli düzenlemenin biran evvel yapılmasında yarar görülmektedir.

Sosyal Yardım zamlarının hazinece karşılanması, Kurumu idari yüklerden kurtaracak ve biraz da mali rahatlık yaratacaktır. Ama işçiler ve

işçi emeklilerinin güne uygun ve sosyal devletten beklenen taleplerini kimse durduramayacaktır.

Yani sosyal güvenlik kuruluşları, benim mali gücüm bu kadar diyerek bu taleplere karşı çıkmıyacak, emekliler sefalet ücretinin altında bir aylıkla oyalanamıyacaktır.

Tek çıkış yolu, önce sosyal güvenliğe devlet katkısıdır.

Kurumun prim gelirlerini artırıcı önlemlerin alınması ve işverenlerin keyfi bildirimlerinin önlenmesidir.

Çünkü 3836 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Birbirlerine Olan Borçlarının Tahkimi Hakkında Kanunun Kuruma geçici bir ferahlık sağlayacağı gerçeği de gözden uzak tutulmalıdır.

3786 sayılı kanunun kurumun prim alacaklarının tahsilindeki etkisi ve kanunun uygulama sonuçları kamuoyuna mutlaka açıklanmalıdır. Yine özel sektöre ait işyeri işverenlerinden yapılan tahsilatlar sonucu affa uğrayan gecikme zammı tutarları da, kamuoyunca bilinmeli ve kurumun bu yöndeki zararı anlaşılmalıdır.

Aslında yasal düzenlemelerden ileri gelen kurum zararlarının da hazinece karşılanması gerektiği hususu yasalaştırılmalı, kurumun hükümetin siyasi ve idari tasarrufları sonucu meydana gelen zararları bu suretle telafi edilmelidir.

Kurumun toplumda ve üyeleri arasında prestij kaybına uğramasına işçiler ve işçi emeklilerinin artık tahammülü kalmamıştır. Onun için de zaman geçirilmeden yeni düzenlemeler yapılmalı ve kurum içinde bulunduğu sorunlardan arındırılmalıdır.

TEKSİF, ANTİBİRLİK'TE SÖZLEŞME İMZALADI..

Teksif Sendikası, Antibirlik'te çalışan 400 üyesi adına yürüttüğü toplu iş sözleşmesi görüşmelerini olumlu sonuçlandırdı.

Teksif Genel Başkanı Şevket Yılmaz ve Başkan Vekili Sait Bırçın, Antibirlik Genel Müdürü ile yaptıkları görüşme sonucu anlaşma sağlandı.

Anlaşmaya göre, Aksu İplik Fabrikası işçileri için üretim payı, çırçır işçileri için de devamlılık primi verilmesi kabul edildi, ortalama ücret 1 milyon 250 bin liradan, 3 milyon 800 bin liraya yükseltildi.

TEKSİF Genel Başkanı Yılmaz, Genel Başkan V. Bırçın, Antibirlik Genel Müdürü ile.

SELÜLOZ-İŞ

SEKA'DA GREV

KARARI ALDI..

Selülöz-İş Sendikası, toplu sözleşmelerinin ve arabulucu çabalarının sonuç vermemesi üzerine SEKA'da grev kararı aldı.

Sendika Genel Başkanı Mithat Sarı, Şube başkanları ile birlikte düzenlediği toplantıdan sonra SEKA Genel Müdürlüğü kapısına grev kararına astı. Aynı saatlerde, grev kararı, diğer il ve ilçelerdeki 9 fabrikaya da asıldı.

Selülöz-İş Genel Başkanı Mithat Sarı, uzlaşma için her yolu denettiklerini belirterek "Duyulmayan kulakların, görmeyen gözlerin bu duyarsızlığı devam ederse, özel sektör de dahil ol-

mak üzere, kağıt sektörünün genelinde grev dizisi başlayabilir" dedi.

Selülöz-İş Başkanlar Kurulu, grev kararı alınmasından sonra basına şu açıklamada bulundu:

"Hükümeti artık gecikmek-sizin ve beklenmeksizin vaadlerini yerine getirmeye, çalışanları 12 Eylül armağanı yasaklar du-varından kurtarmaya çağırıyoruz. Sendikamız Genel Yönetim kurulunca bugüne kadar izlenen doğru ve sorumlu tavrın devamını destekliyor, işçilerin hak mücadelesinde, haklılığımızın kabul görmemesi halinde üretimden gelen gücümüzü kullanmakta, kararlılığımızın bilinmesini istiyoruz. İnsanca ücret önerisini gündeme getirmeyerek zaman kazanmaya çalışan Kağıt İşverenleri Sendikası'na sabrın bir sınırı olduğunu hatırlatırız."

Başkanlar Kurulu ayrıca, siyasi parti genel merkezleri

önünde açlık grevi uygulanması dahi, etkin eylemler konusunda da karar aldı."

SELÜLOZ-İŞ YÖNETİCİLERİNİN AÇLIK GREVİ

SEKA'da alınan grev kararından sonra, Selülöz-İş Sendikası Genişletilmiş Başkanlar Kurulu, Ankara'da Türk-İş toplantı salonunda 24 Kasım günü, iki günlük açlık grevine başladı.

Selülöz-İş Sendikası Genel Başkanı Mithat Sarı ve beraberindeki 50 sendika yetkilisi, koalisyon hükümetini oluşturan iki partinin yöneticileri ile görüşmeler yaptı, ancak sorunlarının çözümü için her hangi bir gelişme sağlanamadı.

Genel Başkan Mithat Sarı yaptığı açıklamada, Kamu-İş ile yapılan görüşmelerde ücrete ilişkin maddeler dışında anlaşma sağladıklarını söyledi.

GENEL MADEN-İŞ

TTK'DA GREV

KARARI ALDI

- Genel Başkan Denizer "En uygun zaman ve zeminde grevimizi başlatacağız" dedi.

Genel Maden-İş Sendikası, Türkiye Taşkömürü İşletmesi "TTK'nde grev kararı aldığını açıkladı.

18 Kasım'da Sendika genel merkezinde düzenlenen toplantıda bir konuşma yapan Genel Başkan Şemsi Denizer, yasa gereği iki ay içinde uygulamaya sokacağı grev kararının başlama tarihini ayrıca ilân edeceğini söyledi ve "TTK'da 35 bin dolayında

işçi çalışıyor. Üyelerimizin hak ve çıkarlarını korumak için uğraş veriyoruz" dedi.

Denizer daha sonra şu açıklamada bulundu:

"Bizde, siyasi iktidarların adı önemli değildir. Bizim için işçinin hakkı önemlidir. Geçmiş dönemde ANAP iktidarına karşı eylem yaparken o günün muhalefet partileri bize 'Haklısınız' diyordu. Bugün iktidardalar. Olumlu bir gelişme göremedik. Biz sabırlıyız. Hata yapmamaya çalıştık. Tansiyonu gereksiz yere artırmak istemedik. Biz ne çok istiyoruz, ne de aza razıyız. Sendikal anlayışımız gereği, ekmek ve demokrasi mücadelemizi birlikte yürütüyoruz."

Genel Maden-İş Genel Başkanı Şemsi Denizer, grev

uygulaması konusunda ise şunları söyledi:

"Geçen dönem çok zorlu mücadele ve sınav verdik. Çok deneyim kazandık. Yarın grev yaparsak, sendika ve maden işçisi hazırıdır.

En uygun zaman ve zeminde grev kararımızı başlatacağız.

Bu defa 36 gün yürümeye gerek kalmayacak. Maden işçisi yaratıcı zekâsı ile daha kısa sürede sonuç alacak.

Burada sendika yöneticilerine talimat veriyorum: Grevin başlayacağı günde Ankara'da 10 bin arkadaşımızı görmek istiyorum. Bunu işçi arkadaşlarımdan önemle rica ediyorum. Arkadaşlar ikişer battaniye getirsinler Ankara soğuk olur."

KÖŞEMDEN

KAYA ÖZDEMİR

BÜYÜK KONGRE..

TÜRK-İŞ'in Onaltıncı Genel Kurulu 7 Aralık 1992 günü çalışmalarına başlayarak 13 Aralık 1992 günü yeni yönetim, denetim ve disiplin kurulu üyelerini seçerek sonuçlanacak. Türk-İş Genel Kurulları kamuoyunun büyük ilgisini çekmekte, işçi hareket ile ilgili olsun olmasın bütün yurttaşlarımız üç yılda bir yapılmakta olan bu büyük kongre ile ilgilenmekte, hatta yönetimle ilgili düşünce ve kanaatlerini açıkça dile getirmekte, olumlu ya da olumsuz eleştiriler ortaya sürmektedirler.

Öncelikle bir hususu açıkça belirtmekte yarar vardır. Türk-İş genel kuruluna kadar yanılmıyorsam 864 şube ve 32 sendika genel kurullarını tamamlamakta bu genel kurullarda seçimler bağımsız yargı organının denetiminde gizli oy ve açık tasnif esasına göre sonuçlandırılmaktadır. Yani bu seçimlere hile fesat veya demokrasi dışı bir uygulama kesinlikle söz konusu olmamaktadır. Her sendika Anatüzüğünde belirlenen oranlarda delegelerini seçtikten sonra genel kurula gitmekte, hesaplarını vermekte beğenilenler yeniden seçilmekte, beğenilmeyenler ise delege seçimlerinin sonucuna göre ya görevi bırakmakta ya da seçimleri kaybederek görevlerini yeni seçilenlere devretmektedirler.

Böylesi seçim açıklığı bulunan sendikalarda, siyasi partilerimize göre daha çok

temsil oranı ile görevler sürdürülmekte, hizmete devam edilmektedir. 1982 yılından beri TÜRK-İŞ Genel Başkanlığı görevini sürdürmekte olan Sayın Şevket Yılmaz'ın başkanı bulunduğu Teksif Sendikasının son genel kurulu tam bir demokratik ortamda karşı adayların bulunduğu bir seçim atmosferinde tamamlandı. Delegelerin büyük çoğunluğu ilk defa kongreye gelen genç delegelerden oluşmasına bu çoğunluğun Sayın Yılmaz'ı sadece TV ekranlarından ve kongre günü görmesine rağmen açılışa ve kapanışta her mikrofona çıkışta bu gençler inandıkları liderlerini ayakta alkışladılar. İlk turda %70 oy almasına rağmen başkan üç oy az geldiği için ikinci turu yaşama zorunda kaldı. İkinci turda ise %76 oyla uzun yıllardan beri sürdürdüğü TEKSİF başkanlığına yeniden seçildi. Bazı işgüzar gazetecilerin bu olayı nasıl çarpıttıklarını kılpayı gibi sözcüklerle küçümsediklerini hayretle gördük. Siyasilerin Devleti temsilde kazanabildikleri oy oranları ortada iken sendika seçimlerindeki turlamayı bile yanlış değerlendirenler acaba gerçek karşısında utanmayı bilecekler mi?

Sendikalar sorunları çok olan insanların kurdukları hak arama kuruluşlarıdır. TÜRK-İŞ kurulduğu gündenberi sadece işçilerin değil, kendisini sahipsiz sayan her yurttaşımızın başvurduğu bir hacet kapısıdır. Bu kuruluşta sadece işçilerin değil Milletimizin güvenine mazhar olan liderler başarılı olabilirler. Kuruluşunun kırkıncı yılını heyecanla idrak ettiğimiz TÜRK-İŞ'in Onaltıncı genel kurulda büyük bir forum hüviyetile çalışmalarına başlayacak ve aynı hüviyetle sonuçlandıracaktır. Sorunlar henüz bitmiş değildir. Bitmez de! Yaşadığımız sürece sorunları ve ağırlığını ensemizde hissedeceğiz. TERÖR, ENFLASYON, KAZANILMIŞ HAKLARIN YENİDEN İHYASI, ANAYASA VE YASALARDA YAPILMASI GEREKEN DEĞİŞİKLİKLERİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ Özetle DAHA KATILIMCI DAHA DEMOKRATİK BİR YAŞAMA BİÇİMİNİN hayata geçirilmesi, sürekli ve kalıcı bir demokrasiyi gerçekleştirmede üzerimize düşen görevlerin yapılması Onaltıncı genel kurulu bekleyen temel sorunlardır.

BÜYÜK KONGREYE ve bu kongrede yapılacak çalışmalara, görev yapacaklara ve seçileceklerle içtenlikle başarılar diliyorum.

TÜRK-İŞ

(3)

EKONOMİK RAPOR

VERİMLİLİK

Ulusal ekonomi bakımından kıt olan kaynakların en rasyonel biçimde kullanılabilmesinin etkin yolu verimliliktir. Özellikle gelişmekte olan Türkiye bakımından verimliliğin ayrı bir önemi ve değeri bulunmaktadır. Gelişmiş ülkelerde fiyat kararlılığı, istikrar içinde büyüme potansiyelinin sağlanması gibi hedeflerin gerçekleştirilmesinde temel unsur olan verimlilik, Türkiye için yapısal değişimleri de içeren kalkınma ve gelişme sorunlarının çözülmesinde de etkin işleve sahiptir.

Verimlilik ile bir yandan toplumsal refah, yaşam düzeyi ve gelir bölüşümü gibi temel sorunlar, öte yandan ücretler, nisbi fiyatlar ve maliyet yapısı gibi temel ekonomik değişkenler arasında belirgin ilişkiler kurulmuş olması, doğal olarak bu kavramın toplumun her kesiminde tartışılmasına ve benimsenmesine hız kazandırmıştır. Ulusal düzeyde verimlilik artışı sağlanması toplumsal refaha ulaşmada başlıca yollardan biri durumundadır. Bu nedenle üretim sisteminin tüm öğelerini bir araya getirecek etkili bir örgütlenme gerekliliği vardır. Zira ulusal düzeyde verimlilik artışı yalnızca belirli kesimlerin çabaları ile değil, toplumu oluşturan tüm kesimlerin ortak çabasıyla ve katkısıyla gerçekleştirilebilir.

Verimlilik artışı pek çok faktörün kamaşık etkileşimi sonucu sağlanmaktadır. Verimlilik artışına katkıda bulunacak ekonomik, sosyal, siyasal ve yasal koşulların sağlıklı olarak yaratılması bu bakımdan önem taşımaktadır. Bu koşulların yaratılmış olması verimlilik artışıyla birlikte, aynı zamanda toplumsal ve kişisel refah düzeyinde yükselmeyi, gelirin adil bölüşümünü beraberinde getirecektir.

Ülkemiz özellikle 1980'li yıllardan itibaren bu koşulları yaratamamış olmasının doğurduğu tartışma ortamında bulunmaktadır. Çalışanlar açısından, ekonomik hak ve özgürlüklerin kazanılması, korunması ve geliştirilmesi önünde oluşturulan yasal ve fiili kısıtlamalar, engellemeler sağlıklı bir yapının kurulamayışının başlıca nedenini oluşturmuştur. Öte yandan bu kurumsal düzenlemelerle eş zamanlı olarak uygulamaya başlayan ekonomik politikaların, çalışanların yaşam düzeyinde yarattığı olumsuzluklarda bu yapıyı, daha doğru ifadesiyle olumsuz tabloyu yaratan bir unsur olarak ortaya çıkmıştır.

Günümüzde verimliliğin ekonomik yönü sosyal yönünden daha fazla ön plana çıkarılmaya çalışılmaktadır. Bunun için özellikle verimlilik denildiğinde ekonomik açıdan ele alınan ve bazı hesaplamalarla elde edilen sonuçlar anlatılmaya çalışılmaktadır. Ancak hiç kuşku yok ki, ekonomik yönü ön planda görünen verimliliğin sosyal boyutu da en az ekonomik boyut kadar önemlidir. Aslında verimlilikten söz ederken bir ayının yapılmadığı sürece de düşünülen ve ele alınan, daima emeğin verimliliği olmaktadır. Ülkemizde de olduğu gibi çıktı ve girdi kalemlerine ilişkin tam ve sağlıklı verilerin elde edilememesi, girdi-çıktı olarak tanımlanan ve verimlilik ölçümlerinde esas alınması gereken toplam faktör verimliliğinin ölçümlerinde esas alınması gereken toplam faktör verimliliğinin ölçülmesini zorlaştırmaktadır. Bu durumda çıktı, girdi kalemlerinden birine oranlanarak kısmi verimlilik oranları elde edilmektedir. Kolay ölçülebilirliği nedeniyle de en çok kullanılan emek verimliliği olmaktadır. İnsan emeği sosyal ve ekono-

mik özellikler taşımaktadır. Üretime doğrudan katkısı yanı sıra, diğer girdilerinde üretimini gerçekleştirmekte ve onları üretim ilişkisine sokmaktadır. Emek verimliliği birçok faktörden de etkilenmektedir. Emeğin etkinliği olarak nitelendirilen, eğitilmiş, sağlıklı işgücünün üretime katkısının yüksek olacağı açıktır. Ancak işgücü dışındaki faktörlerde verim artışında önemli rol oynamaktadır. Ülke düzeyinde istikrarlı bir ekonomi, temel hak ve özgürlüklerin korunduğu, siyasal ve sosyal barışın sağlandığı bir ortam emek verimliliğinde sürekli ve sağlıklı bir artışı olanaklı kılacaktır. İşletme düzeyinde ise; etkin bir işletme yönetimi, kullanılan teknoloji, kullanılan hammadde ve malzemenin niteliği, işyerindeki çalışma koşulları emeğin verimliliğini önemli ölçüde etkilemektedir.

Türkiye'de gerek ülke düzeyinde gerekse işletme ölçeğinde verimliliğin olumlu yönde etkileyecek yapılanma söz konusu değildir. Geçtiğimiz dönemde ülkede, kronikleşmiş bir enflasyonla yatırımların engellenmesine, kullanılan teknolojinin geriliğine, sermaye yoğunluğunun (çalışan başına düşen makina ve teçhizat) yetersizliğine, işletme büyüklüklerinin çoğunun minimum ekonomik kapasitenin bile altında olmasına, kullanılan girdi kalemlerinin kalitesiz ve maliyetlerinin yüksekliğine ayrıca da ülke ekonomisinin dünya ekonomik konjonktüründeki olumsuz gelişmelere karşı tedbir mekanizmalarından yoksun olmasına rağmen bu yapı içerisinde emek verimliliğinin de yüksek düzeyde artışlar sağlanmıştır.

Tüm olumsuz koşullara, çalışanların verimli olmasını (emek verimliliğini) sağlayacak şartların büyük ölçüde yetersiz olmasına karşın Türkiye'de emek verimliliğinde önemli artış sağlandığı OECD raporlarında da yer almaktadır. Söz konusu raporda; Tablo-1'de görüleceği üzere, Türkiye'de imalat sanayiinde sağlanan verimlilik artışı sürekli ülkemizde ölçü olarak alınan Avrupa ülkelerini kapsayan OECD Avrupa ortalamasının üzerinde seyretmektedir. Buna göre 1979-87 döneminde emek verimliliğinde OECD Avrupa ortalamasında yüzde 2.9 artış meydana gelirken, ülkemizde söz konusu artış yüzde 3.6 oranında gerçekleşmiştir. Daha önceki yıllarda ise örneğin 1960-73 döneminde Türkiye'de işgücü verimliliği yıllık ortalama yüzde 6.5 artarken batı ülkelerinde artış yüzde 5.6. OECD toplamında ise yüzde 5.2 düzeyindedir. Ancak, olumsuz koşullara karşın sağlanan artışlar gözardı edilmekte ve batılı ülkelere göre emek verimliliğinin Türkiye'de düşük olduğundan söz edilebilmektedir. Mevcut olumsuzluklardan sıyrılmış, ekonomileri sağlam dengelere kurulmuş bazı ülkeler karşısında Türkiye'de işçi başına yaratılan katma değer tutarının parasal olarak düşük olmasının nedenleri daha önce değinildiği gibi ortadayken, bu gözardı edilmekte her konuda olduğu gibi sorumlusu olmadığı halde bedeli çalışanlara ödetilmek istenmektedir.

Öte yandan imalat sanayiindeki gelişmelerde Türkiye'de kaynakların verimli kullanımı yönünden sağlanan gelişmeleri açıklıkla ortaya koymaktadır. Örneğin MPM tarafından yapılan bir çalışmada imalat sanayi toplamı olarak 1981-89 döneminde istihdam endeksinde yüzde 14'lük artışa karşın, verimlilik endeksinin reel olarak yüzde 54.1'lik artış gösterdiği görülmektedir.

► Sözkonusu dönemde devlet sektöründeki gelişme ise daha çarpıcı bir sonuç vermektedir. 1981-89 döneminde imalat sanayi içinde devlet sektöründe istihdam yüzde 10.4'lük bir eksilme gösterirken, verimlilik endeksinin reel olarak yüzde 80 düzeyinde artış gösterdiği görülmektedir.

TABLO 1 : İŞGÜCÜ VERİMLİLİĞİ

	1960-1973 Dönemi Ortalama Değişim (%)	1973-1979 Dönemi Ortalama Değişim (%)	1979-1987 Dönemi Ortalama Değişim (%)
Japonya	10.5	5.4	5.8
İspanya	8.7	3.9	4.3
Hollanda	6.6	4.3	1.5
Türkiye	6.5	2.9	3.6
İtalya	6.5	4.4	4.3
Fransa	6.5	3.8	1.9
Belçika	6.2	4.9	4.6
Avusturya	5.3	3.5	3.0
İsveç	5.2	1.1	2.8
B. Almanya	5.0	3.4	1.6
Danimarka	4.7	3.8	1.2
Finlandiya	4.2	2.7	4.7
Kanada	4.1	1.0	2.2
İngiltere	3.6	0.6	3.8
Norveç	3.4	0.6	2.5
ABD	3.3	1.0	3.7
Avustralya	2.2	2.6	2.7
OECD-Avrupa Ort.	5.6	3.2	2.9
OECD	5.2	2.4	3.7

Kaynak : OECD Economic Outlook, Aralık/1989.

DİE imalat sanayi verileri de Türkiye'de verimlilik artışı sağlandığı yönündedir. Tablo-2'da da yeraldığı üzere 1981-89 döneminde imalat sanayiinde yaratılan Katma değer artış oranları nominal değerlerle genellikle, ücretle çalışanlara yapılan toplam ödeme artış oranlarının üzerinde seyretmiştir. Yalnızca 1987 yılında işletmeler dışındaki dışsal faktörler nedeniyle, 1989 ise kontrol edilebilir içsel faktör olarak değerlendirilen emeğin verilen mücadelelerle ücretinin artması nedeniyle katma değerdeki artış oranı geride kalmıştır. 1980 yılı baz alındığında imalat sanayiinde 1989 yılı itibariyle istihdam yüzde 29.75 oranında artış gösterirken ücretle çalışanlara yapılan toplam ödeme cari fiyatlarla 34 kat buna karşın yaratılan katma değer 55 kat artış göstermiştir.

TABLO 2 : İMALAT SANAYİİNDE İSTİHDAM, ÜCRET ve KATMA DEĞER ARTIŞ ORANLARI

Yıllar	İstihdam Artış Oranı (%)	Ücretle Çalışanlara Yapılan Top. Ödeme Artış Oranı (%)	Katma Değer Artış Oranı (%)
1981	1.42	45.62	65.25
1982	3.76	29.10	39.08
1983	4.12	29.37	30.84
1984	3.34	35.78	43.46
1985	4.10	43.70	58.94
1986	1.77	32.77	75.31
1987	3.13	53.44	42.59
1988	3.69	69.98	90.64
1989	1.15	107.11	68.49

Kaynak : DİE

Bu artışların gerçekleştiği imalat sanayimizin yapısına bakıldığında ise; önemli sayıda işletmenin minimum ölçek büyüklüğünde olduğu görülmektedir. 1989 yılı itibariyle 10-24 arasında kişi çalıştıran

işletmeler imalat sanayi istihdamının yüzde 5.49'unu oluşturmalarına karşın yaratılan katma değer in yüzde 2.08'ini gerçekleştirmiştir. 10-99 arası kişi çalıştıran işletmelerin istihdam payı yüzde 22.30 olmasına karşın, yaratılan katma değer in yüzde 10.88'ini sağladığı görülmektedir. Oysa 100-499 arasında kişi çalıştıran işletmeler bakımından daha dengeli bir görünüm ortaya çıkmaktadır. İstihdamın yüzde 29.80'ini barındıran sözkonusu ölçekteki işletmeler katma değer in de yüzde 29.10'unu gerçekleştirmektedir. İmalat sanayiinde toplam istihdamın yüzde 30.94'ü ise 1000 ve daha fazla kişi çalıştıran büyük işletmelerde çalışmaktadır. Bu işletmelerin yaratılan katma değer içindeki payı ise yüzde 42.61 düzeyinde gerçekleşmektedir. Bu da işletme ölçeği büyüdükçe emek verimliliğindeki artış eğilimini göstermektedir.

Verimliliği artırmanın bir yolu olarak verimlilik unsuruna dayanan ücret politikalarının uygulanması gerektiği son dönemde üzerinde önemle durulan bir konu olarak görülmektedir. Kuşkusuz çalışanlar arasında, niteliklerine göre adil bir ücret yapısı kurulması olumlu ve kabul edilebilir bir yaklaşımdır. Ancak, toplumda yaratılan gelirin dağılımında çalışanlar aleyhine varolan adaletsiz yapıyı daha da bozmaya yönelik politikalar hala yürürlükteyken; önceliğin çalışanların ücretleri arasında denge kurmaya verilmesi gerçekçi görülmemektedir. Üretim gücünü artırma amacına çalışanların olumlu katkıları ve işbirliğini ulaşılabileceği, bugün artık anlaşılmış olması gerekir. Sözkonusu işbirliğini sağlamanın en etkin yolu ise elde edilen gelirlerin, takip edilecek dengeli bir gelirinin çağın koşullarına uygun, insanca yaşamayı mümkün kılan düzeye ulaştırılması gerekir. Sonrasında, bu düzeyin üzerinde çalışanlar arasında adil bir ücret yapısının kurulması yaklaşımı destek görebilecektir. Oysa geçtiğimiz dönemde çalışanların niteliklerini değerlendirerek yapılan işin karşılığı değerinde ücret belirlenmesini öngören ve yerleştirilmeye çalışan ücret sistemi, uygulanan ekonomik politika çevresinde diğer girdilerden sağlanamayan tasarrufun emek üzerinden yapılmasını sağlamaya yönelik bir araç olarak görülmüştür.

Emek verimliliğinde artış sağlanmasına yönelik esas yapılması gerekenlerden biri de çalışma şartlarının iyileştirilmesi ve işçi sağlığı iş güvenliğinin sağlanmasıdır. Ülkemizde bu konuda etkin önlemler alındığı söylenemez. Bunun en belirgin göstergesi, yetersiz ve sağlıksız çalışma koşulları nedeniyle meydana gelen iş kazası ve meslek hastalıkları sonucu kaydedilen iş günlerinde azalma yerine artış meydana gelmesidir. SSK istatistiklerine göre 1982 yılında 2.171.519 olan iş kazası ve meslek hastalıkları nedeniyle kaybedilen işgünü sayısı 1991 yılında 2.433.954'dür.

Emek verimliliğini artırmaya yönelik çabaların başlangıcını işgücünün niteliğini geliştirmeye dönük eğitim çalışmalarının oluşturacağı bilinmektedir. Ülkemizde ise maalesef uygulanan eğitim sistemi, siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik yapıya bağlantılı olarak çarpık bir görünüm arz etmekte, sorunlar gündemde önemini korumaktadır. Öte yandan işçilerin eğitim düzeyinin düşüklüğünden şikayet eden işverenlerin eğitime verdikleri önemin bir göstergesi çalışanların niteliklerinin geliştirilmesine yönelik yapılan eğitim harcamalarından kendini göstermektedir. İşgücü maliyetleri içinde yeralması gereken eğitim harcamalarına işgücü maliyetiyle ilgili işveren kaynaklarında rastlamak mümkün değildir. Nitelikli, eğitim düzeyi yüksek çalışanlarla verimliliğin artırılacağı doğrudur. Ancak bu konuda yakınlmaların yanında mevcut elemanlara yönelik hizmetçi eğitimle niteliklerini geliştirme yönünde bile çaba gösterilmediği de bir gerçektir.

Sonuç olarak üretimin yüksek düzeylere çıkarılması, verimliliğin artması, bir anlamda işçilerin temel hak ve özgürlüklerinin gözetilmesiyle sağlıklı olarak gerçekleşebilir. Emeğin verimliliğinin artmasını sağlamak, onu yalnızca bir maliyet unsuru olarak görmek yerine, "insan" olarak ele almak ve değerlendirmekle mümkündür. Bu nedenle verimlilik, çıktı ve girdiler arasındaki ilişkileri ifade eden bir kavram olmanın ötesinde "çalışma hayatının niteliğinin geliştirilmesi" biçimindeki yaklaşım doğrultusunda benimsenmelidir.

Almanya'da "yabancı avı" başlatan Hitler'in torunları, dehşet saçıyor

Naziler, 3 Türk'ü yaktı

YAHUDİ MEZARLARINDA QAMALI HAÇLARI: Almanya'da neo-naziler giderek ayfamlarını kanlı gösterilere döndürmeye başladılar. 2. Dünya Savaşı'nda Yahudilerin evlerini işgal ettikten sonra içerdeki insanları hunharca öldüren sapık ideolojinin genç artıkları, şimdi de yeni nesilleri mezar taşları üzerinde korkutuyorlar.

Hayatını kaybedenlerden ikisi kadın, biri ise 10 yaşında kız çocuğu

MUSEVİYİ DE ÖLDÜRDÜLER

Hafta sonunda Almanya'nın çeşitli köşelerinde olay çıkaran ırkçılar, geçen cuma gecesine Berlin'de bir soku genç öldürdüler. Wuppertal Savcısı, iki ocağın geçen 13 Kasım'da bir adamı yakarak öldürdüklerini ve Hollanda'ya götürüp attıklarını söyledi. Savcı, ölen kişinin Musevi olduğu yolunda İsrail radyosunun iddiasını valandı. • HABERİ 6. SAYFADA •

Türkiye, ırkçı saldırıyı kınadı

Diğerleri Bakanlık, bu Türk'un ölümüyle sonuçlanan saldırıyı sert bir dille kınayarak Neo-Nazi canilerini yakalınarak cezalandırılmasını istedi. • HABERİ 9. SAYFADA •

ALMANYA'DA VAHŞET

Neo Nazi'ler 3 Türk öldürdü 11 kişiyi de ağır yaraladı..

- Türk-İş Başkanlar Kurulu Möln vahşetini kınadı ve DGB'ye bir telgraf çekerek Türklere yönelik ırkçı saldırıların engellenmesini istedi.

Almanya'nın Möln şehrinde Neo Nazi'ler, 23 Kasım gecesi, Türklerin yaşadığı evleri kundakladı ve 3 Türk'ü öldürdü, 11 kişiyi de ağır şekilde yaraladı.

Almanya'da yaşayan Türkler arasında büyük bir infial uyandıran olay Bonn Büyük elçiliği tarafından kınandı ve suçluların derhal yakalanması istendi.

Türk Hükümeti, yabancı düşmanlığını hedef olan olayın süratle önlenmesi ve suçluların kısa sürede yakalanmasını, Türkiye'yi insan hakları ve demokrasi nedeniyle her fırsatta eleştiren kuruluşlara da "cinayetlere" tepki göstermeleri çağrısında bulundu.

Türk-İş Başkanlar Kurulu; 25 Kasım'da Schlewwig Holstein Eyaletinin Möln kasabasında ırkçı Almanların saldırısıyla meydana gelen ve üç Türk'ün ölümü, 11'inin de yaralanması

ile sonuçlanan saldırıyı kınadı.

Türk-İş Başkanlar Kurulu, Alman işçi Sendikaları Konfederasyonu DGB'ye çektiği telgrafta, ırkçı saldırıların genellikle Türklere yönelik olmasını da hatırlatarak, Türk-Alman dostluğunu tehlikeye düşürücü bu gelişmelerin önlenmesi için yetkililer nezdinde harekete geçilmesini istedi.

Başkanlar Kurulu adına Genel Başkan Şevket YILMAZ imzasıyla gönderilen telgraf metni şöyle:

"Alman İşçi Sendikaları Konfederasyonu

DGB Genel Merkezi

Postfach 2601

D-4000 Düsseldorf 1

Değerli meslekdaşlarım,

Schleswig Holstein Eyaletinin Möln kasabasında ırkçı Almanların Türk işçilerinin oturduğu iki evi kun-

daklamaları sonunda 3 vatandaşımızın yanarak öldüğü, 11 vatandaşımızın da yaralandığını derin üzüntü ile öğrendik.

Başkanlar ve Yönetim Kurulumuz bu vahşeti halkımız ve onun bir parçası olan işçiler adına şiddetle kınamaktadır.

Çoğunluğunun sağduyulu, barışsever insanlardan oluştuğuna inandığımız Alman halkının da bizim üzüntümüzü paylaştığına inanıyoruz.

Dostluk ve kardeşliği ilke edinen DGB'nin, yabancı düşmanlığının büyük boyutlara ulaşması karşısında yetkililer nezdinde gerekli girişimlerde bulunduğuna ve bu son olay nedeniyle bu girişimlerini yoğunlaştıracığına da inanıyoruz.

Türk-Alman dostluğunun tarihsel önemi, her iki ülke halkının birbirine karşı beslediği sevgi duyguları; bu tür vahşet karşısında suçluların yakalanarak adalete teslimi ile korunabilir.

Bu konuda bilinen hassasiyeti-nizle gereğinin yapılacağına inanıyor, barış ve huzurun tüm dünyaya egemen olmasını diliyoruz.

Saygılarımızla

TÜRK-İŞ

BAŞKANLAR VE YÖNETİM

KURULLARI

ADINA

Şevket YILMAZ

Genel Başkan"

TÜRK-İŞ 16. GENEL KURUL YAYINLARI

TÜRK-İŞ
ONALTINCI GENEL KURUL
ÇALIŞMA RAPORU
1989/1992

ANKARA
7-10 ARALIK 1992

TUTANAK

TÜRK-İŞ
ÇALIŞMA
RAPORU
1989-1992

Siyasi Parti
Liderlerinin
İçel ve Yurt
Sorunlarına
Bakış

Türk-İş Yayınevi
Etiler - 1997

306
SAYILI SOSYAL SİGORTALAR
KANUNU
VE
YÖRETMELİKLER

İLO
ÇALIŞMALARI (1990-1992)

İNSAN VE ÇEVRE

NATİDİR

40

SOSYAL
GÜVENLİK

AETİF
FEMİNE
YARGI
DENETİMİ
Sempozyumu

ULUSLARARASI
ÇALIŞMA
ÖRGÜTÜ İLO

TÜRK-İŞ VE BAĞLI SENDİKALAR

	TÜRK-İŞ Genel Bşk.: ŞEVKET YILMAZ Bayındır Sokak No: 10 Tel: 433 31 25-26-27-28-29 ANKARA Fax : 433 68 09	14	DÖK GEMİ-İŞ Gen. Bşk.: NAZIM TUR Büyük Langa Fabrika Sokak Necmibey İşhanı No: 18 Tel: 517 12 78 (3 hat) Yenikapı/İSTANBUL Fax: 517 13 85
01	TARIM - İŞ Gen. Bşk.: SABRİ ÖZDEŞ Necatibey Cad. 22 Tel: 231 78 56-57-58-59 Sıhhiye/ANKARA Fax: 229 85 92	15	TÜRKİYE YOL - İŞ Gen. Bşk.: BAYRAM MERAL İstanbul Cad. No. 58 İskitler / ANKARA Tel: 342 22 40 - 51 Fax : 341 27 05
02	TÜRKİYE MADEN-İŞ Gen. Bşk.: H. HÜSEYİN KAYABAŞI Strazburg Cad. 7/3-4-5 Sıhhiye / ANKARA Tel: 231 73 55-56-57 Fax : 229 89 31	16	TES-İŞ Gen. Bşk.: FARUK BARUT Meşrutiyet Cad. Karanfil Sokak 34 Fax : 418 58 89 Tel: 417 84 57-58-59 - 418 58 89 Bakanlıklar/ANKARA
02	GENEL MADEN-İŞ Gen. Bşk.: ŞEMSİ DENİZER Mithatpaşa Cad. Okul Sokak Tel: 120 02 - 132 04 ZONGULDAK Fax: 36 635	17	TEZKOOP-İŞ Gen. Bşk.: AHMET TAMER Necatibey Cad. Sezenler Sokak 2/16 Tel: 231 74 94 (6 Hat) Sıhhiye/ANKARA Fax : 231 74 99
03	PETROL-İŞ Gen. Bşk.: MÜNİR CEYLAN Yıldız Posta Cad. Evren Sitesi D Blok Tel: 274 88 96 (4 Hat) Gayrettepe/İSTANBUL Fax: 274 74 46	17	TÜRK KOOP-İŞ Gen. Bşk.: AHMET BALAMAN İzmir Cad. Fevzi Çakmak Sokak 15/11 Fax : 229 58 36 Tel: 230 08 55 - 229 44 80 Yenisehir/ANKARA
04	TEKGIDA-İŞ Gen. Bşk.: ORHAN BALTA 4. Levent Konaklar Sokak Tel: 264 49 96-97-98 Levent/İSTANBUL Fax: 278 95 34	18	TÜMTİS Gen. Bşk.: SABRİ TOPÇU Küçük Langa Cad. No: 49/5 Aksaray / İSTANBUL Tel: 529 55 09 Fax : 530 07 43
05	ŞEKER-İŞ Gen. Bşk.: HİKMET ALCAN Karanfil Sokak 59 Bakanlıklar/ANKARA Tel: 418 42 73-74 - 418 19 88 Fax : 425 92 58	19	DEMİRYOL-İŞ Gen. Bşk.: ENVER TOÇOĞLU Necatibey Cad. Sezenler Sokak 5/4 Tel: 231 80 30-31 ANKARA Fax : 231 80 32
06	TEKSİT Gen. Bşk.: ŞEVKET YILMAZ Ziya Gökalp Cad. Aydoğmuş Sokak No: 1 Kat : 5-6 Tel: 431 21 70-71-72-73 ANKARA Fax: 435 78 26	20	TÜRKİYE DENİZCİLER Gen. Bşk.: TURAN UZUN Rıhtım Cad. Denizciler Sokak No: 7 Tel: 244 48 38 - 249 56 29 Tophane/İSTANBUL Fax: 244 52 21
07	DERİ-İŞ Gen. Bşk.: YENER KAYA Gençtürk Cad. 17/3 Birlik İşhanı Fax : 5286207 Tel: 522 19 89 - 526 28 65 Aksaray/İSTANBUL	21	HAVA-İŞ Gen. Bşk.: ATILAY AYÇIN İncirli Cad. Volkan Apt. 66/1 Fax : 571 90 51 Tel: 572 25 98 - 572 35 27 Bakırköy/İSTANBUL
09	AGAÇ-İŞ Gen. Bşk.: GÜRAL ERÇAKIR Necatibey Cad. No: 20/22-23 Fax : 231 52 19 Tel: 229 53 95 - 229 08 27 Sıhhiye / ANKARA	23	LİMAN-İŞ Gen. Bşk.: HASAN BİBER Necatibey Cad. Sezenler Sokak 4/5 Tel: 231 74 18-19 Fax : 230 24 84 Sıhhiye / ANKARA
09	SFLÜLOZ-İŞ Gen. Bşk.: MİTHAT SARI Ömerağa Mah. Hürriyet Cad. Işılay Apt. Kat: 1 Tel: 118 99 - 134 50 İZMİR Fax: 134 51	23	HABER-İŞ Gen. Bşk.: CENGİZ TEKE Tuna Cad. 30/8 Fax : 434 57 04 Tel: 431 90 44-45 Sıhhiye / ANKARA
10	BASIN-İŞ Gen. Bşk.: ALİ EKBER GÜVENÇ Hanımeli Sokak No. 26/6-7 Fax : 229 43 15 Tel: 230 29 08 - 229 85 65 Sıhhiye / ANKARA	24	SAGLIK-İŞ Gen. Bşk.: MUSTAFA BAŞOĞLU Necatibey Cad. 23/9-10 Tel: 231 80 45 Fax : 230 23 96 Sıhhiye / ANKARA
11	BASİSEN Gen. Bşk.: METİN TIRYAKIOĞLU İstiklâl Cad. 311 - Mısır Han Kat: 4 Oda: 15 Tel: 251 99 00 Galatasaray / İSTANBUL Fax: 252 38 35	25	TOLEVİS Gen. Bşk.: CEMAL BAKINDI İnebey Mh. Küçük Langa Cd. No.16/18 Kat. 1 Bilir İş Merkezi Tel: 530 73 82-585 52 99 Aksaray-İSTANBUL Fax: 530 72 99
11	BASS Gen. Bşk.: TURGUT YILMAZ Sümer Sokak 29 Fax : 229 13 03 Tel: 230 13 71 - 230 20 28 Demirtepe / ANKARA	26	TÜRK HARB-İŞ Gen. Bşk.: İZZET ÇETİN İnkilâp Sokak 20 Fax : 417 13 64 Tel: 417 50 97-98-99 - 434 20 02 Kızılay / ANKARA
12	TÜRKİYE ÇİMSE-İŞ Gen. Bşk.: TAMER ERALAN Necatibey Cad. No: 20 Kat: 4 Fax: 230 24 43 Tel: 231 72 30 (5 hat) Sıhhiye / ANKARA	27	TGS Gen. Bşk.: ORHAN ERİNÇ Basın Sarayı Kat: 2 Tel: 527 85 34 Çağaloğlu / İSTANBUL
12	KRİSTAL-İŞ Gen. Bşk.: İBRAHİM EREN Kazancı yokuşu, Ağacırağı Sokak No: 3 Daire: 10 Tel: 251 95 77 (3 Hat) 80090 Taksim / İST. Fax: 151 95 79	28	TÜRKİYE BELEDİYE-İŞ Gen. Bşk.: FUAT ALAN Yeni Selim Paşa Sokak 62 Fax: 513 93 68 Tel: 513 82 54-55-56 Aksaray / İSTANBUL
13	TÜRK-METAL Gen. Bşk.: MUSTAFA ÖZBEK Akıncılar Sokak No: 14 Tel: 231 79 40 (4 hat) Maltepe / ANKARA Fax : 229 77 14		TÜRK-SEN Gen. Bşk.: ÖNDER KONULOĞLU 7 A Şehit Mehmet R. Hüseyin Sokak Fax : 9-520-75 166 Tel: 72 444 Lefkoşe / KIBRIS